

Anarchistická revue

Existence

3 / 2010

HORKÉ
ŘECKÉ JARO

cena:

Anarchistický 1. máj / MAY DAY festival / Anarchisté u voleb
Svobodu Palestiň / Discentrum / Sen o San Juan Copala
Samospráva pracujících v Argentíně
Squatterská hnutí v Rio de Janeiru / Bělehradská šestka

vydává Československá anarchistická federace

Jaro plné událostí

Letošní jaro nebylo bohaté jen na rozmarné počasí, ale i na události, které se přímo či nepřímo dotýkají anarchistického hnutí. Stránky třetího čísla znovuobnovené anarchistické revue *Existence* jsou právě odrazem tohoto jarního bujení.

Za předešlé čtvrtletí jsme mohli zaznamenat velký nárůst publikačních aktivit hnutí, o čemž svědčí rubrika Recenze, kde nejsou uvedeny zcela všechny tiskoviny, které v tomto období vyšly. Chybí například odkaz na nové číslo feministicko-punkového zinu *Bloody Mary*. Potěšující je, že se po letech objevily takové tituly jako antifašistický časopis *Akce!* nebo subkulturální mega-zin *Trhavina*.

Také jiných – než publikačních – událostí na domácí anarchistické scéně bylo od vydání minulého čísla *Existence* požehnaně a všechny se do tohoto čísla nevešly. Za ty chybějící uvedme například konec autonomního prostoru v Truhlářské 11, kde dočasně našli útočiště squatteři z Milady a kde se během necelého roku konalo velké množství přednášek, promítání a kulturních akcí. Za zmínku stojí také zatím bezprecedentní zabavení anarchistických tiskovin (mj. i *Existence*) policií na antifašistickém koncertě v Kladně. Záminkou pro záťah se stalo údajné nahlášení bomby v prostorách klubu, kde se koncert konal.

Největší prostor věnujeme ohlédnutí za letošním prvomájovým dnem, kdy se konaly dvě pro hnutí významné akce: pochod organizovaný Československou anarchistickou federací (ČSAF) a na něj navazující kulturně-politický festival v režii Antifašistické akce. Právě letošní MAY DAY festival se stal jednou z největších akcí, kterou kdy místní antiautoritářské hnutí pořádalo.

Bez povšimnutí ze strany anarchistů a anarchistek nezůstaly letošní volby, stejně jako smrtící útok izraelské armády na humanitární flotilu směřující do Gazy. Na stránkách *Existence* si můžete připomenout také ProtestFest 2010, dětský den na litvínovském sídlišti Janov nebo protest proti pochodu neonacistů Plzní. Důležitou zprávou je bezesporu informace o vzniku Discentra, nového autonomního prostoru, který se tak po opuštění domu v Truhlářské a ukončení provozu infoshopu Revolver stává jediným podobným prostorem v Praze.

Nad podobou hlavního tématu tohoto čísla jsme dlouze přemýšleli již nějakou dobu dopředu, avšak události v Řecku nás přesvědčily, že si zaslouží, aby jim bylo věnováno odpovídající místo. Právě v Řecku existuje jedno z nejsilnějších antiautoritářských hnutí a řečtí pracující se zdají být oproti jiným částem Evropy mnohem radikálnější ve svých protestech proti vládním úsporným opatřením. Stávky, demonstrace, střety s policií – to je řecká realita. Ale nejen to. Jsou zde také neopomenutelné aktivity městských guerrill, které se postavily kapitalismu a jeho státu. Současné dění v Řecku stojí bezesporu za pozornost a je velká škoda, že se k nám dostává jen část informací, prohlášení a diskusí z tamního hnutí. Zpravidla jde o překlady anglických překladů, které se objevují na několika málo webových stránkách u nás. Právě ty posloužily jako podklady pro souhrnné články, které jsme z nich pro *Existenci* sestavili.

Je jasné, že řecká realita je jiná než ta naše, ať již jde o revoluční tradici, sílu antiautoritářského hnutí a radikalitu pracujících. Přesto je potřeba sledovat a snažit se pochopit, co se děje na jihu Evropy. Každé poučení je důležité, stejně jako každá aplikovatelná inspirace. Rozhodně nejdůležitější v tomto momentě je vyjadřovat solidaritu s těmi, kteří se v Řecku postavili úsporným opatřením, kapitalismu a represí.

Represím a tíživým ekonomickým podmínkám čelí lidé po celém světě. Mnohým nezbývá než hledat vlastní alternativy k přežití, které prakticky vždy naráží na zájmy místních vládců a vlastníků. Tentokrát nahlédneme do Mexika, Argentiny a Brazílie a podíváme se na zápas o přežití místních rolníků, zaměstnanců zkrachovalých fabrik a lidí bez střechy nad hlavou, kteří své problémy řeší vyhlášením autonomních oblastí, rozjetím výroby pod správou pracujících nebo obsazováním prázdných domů.

V minulých číslech *Existence* jsme informovali o kauzách stíhaných srbských anarchistů a zákazu anarchosyndikalistické FAU Berlín coby odborové organizace. K případům se vrátíme s dobrými zprávami – tzv. Bělehradská šestka byla zproštěna obvinění a rozsudek nad FAU Berlín byl zrušen.

Existence 3/2010 se rozrostla na 40 stran, což je o osm více než minule a předminule. Cenu její tištěné podoby se však budeme

snažit zachovat na 40 korunách. Nadále platí, že časopis si může z webu csaf.cz stáhnout a tisknout kdokoli, kdo o to bude mít zájem, a šířit ho za cenu odpovídající nákladům spojeným s tiskem a distribucí.

Tento časopis je zacílen především do řad anarchistického hnutí. Oficiálně ho sice vydává ČSAF, ale budeme velmi rádi za spolupráci s kýmkoliv mimo federaci, komu jsou anarchistické myšlenky blízké. Uvítáme především kvalitní překlady (nebo i vlastní texty) z anarchistické teorie, které se nám například v tomto čísle nedostává. Rádi bychom naše čtenáře poprosili také o reakce na podobu a obsah této revue, aby se mohla dále kvalitativním způsobem posouvat dopředu. Bez vašich reakcí – pozitivních i negativních – by to nebylo možné. Uvítáme i pomoc s distribucí *Existence*. Použít můžete níže uvedený e-mailový kontakt

Obsah

Editorial: Jaro plné událostí ...	2
Anarchistický 1. máj a akce kolem ...	3
Projevy z Anarchistického 1. máje ...	5
rozhovor: MAY DAY festival ...	6
dopis z Řecka: 1. máj 2010 trochu jinak ...	7
Anarchisté u voleb ...	8
Boj proti fašismu nekončí. Akce k výročí konce 2. světové války ...	9
Svobodu Palestině. Akce solidarity s oběťmi útoku na humanitární flotilu ...	10
ProtestFest 2010 // ALERTA a dětský den v Janově ...	11
„V Plzni nácky nechceme!“ // Za práva migrantů a migrantek ...	12
Revolver se mění v Discentrum // Sjezd ČSAF ...	13
Horké řecké jaro ...	14
Tragédie v bance Marfin ...	16
Athénská šestka ...	18
Uvzněný anarchistička přišel o nohu ...	19
Solidaritě s bojem pracujících v Řecku! // Řekové, jsme s vámi ...	20
V Polsku vyhlášen nejhorší zaměstnavatel roku // Dvě kondolence do Polska ...	21
V Rusku opět vraždili náckové // FAU Berlín vyhrála soudní proces o svobodné odborové organizování ...	22
Záhřeb opět ožil anarchistickým veletrhem // Kolektivní zahrada v Dijonu ...	23
Sen o San Juan Copala ...	24
Pracující bez šéfů – samospráva pracujících v Argentině ...	26
Squatterská hnutí v Rio de Janeiru ...	29
Anarchisté u soudu (Anglie, 1945) ...	32
Bělehradská šestka ...	33
Hlavně nemlčet ...	34
A3 ...	35
ČSAF vydala svůj první komixový sešit ...	36
Recenze ...	37

Anarchistická revue

EXISTENCE

3 / 2010

vydává Československá anarchistická federace

v pořadí 17. číslo (čísla 1 až 14 vyšla v letech 1998 – 2002)

kontakt:

e-mail: csaf@csaf.cz

web: www.csaf.cz

Anarchistický 1. máj a akce kolem

Anarchistický 1. máj je za námi a jistě nebude od věci ho trochu přiblížit i těm, kteří se ho nemohli zúčastnit. Je jisté, že ústřední prvomájovou akcí pro širší antiautoritářské hnutí byl v tento den bezesporu MAY DAY festival. Přes to se rozhodli členové a členky Československé anarchistické federace (ČSAF) tak jako v předešlých dvou letech, kdy se v Praze na Císařské louce konal tento festival, i letos uspořádat demonstraci, jejímž cílem je představit anarchistickou kritiku státu a kapitalismu a myšlenky svobodné a samosprávné společnosti, stejně jako si připomenout kořeny prvomájové tradice, které sahají k hnutí za osmi-hodinovou pracovní dobu a památce popravených chicagských anarchistů.

Aby Anarchistický 1. máj nebyl jen standardním pochodem bez konkrétnějšího poselství, přemýšleli jsme, jak ho ideově směřovat a jaký mu dát podtitul. Nakonec převládá návrh zaměřit se na kritiku námezdní práce, která je jedním ze stěžejních pilířů kapitalistického systému. Druhou otázkou byla strategie pochodu. Má být jen vzpomínkovým setkáním anarchistů a anarchistek, kteří bez odezvy projdou centrem metropole, kde je uvidí většinou jen turisté? Nebo má mít nějaký mediální přesah? A jak dostat myšlenku k lidem přes média, která jsou ve své podstatě neuvěřitelně povrchní? Nakonec se tato otázka vyřešila záměrně lehce bulvárním mottem „Za práci, co není děvka prodejná“ a nápadem přirovnat námezdní práci k prostituci.

Diskuse

Na základě toho také byl připraven text do nástěnných novin A3 a pozvánka na web, kde mimo jiné stálo: „*Chceme ve Svátek práce poukázat na podstatu námezdní*

práce, kterou zcela záměrně přirovnáváme k prostituci. Není totiž velký rozdíl mezi tím, když někdo nabízí své tělo za účelem placeného sexu, který není radostí a rozkoší, nýbrž rutinou a způsobem přežívání, a tím, když někdo nabízí své ruce či mozek za účelem námezdní práce, která taktéž není radostí, nýbrž rutinou a způsobem přežívání. (...) Svou prací a spotřebou neuspokojuje člověk ani tak sám sebe a společnost, v němž žije a pracuje, nýbrž vlastníky a šéfy. Právě ti na jeho práci parazitují a navíc určují pravidla, na jejichž základě k tomu dochází. Proti konceptu námezdní práce staví anarchisté a anarchistky koncept práce svobodné, tu jedinou pak má smysl oslavovat.“

Po zveřejnění pozvánky se však ozvaly hlasy, které poukázaly na to, že prostituce jako jedna z mnoha druhů námezdní práce byla v textech vyčleněna na jinou úroveň než ostatní, aby tak posloužila jako strašák, a tím byla oproti ostatním druhům námezdní práce ponižena. Tento přístup tak podle kritiků textu podporuje vytváření hierarchie mezi určitými druhy námezdní práce. Jelikož si ČSAF cení konstruktivní kritiky, která v rámci anarchistického hnutí zaznívá, uskutečnilo se po vzájemné domluvě diskusní setkání k této kontroverzi. Ačkoliv stanovisko členů a členek ČSAF tak krátce před demonstrací nebylo jednotné, bylo nakonec kritice dopřáno sluchu a navzdory původnímu záměru bylo hlavním motto letošního Anarchistického 1. máje při samotné akci upozaděno.

Propagace na východě Čech

Paralelně s nečekanou diskusí o obsahu a formě naší kritiky námezdní práce probíhaly v regionech akční dny, které si kladly za cíl jednak poukázat na podstatu námezdní práce, a také upozornit na konání Anarchistického 1. máje.

Během dvou nocí, 20. a 21. dubna, si akti-

visté a aktivistky ČSAF-Východ posvětili na instituce práce. Výlohy a vchodové dveře některých Úřadů práce a personálních agentur v regionu byly polepeny plakáty s mottem „Za práci, co není děvka prodejná“ a symbolicky uzavřeny. Na vývěskách Úřadů práce se objevily tématicky zaměřené nástěnné noviny A3.

Východočeští anarchisté a anarchistky tak symbolicky zvali na prvomájovou akci a demonstrativně odmítli systém námezdní práce, který podle jejich vyjádření: „*slouží jako nástroj ekonomického útlatku, jenž nejvíce pocítujeme v každodenní realitě. Donekonečna nám omílají mantru o sounáležitosti s parlamentní demokracií, která má být vrcholem lidských svobod, abychom pak trávili převážnou část dne, týdne, roku a produktivního života v pracovním prostředí, ve kterém jsme donuceni přijímat druhořadé role a mnohdy nesmyslné a protikladné příkazy. Stres si dále přenášíme do soukromého života. Pokud se takovým podmínkám vzepeme, čeká nás v lepším případě propuštění z důvodu nepotřebnosti. V horším případě nás zaměstnavatel psychicky zlomí a donutí nás přistoupit na dohodu bez nároku na odstupné, nebo nám přišije paragraf, který s sebou ponese po zbytek životní 'kariéry'.*“

Úřady práce označili ve svém prohlášení jako místa, kde se laxní nezáměr může mísit s nevybíravým autoritativním přístupem. „*Míra loajality této instituce opět závisí na našem sebezapření a 'ohebnosti'. Postupem času nezbyvá než přijmout jednu z pracovních pozic „stálých zákazníků“ Úřadu práce, kde se zaměstnanci střídají jak na běžícím pásu, nebo se nechat vyřadit z evidence a vzdát se nároku na pobírání 'podpory'.*“ A pokračují kritikou personálních agentur, „*kteří aspirují na převzetí role Úřadů práce v rámci protispolečenské neoliberální logiky, kterou nám do života zavádějí pravivové, středové i levicové vlády. V 'moderním' tržním životě tak nezaměstnaný nemá pobírat podporu, ale naopak si má koupit volné pracovní místo, respektive přislíbit personální agentuře nemalé procento ze svého budoucího platu. V 'moderním' tržním světě již majitel byznysu neodpovídá za pracovní podmínky svých zaměstnanců, protože to nejsou jeho zaměstnanci, ale zaměstnanci personální agentury, kterou si najal.*“

Zmíněné noční akce proběhly v Hradci Králové, Pardubicích, České Třebové, Ústí nad Orlicí a Trutnově. V posledně jmenovaném městě byl navíc oblepen vchod korporace Tyco, jednoho z největších trutnovských závodů, jehož vedení opakovaně vyhrožuje svým zaměstnancům masovým propouštěním a přesunutím provozu do Číny.

Propagace v Olomouci a v Praze

V druhé polovině dubna zrealizovala ČSAF Olomoucko ve spolupráci s ČSAF Ostrava a místními sympatizanty a sympatizantkami intenzivní informační akci, při níž bylo rozdáno v centru města několik stovek letáků ČSAF „Proč nevolit?“ a „Řecko je všude. Smrt státu!“, který vytvořila místní skupina.

Vedle pozvání na prvomájovou akci bylo cílem iniciovat veřejnou diskusi, a to nejen o řeckých pracujících, kteří jasně dávají najevo, že za krizi mají zaplatit ti, kteří ji způsobili, ale i o situaci v Česku, kde politické strany straší lidi zvyšujícím se státním dluhem a předhánějí se v tom, jak ještě víc osekát naše sociální práva a tím údajně onen dluh snížit. Lidé živě diskutovali zejména o významu voleb v zastupitelském systému, který anarchisté kritizují. Pro odlehčení a aby sami nepůsobili jako ti, kdož mají patent na pravdu, dopravovali občas anarchisté a anarchistky rozdávání letáků slovy: „Nevěřte nikomu, ani nám.“

Kolemjdoucí nebyli oslovováni pouze kritikou, ale i případnou alternativou, s níž se většina oslovených ztotožnila. Přímá akce místo zastupitelského principu, důvěra ve vzájemnou mezilidskou solidaritu místo odevzdávání odpovědnosti politikům, i nekompromisní prosazování zásad svobody, samosprávy a sociální spravedlnosti.

Dny akcí v Olomouci vyvrcholily ve středu 28. dubna, kdy několik anarchistů a anarchistek po rozdáni letáků vyvěsilo na silničním mostě transparent „Solidaritou proti útlaku“ jako symbolickou výzvu k aktivnímu boji za práva neprivilegovaných lidí, ale i k intenzivnímu propojení těch, kteří sdílí společné zájmy.

Podobně jako anarchisté a anarchistky na východě Čech a na Moravě, zapojili se do aktivní propagace Anarchistického 1. máje v ulicích také členové a členky pražské skupiny ČSAF.

Pár dní před samotným pochodem byly vyvěšeny dva velké barevné transparenty s pozvánkou na tradiční prvomájové anarchistické setkání. První byl instalován na ochoz stadionu Strahov, v těsné blízkosti vysokoškolských kolejí. Druhá plachta zavlála nad křižovatkou Bulhar poblíž hlavního vlakového nádraží. Vedle zmíněných transparentů se kolemjdoucí mohli v ulicích Prahy setkat i s dvoubarevnými šablonami. Ty letos posloužily jako propagační médium namísto klasického výlepu plakátů.

Pochod

Anarchistický 1. máj začal v poledne na pražském náměstí Republiky. Lidem, kteří na akci přicházeli, bylo k dispozici nové číslo zpravodaje *Zdola* a obdrželi také letáček ABC radící, jak se chovat při demonstraci a případném zadržení. Nakonec se na místě sešlo kolem dvou stovek stovek anarchistů a anarchistek, kteří si před obchodním centrem Palladium vyslechli první z projevů. Ten se zaměřil na kritiku kapitalistického systému z hlediska toho, jakou roli přisuzuje člověku – roli poslušného pracanta a oddaného konzumenta. Za skandování hesel jako „Nejsme stroje – lidské zdroje!“ nebo „Vaše krize – naše bída!“ se průvod vydal směrem k filosofické fakultě na náměstí Jana Palacha. Účastníci pochodu nesli transparenty s nápisy „Společně proti všem formám útlaku“, „Hledejme řešení v sobě a ne ve volební urně“, „Ostře proti sexismu“ a „Palác Sofia“ (jde o žilinský squat, kterému zrovna hrozilo vyklizení). V průvodu nechybělo ani několik piketů a černorudých vlajek.

Před Rudolfinem došlo ke konfliktu s ochrankou štábu TV Nova, kterou tvořili lidé, kteří mají velmi blízko k neonacistické skupině Autonomní nacionalisté Kladno. Konkrétně se jednalo o zaměstnance bezpečnostní agentury SBS „IVA“, kterou si TV Nova najímá, Petra Mikeše a Milana Housku. Když nereagovali na opakované výzvy k opuštění anarchistického shromáždění, došlo ze strany demonstrantů k jejich fyzické konfrontaci. Byli přinuceni dát se na útěk a nakonec štábu TV Nova musela policie domluvat, aby na podobné akce nebral neonacisty. Je otázkou, zda šlo o zámeř, jak natočit „akční materiál“, nebo o do nebe volající neprofesionalitu reportéra Jaroslava Kasnara a jeho štábu.

Po tomto incidentu pokračoval před výše zmíněnou fakultou Anarchistický 1. máj projevem na téma komodifikace vzdělávání. Poté se demonstrace za skandování hesel „Nebudeme otroky vaší krize!“, „Odpor žije, boj pokračuje!“, „Solidaritou proti útlaku!“ nebo „V době námezdního otroctví je náš odpor nutností“ přesunula na Sřelecký ostrov. Tam pak zazněl závěrečný projev a účastníci anarchistického pochodu položili věnce k pamětní desce Prvního máje a uctili minutou ticha nejen dělníky postřílené v roce 1886 v Chicagu, ale také anarchisty křivě obviněné z pumového útoku na do davu střílející policisty a o rok později na základě nespravedlivého soudního procesu popravené. Jako symbolická tečka za akcí byla „popravena“ figurína symbolizující kapitalistický systém.

Festival

Ze Sřeleckého ostrova se kolem druhé hodiny odpoledne naprostá většina účastníků a účastnic přesunula na MAY DAY festival pořádaný již třetím rokem Antifašistickou akcí na Císařské louce. Festivalový areál přesně v jednu otevřel své brány prvním návštěvníkům.

V prohlášení vydaném několik dní před samotnou akcí pořádací organizace uvedla: „Proto jsme se i letos pokusili 1. máj pojmut „netradičně“ – jako oslavu soustavné politické práce. Práce, která v kontrastu s vynucenou normální prací, je nezbytnou součástí a hnacím motorem nespravedlivě dělené společnosti tříd, je práce neodcizená, neplacená, dobrovolná, tvůrčí.“

Na MAY DAY festivalu se vedle hudby mohli lidé účastnit několika přednášek, workshopů a promítání, nebo se zastavit u stánků antiautoritářských skupin, které se zde prezentovaly, včetně ČSAF. Vedle Antifašistické akce, která připravila zase o několik stupňů vylepšený hudebně-politický festival, patří dík také kolektivu, který se zde stal o fair trade kavárnu, jejíž několikatisícový výtěžek jde na anarchistické tiskoviny, konkrétně na časopis *A-kontra* a zpravodaj *Zdola*.

Festival navštívilo podle několika odhadů kolem deseti tisíc lidí a jednalo se bez nadsázky o největší akci v Česku za několik posledních let, která vzešla z organizačního úsilí široce pojatého antiautoritářského hnutí. Fotografie a videoklip z MAY DAY festivalu naleznete na stránkách pořádací organizace, antifa.cz.

-jk-

Projevy z Anarchistického 1. máje

Jako doplnění reportáže z Anarchistického 1. máje 2010 přinášíme přepisy tří tematických projevů, které zazněly u obchodního centra Palladium, před Filosofickou fakultou Karlovy univerzity a na tradičním místě anarchistických prvních májů, na Střeleckém ostrově.

Projev u Palladia

Současná doba je charakterizována jedním slovem – konzum. Podívejme se na Palladium – stovky a stovky lidí tu dnes nakupují – přitom často ani nepomyslí na to, co vlastně První máj znamená a proč je tento den prohlášen dnem pracovního volna.

Obrovská nákupní centra se pro mnohé, kteří jsou dennodenně vykořisťováni a ponižováni v práci, stávají chrámy konzumu. S pocitem „zákazník je pánem“ si mohou zakoupením doplnku do domácího kompenzovat v reálném životě tolik postrádanou potřebu mít kontrolu nad svým životem a svobodu rozhodovat.

Obrovské billboardy pak náležitě upozorňují na to, že zakoupením značkové kabelky či exotického ovoce si splníme naši zcela nezbytnou potřebu – a tak jedou nákupní střediska nonstop a pracující v nich plní roli námezdních otroků. Obrovská kola ekonomiky se stále točí a produkty, které trh vyrobí v nadprodukcii, končí v popelnicích a na skládkách, zatímco miliony lidí trpí materiálním nedostatkem.

Buržoazní ekonomie nám vtouká do hlavy, že konzum toho, co nám předkládá reklama, je potřeba, která by neměla být omezována. O tom, že tento konzum je často uplatňován na úkor ostatních či nás samotných, už ale raději mlčí. Stejně tak mlčí o manipulativní marketingové psychologii, která je v reklamách využívána.

Stojíme tu proto s prostou výzvou jak pro potenciální zákazníky, tak pro pracující, kteří v pozici námezdních otroků produkují a prodávají spotřební zboží. Nenechme se oblbovat bezduchou, manipulativní reklamou. Nenechme se vykořisťovat šéfy, kteří na jedné straně těží z naší práce a na druhé straně z nakupování produktů, které pro nás jsou často zbytečné, ale pro ně zárukou zisku na úkor druhých.

Proti námezdnímu otroctví – za svobodnou práci a samosprávu!

Projev u Filosofické fakulty

Všude po Evropě se statisíce studentů, studentek, pracovníků a pracovníc ve školství bouří proti aplikaci tzv. Boloňského procesu. Boloňský proces je snahou o vytvoření jednotného evropského rámce vysokého školství. V této směrnicí se mj. zcela otevřeně hovoří o komodifikaci vzdělání a dalších negativních změnách. Do tohoto bezohledného pokusu o reformu se velmi angažovaně zapojila i Česká republika prostřednictvím tzv. Bílé knihy terciárního vzdělávání. Tento dokument je plný obecných frází, které mají odvést pozornost od jeho hlavního záměru - podřízení vzdělávacího procesu potřebám trhu.

Vzdělávací systém je již dnes školícím střediskem budoucích loajálních zaměstnanců. Bílá kniha má tento trend dále rozvíjet. Proto je třeba ji odmítnout jako celek. Jediný cíl, který sleduje, je přeměna vysokých škol, jedněch z posledních míst svobodné diskuze, na líheň lidských zdrojů.

Nenechme budoucnost našeho vzdělání v rukou úředníků, byznysmenů a politiků, jejichž vize jsou založené pouze na vykalikulovatelném zisku na úkor druhých! Škola by měla rozvíjet smysl pro kritičnost, schopnost samostatného myšlení či sociálního citění a naopak nemá vychovávat k poslušnosti shora vnuceným autoritám.

Změna nepřijde sama od sebe. Přestaňme se spoléhat na politiky a na univerzitní garnituru. Jen my sami, studenti a studentky, organizování zdola, bez byrokracie a hierarchie, můžeme efektivně a reálně změnit situaci. Mluvme spolu, poznávejme se, vytvořme masové hnutí, které bude radikálně vystupovat proti všem asociálním a fašizujícím tendencím státu a v konečném důsledku proti státu samotnému.

Naším cílem je svobodné vzdělání ve svobodné společnosti! Cest ke změně je mnoho, ale tichý nesouhlas a pohyb mezi mantinely, které nám „ti nahoře“ nastavili, nic nezmění. Buďme jejich noční

můrou a pamatujme, že vytrvalý a přesvědčený odpor nakonec nese své ovoce!

Za svobodné vzdělávání ve svobodné společnosti!

Projev ze Střeleckého ostrova

Naše životy ovládá kapitalismus. Tedy systém, který je založen na vnímání lidí jako čísel v tržních kalkulech a na hierarchickém rozdělení společnosti na privilegované a nepriviligované – tedy na společenské třídy. Neprivilegované kapitalismus nutí prodávat vlastní těla, myšlenky, čas, energii a schopnosti, aby tím byl zaručen růst zisků, blahobytu a moci privilegovaných. Většinu lidských bytostí tento systém zpředmětnil na takzvané „lidské zdroje“, které lze ekonomickými elitami využít a poté je jako slupku z vyždímaného citronu odhodit. Dochází k tomu v rámci pracovního trhu a námezdní práce.

Opravdu máme důvod námezdní práci oslavovat, jako to v tento den dělá mnoho politických partají? Naše odpověď je: Ne! Námezdní práce je člověku odcizená činnost, která je vykonávána v autoritářském a hierarchickém prostředí. Neslouží jako aktivita obohacující a rozvíjející lidského jedince. Je spíše způsobem jak jedince vykořisťovat, svazovat a okrádat o kontrolu nad vlastním životem. Námezdní práci člověk neuspokojuje ani tak sám sebe a společnost, v němž žije a pracuje, ale vlastníky výrobních prostředků a šéfy. Právě ti na práci parazitují a navíc určují pravidla, na jejichž základě k tomuto vykořisťování dochází.

Je na čase odmítnout námezdní práci a společenskou hierarchii. Proti konceptu námezdní práce postavme koncept svobodné práce a ideu beztrždní společnosti. Jedině takovou práci má smysl oslavovat – jediné v takové společnosti je možné žít důstojně a svobodně. Žijeme-li ve světě, kde je práce charakterizována principy vykořisťování a útlaku, pak nemáme důvod k oslavám, ale důvod k boji. I pouhý pokus docílit pozitivní změny je důstojnější než smíření se s tím, jak kapitalistický svět skutečný život přetváří v nesnesitelné přežívání.

Nejsme sami, kdo vyslovil myšlenku svobodné práce a beztrždní společnosti. Před námi bylo mnoho lidí, co mělo stejný cíl, a někteří dokonce v boji za jeho realizaci ztratili vlastní život. Je pro nás dnes, stejně jako kdykoliv jindy, důležité na tyto lidi nezapomínat – navazovat a pokračovat tam, kde oni ve své činnosti skončili. Vzpomínky a uctění památky dnes vztahujeme nejen na anarchistické soudruhy, kteří byli zavražděni v Chicagu v roce 1887 posluhovači státu a kapitalismu. Tito lidé nezemřeli proto, že by spáchali zločin, ale protože odmítli nečinně přihlížet bezpráví a podpořili boj za kratší pracovní dobu a za radikální společenskou změnu. Kapitalismus a ti, jejichž zájmy tento systém slouží, jsou však příčinou smrti a utrpení nejen těchto anarchistů. Na svědomí mají mnohem více lidských obětí a jejich množství roste každým dnem. Je evidentní, že jediné destrukcí kapitalismu a výstavbou svobodného světa na troskách toho stávajícího můžeme růst počtu obětí zastavit. Naše vášeň bořit se musí stát zároveň tvůrčí vášní – obě tyto vášně dvěma prvky jednoho celku.

Jedině pokud budeme bořit a tvořit organizovaně, tak se cíle, ke kterým vzhlížíme, mohou přiblížit do středu společenského života.

Proti státu a kapitalismu! Za svobodnou práci a beztrždní společností!

rozhovor: MAY DAY festival

V tomto roce se konal již třetí ročník MAY DAY festivalu, který zorganizovala v Praze na Císařské louce Antifašistická akce (AFA). Při účasti kolem deseti tisíc návštěvníků šlo bezesporu u jednu z největších anarchistických akcí u nás v posledních dvaceti letech. Na dvou pódii se představilo 12 kapel, proběhl přibližně stejný počet přednášek a workshopů. O ideovém a organizačním pozadí tohoto podniku jsme si povídali se členem organizačního týmu, Pavlem.

MAY DAY festival je jednou z mála veřejných akcí, která se v posledních letech pod hlavičkou AFA koná. Dříve jste byli zvyklí AFA vidět především při organizaci různých protirasistických demonstrací a protiakcí. Proč ta změna?

AFA se rozhodla změnit taktiku a částečně odstoupit od veřejných akcí, které byly čím dál tím více záminkou pro perzekuci antifašistů a antifašistek a jejich následné vykreslení jako nebezpečí srovnatelného s neonacisty. Poslední akce téměř vždy znamenaly policejní manévry, což v praxi vedlo k téměř nulové možnosti přímé konfrontace nácků, ale zároveň také k přiživování mediálního obrazu extrémistů, který AFA ilustroval jen jako partu patologických rváčů, kterým nejde o žádné řešení problémů, ale chtějí se jen poprat s náckama a policií. Vůbec to ale neznamená, že by AFA odstoupila od fyzické konfrontace neonacistů, ta stále probíhá a dokonce si dovolím tvrdit, že její účinek je větší, než tomu bylo při pokusech atakovat přímo jejich demonstrace.

Co se týká konkrétně 1. máje, tak ten poslední roky zapadal přesně do toho obrazu, o kterém jsem zrovna mluvil. A proto i tady se AFA rozhodla zkusit něco nového, jelikož měla pocit, že každoroční přetahování se s policií pomalu pozbývá smyslu. Vznikla

myšlenka politického festivalu, který bude odkazovat na původní tradici 1. máje, ale zároveň se bude snažit zasadit politiku do současných realit a trochu více ji přiblížit i těm, pro které byla rétorika politických příruček spíše odpuzující. Zároveň jsme chtěli vytvořit i prostor pro zábavu a ukázat, že dokážeme myšlenky, o kterých mluvíme, alespoň částečně uvést do praxe. V neposlední řadě se na festivalu může prezentovat velmi široké spektrum organizací a kolektivů a vytváří se tak místo, které komplexně reflektuje a prezentuje škálu idejí, jež vnímáme jako důležité, chceme je podporovat a přijde nám skvělé jim poskytnout prostor na festivalu, který pořádáme. Je to příležitost uniknout nebezpečí izolace a fungování coby nějaká sekta. Pozitivní ohlas, který festival vyvolává nejen mezi návštěvníky, ale právě i mezi kolektivy, jež se na něm prezentovaly, ukazuje, že podobná akce má určitě smysl.

MAY DAY festival je vedle hudebního svátku také akcí, která se hlásí k prvomájové tradici. Jak tuto tradici uchopit více jak 120 let od jejího vzniku?

Tohle částečně souvisí s tím, co jsem říkal v odpovědi na předešlou otázku. AFA nikdy nezpochybovala, že 1. máj je především anarchistickým svátkem, a tuto tradici vždy připomínala a odkazovala na ni. Ostatně i letos byla tato tradice zásadním způsobem připomenuta v hlavním projevu AFA. Zároveň jsme se ale chtěli alespoň částečně oprostít od používání slovníku, kterému mnoho lidí vůbec nerozumí a nebo v nich vyvolává silně negativní reakce už sám o sobě. Nežijeme v minulém nebo předminulém století a je podle nás nutné prezentovat důležité politické myšlenky tak, aby byly spojeny se současnou realitou. Neznamená to rezignovat na jejich podstatu, ba právě naopak. Je však nutné přemýšlet, jak je co nesrozumitelněji přiblížit lidem. Poslední dobou jsme měli pocit, že se

anarchistická scéna více soustředila na přesvědčování přesvědčených a chovala se jako nějaká uzavřená instituce, kde se vedly diskuze, které nebyly téměř vůbec v kontaktu s praxí. AFA se pokusila tradici anarchistického boje spojit a rozšířit o další témata a nedělat z ní jen výlučnou záležitost jednoho jediného dne. Chtěli jsme říci, že bojovat za to, čemu věříme, je nutné každý den, a ne jen jednou za rok.

MAY DAY festival je prostorem, na němž se mohou prezentovat různé anti-autoritářské skupiny. Dají se považovat za nějaké širší hnutí, které má co nabídnout, nebo je v tomto směru ještě potřeba spousta práce?

Pomoci vytvořit jednotnější hnutí je jedna z nejdůležitějších myšlenek MAY DAY. Proto jsme také na festival pozvali opravdu všechny antiautoritářské skupiny, o kterých víme. Nejen tím, že jsme jim poskytli místo k propagaci, ale i tím, že jsme jim přímo nabídli možnost podílet se na programu. A fungovalo to myslím velmi dobře. Ukázalo se, že když budeme schopni se vzájemně přenést přes těch pár věcí, na kterých se třeba neshodneme, a uděláme k sobě několik vstřícnějších kroků, síla celého hnutí se jen znásobí, protože každý je dobrý v trochu něčem jiném. Jestli tady teď funguje nějaké opravdu široké a jednotné hnutí bych nerad z naší pozice hodnotil, ale situace se myslím v posledních letech posouvá dobrým směrem, i když ta „spousta práce“, na kterou se ptáš, nás samozřejmě čeká a je to v podstatě nikdy nekončící proces.

MAY DAY festival je jistě velmi náročným podnikem. Můžeš prozradit, z čeho jsou hrazeny náklady?

Rozpočet festivalu samozřejmě není úplně zanedbatelný. Díky obrovské vstřícnosti kapel a všech, kteří nám pomáhají, je však rozpočet zhruba čtvrtinový oproti komerční akci podobného rozsahu. Tím se dostáváme na částku, kterou je AFA schopna pokrýt z vlastních zdrojů, příspěvků od sympatizantů, benefitů a díky výdělků na stáncích s pitím a jídlem. Je skvělé zjistit, že lze něco podobného zorganizovat bez sponzorů, dotací a státních příspěvků a navíc zachovat vstup zdarma. Jak už jsem říkal, je to skvělý příklad uvedení našich idejí do praxe.

MAY DAY festival a jeho organizace... Na jakých principech probíhá? Dá se tvrdit, že jde o anarchii v praxi?

Hned na začátku je nutné podotknout, že nikdo, kdo se podílí na organizaci festivalu, není profesionál v tomto oboru. Na začátku neměl nikdo z nás téměř žádné zkušenosti, museli jsme se semknout, vzájemně si pomáhat a učit se v podstatě za pochodu. Znamená to mimo jiné to, že pokusit se zorganizovat něco podobného může v podstatě úplně každý, stačí se jen nebát a přistoupit k věcem zodpovědně. Výsledkem je celý MAY DAY festival, za kterým je neuvěřitelné množství práce. Rozhodování a řízení rozhodně funguje na principu nějakého konsenzu a rozhodně vychází z anarchistického způsobu rozhodování. Je ale nutné říci, že nějaká

zdánlivá hierarchie se přeci jen může vyskytnout. Je to dáno především tím, že někdo má v některých směrech větší zkušenosti a je žádoucí, aby koordinoval jemu blízkou činnost a lidi, kteří se na ní chtějí podílet. Občas dojde i na situaci, kdy musí rozhodovat jeden člověk, to když je potřeba něco řešit velmi rychle, což se u podobné akce stává, a není možné čekat, až se vyjádří všichni a dojde se k nějakému společnému závěru. V tuto chvíli pak dotyčný přebírá zodpovědnost a rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Ani v tom však nevidíme zásadní rozpor s anarchistickými principy, protože k takovému rozhodnutí má dotyčný mandát od ostatních.

MAY DAY festival a lidé... Jak se s odstupem pár týdnů koukáš na lidi, kteří byli zapojeni do příprav či nějak spolupracovali?

Bez lidí, kteří nám nezištně pomáhají s organizací, by žádný MAY DAY prostě vůbec nebyl. Jak už jsem zmiňoval, díky nim je možné ho uspořádat za čtvrtinové peníze, protože jsou ochotni nám dodat to, co potřebujeme, v podstatě zadarmo nebo za velmi nestandardních podmínek, a to proto, že se jim celá idea festivalu velmi zamlouvá a chtějí podpořit AFA a ostatní skupiny – a je jedno, zda se jedná o pomocníky při vaření nebo profesionály, kteří mají na starost aparaturu. Jsme opravdu velmi vděční, že se nám podařilo vytvořit tak pestrou strukturu sympatizantů a spolupracovníků, kteří jsou s námi na jedné lodi a každý svým způsobem přispívá ke zdaru věci, kterou všichni vnímáme jakou důležitou. Je to také důkaz, že se nám podařilo alespoň trochu vystoupit z ghetta a získat pro antifašistické a anarchistické myšlenky i ty, kteří se nepovažují primárně

za součást nějakého užšího hnutí. Je také třeba zmínit tu spoustu dobrovolníků, kteří dělají na první pohled ne úplně důležitou práci, jako je uklid nebo stavění stánků, ale ani bez nich by jsme nikdy nedosáhli toho, čeho jsme dosáhli. Chtěli bychom všem moc

poděkovat a říci, že si jejich spolupráce opravdu velmi vážíme.

MAY DAY festival a jeho reflexe... Proběhlo v rámci AFA nějak zhodnocení? A jak ty vidíš naplnění cílů, byly-li nějaké, této akce?

Kdyby nám před třemi lety někdo řekl, že budeme organizovat festival pro 10 000 lidí, bez sponzorů a dotací, kde bude vstup zdarma, spousta skvělých kapel, politický program, dětský koutek, stánky s veganským občerstvením a navrch skvělá atmosféra, tak bychom si asi mysleli, že je blázen. Je určitě stále co zlepšovat a rozhodně to nechceme prezentovat jako bezchybnou akci. Myslím, že máme pořád rezervy, co se týká zejména té politické části festivalu, a stejně jako v minulém roce se ji budeme zase snažit posunout o kousek dál, aby byla plnohodnotnou protiváhou části hudební. Pokud ale někdo v roce 2009 částečně právem kritizoval technické zajištění přednášek a workshopů, musí jistě uznat, že jsme dosáhli velkého zlepšení. Dále se dá určitě zlepšit i koordinace všech, kteří se na chodu festu podílí, ale je třeba si znovu uvědomit, že nikdo z nás není dokonalý. Avšak ve chvíli, kdy jsme schopni si své chyby uvědomovat a snažit se na nich pracovat, jsme na dobré cestě.

MAY DAY festival... Je něco, co si myslíš, že by mělo ještě zaznít?

Nebojte se realizovat své sny. Občas to chce jen odvalu a pomoc pár přátel. Nemusí se jednat zdaleka o akce tak velké jako MAY DAY. I jakákoliv aktivita lokálního významu je velmi důležitá a pomáhá vytvářet silné hnutí, které v pravém slova smyslu dokazuje, že když nám říkájí, že není jiná možnost než fungovat na zavedených principech, tak nám lžou.

dopis z Řecka: 1. máj 2010 trochu jinak

Karel Mπιαλεκ (Kréta, revoluční Řecko)

Jelikož se nacházím stovky kilometrů daleko, nemohl jsem se zúčastnit tradičních prvomájových veselí v České republice. Přemýšlel jsem, jak tedy soukromě vzdát úctu tomuto dni a všemu, co pro mě představuje.

Řešení mě napadlo, když jsem v místním zpravodajství po strašně dlouhé době opět uslyšel kratičkou zmínku o policistou zastřeleném Alexisovi Grigoropoulosovi. To on je přece v současnosti největším symbolem útlaku vládnoucí moci v Řecku a možná i napříč světem. Jde o politickou vraždu a je úplně jedno, že se udála v demokraticko-kapitalistickém zřízení, neboť stejného jednání se dopouští všechny druhy mocí. Ať už je nazveme feudalismem, fašismem, komunismem, nebo v současné chvíli už zmiňovaným kapitalismem. Stejný systém, stejní lidé, stejná zvěrstva.

Nápad byl na světě, ale teď ještě najít vhodnou formu uctění památky této skoro ještě dětské oběti nejspíš toho nejzrůdnějšího možného systému ze všech výše zmiňovaných. Šlo mi v danou chvíli hlavně o to, jak propojit jeho jméno v pietní formě nepobořující celonárodní citění ke Grigoropoulosovi, jeho vzpomínku a jeho politické postoje.

Sedím na lavičce umístěné nad místním jezerem a přemýšlím, jak tedy rozlouknout tento náročný oříšek. Pak mě to napadlo. Ano jezero je přece řešení. Je to jedno z nejpůvabnějších míst Kréty a možná i nejnámější jezero Řecka, které nemá doposud skutečné užívané jméno. Každý mu prostě říká límni (jezero, rybník). Proč by tedy nemohlo nést Alexovo jméno ve jménu jeho památky? Navíc takto zůstane jeho odkaz na očích nejen Řekům, ale bude trnem v oku řeckému establishmentu. O jeho osudu se ponese povědomí po celém světě prostřednictvím turistů hojně navštěvujících a fotografujících toto místo.

Do začátku májového dne zbývalo již jen několik málo hodin, a tak jsem se rychle pustil do práce. A přesně o půlnoci se začaly kolem celého jezera (teď už Alexandra Grigoropoulos) objevovat cedulky s jeho jménem jako pojmenováním jezera a krátkým popisem o jeho osudu. Překvapilo mě, jak kladný ohlas měla tato akce jediného člověka na dění v celém městě, kdy bylo možné vidět, jak se kolem těchto cedulek shlukují hloučky místních. Na některých místech se objevily i malé bílé kvítky všude právě teď kvetoucích keřů. Zároveň se potvrdilo i to, že establishment má strach již jen ze samotného vyslovení Alexova jména, a tak si je nikdo z oficiálních zástupců města nedovolil odstranit i přes nepovolené a neschválené pojmenování jezera.

V současné chvíli bych chtěl tuto myšlenku osamělého revolucionáře dotáhnout do konce a jedním s místním levicově smýšlejícím sochařem o vytvoření oficiálního pomníku na uctění Alexe, který bych rád opět v ilegálně umístil na skalní zídku a vyhlídkové místo nad jezerem, kudy projde denně několik tisíc turistů i místních. Pomník by měl být ve formě basreliéfů anebo posmrtné masky Alexe. Zároveň budu rád, když se najde mezi československými anarchisty a anarchistkami aspoň pár lidí, kteří by se rádi připojili a přispěli i třeba několika centy na uhrazení nákladů pro vytvoření tohoto pomníku. Neděláme to pro sebe, ale pro Alexe a všechny ty studenty, kteří se každého 6.12. schází se zapálenými svíčkami a demonstrují tím i svůj postoj k této vraždě. Dejme jim tedy i možnost mít vlastní místo pro tuto pietu.

Více informací Vám rád poskytnu pokud mě budete kontaktovat buď prostřednictvím csaf.cz anebo na Mπιαλεκ Kαρελ (Facebook). Na Facebooku je možné se zároveň dozvědět o dalších podrobnostech okolo Alexe nebo se stát členem komunity jako vzdání holdu jeho památce. Jistě to má větší smysl, než posílat kondolence do Polska.

Anarchisté u voleb

Každé volby jsou dobrou příležitostí pro oživení anarchistické kritiky parlamentní demokracie, která dává jednou za několik let lidem falešný pocit toho, že by mohli něco změnit a o něčem sami rozhodnout. To, že obvyklejší lidé o svých osudech tam, kde vládně stát a kapitalismus, ve skutečnosti nerozhodují, je pro toho, kdo chce vidět, viditelné. Ostatním to neuškodí připomenout.

Nikoho nevolte, ani nás

K tématu voleb se anarchisté a anarchistky vyjádřili s dostatečným předstihem před samotnými parlamentními volbami. Česko-slovenská anarchistická federace věnovala tématu nové číslo svého zpravodaje *Zdola*, skupina M.T.V. Crew připravila vtípné předvolebně nevolební video a volbám se mimo jiné věnoval také Anarchistický 1. máj a akce, které mu předcházely. Na brněnském ProtestFestu byly okolní odpadkové koše předělány na „volební urny“ a kdo chtěl, mohl si „trefit svého politika“. Na mnoha místech docházelo k předělávání a přepisování billboardů a kontejnery na odpad se pomocí samolepek stávaly místy pro volební lísky.

Dobře se ujala výzva Antifašistické akce parodující iniciativu Vyměňte politiky. Proč je měnit? Lepší by bylo je rovnou všechny vykopnout. A tak se v ulicích českých měst na plakátech všech politických stran, padni komu padni, začaly objevovat nápisy „Vykopejte politiky“ s dovětky jako „Kdyby volby mohly něco změnit, dávno by je zakázali!“, „Nebudeme platit vaši krizi!“, „Ti, co mluví o dlužích, je sami způsobilí!“, „Bud' me realisté, žádejme nemožné!“ apod.

V průběhu samotných voleb proběhlo několik anarchistických akcí jasně říkajících, že je lepší aktivní nevolič než pasivní volič.

Do hajzlu, v Litomyšli odvolili

Antiautoritář a antiautoritářky v Litomyšli se rozhodli vystoupit proti parlamentarismu humornou formou. Sobotní volební dopoledne 29. května 2010 a jeho konvence zpestřili alternativní „volební místností“, situovanou do respíria pedagogické školy. Voliči, voličky a kolemjdoucí se mohli na poslední chvíli rozmyslet a vhodit volební lístek do přistavené záchodové mísy namísto do klasické volební urny. „Chceme lidem naznačit, že ať vhodí svůj lístek do volební urny, nebo do záchodu, na situaci se prakticky nic nezmění. Ať už vyhraje volby kterákoliv politická strana, obvyčejný člověk nebude mít dále možnost podílet se na rozhodnutích, která se ho týkají,“ řekl nám jeden z iniciátorů akce, Pavel Lavička.

Záchodová mísa, plnicí roli volební urny, byla naplněna exkrementy, do nichž byly zapíchnuty vlaječky s logy nejznámějších politických stran. Lidé, kteří si nepřinesli volební lístky, mohli využít lístky symbolické, na nichž stálo: „Seberealizace, svéprávnost, důstojnost, svoboda...“ Tyto lidské aspirace mohly pohřbit v záchodové míse. Lidem byly dále k dispozici časopisy *Existence*, *Akce!* a zpravodaj *Zdola*.

Událost strhla pozornost „pravé“ volební komise, jejíž představitelé se asi půl hodiny po zprovoznění recesistické volební místnosti přišli podívat, co se to tam dole děje a kdo jim maří nalajnované volební dopoledne. Aktivisté jim ihned vysvětlili důvod akce, přesto museli opustit „soukromý pozemek“ pedagogické školy a přesunout své vystoupení o pár metrů dále. Netrvalo dlouho a nevábně zapáchající záchodová mísa, plná ostatků politických stran přivábila další pohlavý města Litomyšl, tentokrát vyzbrojenými telefonem. „Už tady byla městská policie?!“, chvatně se dotázal jeden z mužů. Oběma bylo vysvětleno, že volební komisaři proti

konání akce mimo areál školy nic nenamítali, a muži v černém zmizeli. Mezi poslední rýpaly se zapsali strážníci Městské policie. Jejich počínání bylo takové vlahé, jakoby zásahu předcházela náročná pártý v jednom z místních barů. Strážníci chvíli zkoušeli nějaké povolení, ale vtípnost a vstřícnost akce je nakonec přesvědčila prostor opustit.

Kolemjdoucí reagovali vesměs se zájmem a pobaveně, jak voliči, tak nevoliči. „Všichni jsou stejní, mladý i starý, nakonec zko-rumpujou“, reagovala procházející paní. Pobavený kolemjdoucí: „Volební urna, haha, hajzl.“ „Já vám fandím, osvěta je důležitá,“ vyslovila podporu místní pedagožka. „Máte pravdu, všechno stejné skončí v hajzlu,“ zvolal procházející mladík. Lidé se bavili, zajímali se o důvody akce a mnozí si odnesli zpravodaj *Zdola*. „Stále více lidem začíná být jasné, že parlamentní moloch zůstává po každých volbách stejný, přičemž jeho rolí je odvádět pozornost. Ve skutečnosti jsou naše životy řízeny ekonomickými normami a sankcemi, které zavedly majetné elity. Obvyčejným lidem chybí víra v kolektiv. Společnými silami mohou prosazovat své svobody,“ dodal Lavička.

Úklid veřejného prostoru

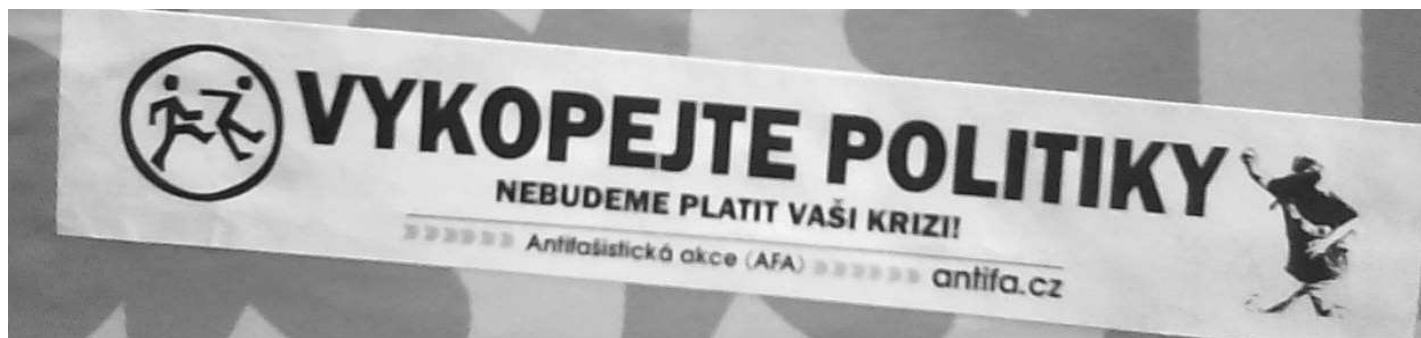
Během volební soboty 29. května proběhla v Praze akce nazvaná „Úklid veřejného prostoru“, na níž svolávala na internetu pozvánka podepsaná „Pražské anarchistické skupiny“. V textu pozvánky mimo jiné stálo: „Nechceme být diváky, kteří jednou za čtyři roky přijdou zatleskat. Říkají nám: kdo nevolí, ať si nestěžuje. My ale nechceme ani volit, ani si stěžovat. Chceme spoluvytvářet situaci, v níž žijeme – ne symbolickým vzdáním se moci jednou za čtyři roky, ale každý den aktivitou zdola. Chyba není v menším nebo větším zlu. Každý hlas je potvrzením systému, který se přitom nachází v hluboké krizi. Každý hlas je hlasem proti alternativám, proti úvahám o společenské změně.“

Centrem Prahy nakonec prošlo kolem 30 anarchistů a anarchistek, kteří svou akci začali po jedné hodině na náměstí Republiky a zakončili kolem půl čtvrté u Rudolfiny. Někteří z účastníků na sobě měli komiksově bubliny s nápisy „Kašlu vám na menší zlo“, „Kdyby volby mohly něco změnit, dávno by je zakázali“, „No justice, no peace, just too much police“. Na dodávce, která byla při akci k dispozici, byly přidělané dva malé kontejnery na odpad s nápisem „Volby 2010“, kam přítomní naházeli své volební lístky a propagační materiály politických stran. Lidé nesli papírové podobizny politiků, které tu a tam skončily ve zmiňovaných kontejnerech. Akci provázela hudba ze sound systému prokládaná hláškami politiků. Kolemjdoucím byly rozdávány protivolební letáky.

Vyhráli jsme?

Vítězné straně, která vlastně vůbec nevítežila, dali voliči 22 procent hlasů. Bojkotu voleb, prosazovaného většinou anarchistů a anarchistek, se účastnilo přes 37 procent. Tak kdo vlastně vyhrál?

Samozřejmě si naivně nenalhááme, že takový bojkot byl způsoben zrovna kvůli anarchistické kritice parlamentarismu. Reklamními agenturami, sponzorskými příspěvky od lobbyistů a přízní mainstreamových médií se pochlubit nemůžeme a stěžít jim s naší skromnou agitací můžeme konkurovat. Přesto kolem sebe vidíme hodně lidí, kteří jsou znechuceni politiky, o nichž již za těch 20 let ví, že hájí především zájmy těch, kteří jim mohou na oplátku něco nabídnout. Ti dole, co si mají utahovat opasky, nemohou nabídnout nic – jedině poslušně odevzdat svůj hlas, splnit „občanskou povinnost“ a opasek zase o jednu díрку utáhnout.

Boj proti fašismu nekončí

Akce k výročí konce 2. světové války

Přestože letos nebyla na žádném z anarchistických a antifašistických webů zveřejněna výzva k organizování vzpomínkových akcí k výročí konce 2. světové války, velké množství lokálních skupin projevilo svoji samostatnost a tyto akce nezávisle na sobě uspořádalo.

Pardubice

Již v ranních hodinách vyvěšují antifašisté a antifašistky v Pardubicích na železničním mostě, křižujícím ulice 17. listopadu a Jana Palacha, transparent s heslem „8.5.45 Boj proti fašismu nekončí“. Ve večerních hodinách se před památníkem obětem této války shromáždilo přes 20 místních antifašistů a antifašistek, kteří si přišli připomenout památku bojovníků, povstalců a partyzánů, kteří se neváhali postavit nacistům se zbraní v ruce a mnozí při tom obětovali své životy. Nezapomněli ani na miliony obětí, které válka připravila o život na frontě, v sutinách rozbombardovaných měst a koncentračních táborech. Před památníkem byl položen věnec doplněný stužkami s nápisy „Boj proti fašismu pokračuje! 8.5.1945 – 8.5.2010“ a zapáleny svíčky. Zástupce z řad ČSAF přednesl projev, který byl zakončen minutou ticha.

Poté se účastníci a účastnice pietního aktu rozeběhli do pardubických ulic, aby se město do nového dne probudilo s čerstvým antifašistickým kabátem. Během noci bylo rozlepeno přes tisíc antifašistických samolepek a na mnoha místech instalovány transparenty upozorňující na fakt, že tehdejší antifašisté jsou dodnes považováni za hrdiny, zatímco dnešní antifašisté jsou kriminalizováni a cejchováni jako „extrémisté“.

Trutnov

Nezaháleli ani antifašisté a antifašistky v Trutnově, kteří v noci z pátku na sobotu vyvěšují dva transparenty s hesly „Boj s fašismem neskončil. Trvá!“ a „Boj s fašismem nekončí“. V sobotu se pak koná shromáždění u památníku obětem 2. světové války a památníku židovských žen, které byly popraveny v místní pobožce koncentračního tábora Gross Rosen. I zde byly položeny věnce a zapáleny svíčky. Ve večerních hodinách probíhá antifašistická výzdoba trutnovských ulic.

Česká Třebová

8. května ve večerních hodinách v České Třebové uctila skupinka antifašistů a antifašistek památku partyzánů a dalších bojovníků a bojovnic proti nacismu u místního památníku, kde byly položeny květiny a zapáleny svíčky. Na památníku byla zanechána černorudá anarchistická vlajka s nápisem „Antifašistický boj Druhou světovou válkou neskončil!“.

Praha

Pražské vzpomínkové akce byly symbolicky věnovány třem místům. Dvěma pomníkům ve frekventovaných letenských sadech i zcela zapomenutému místu ve Vršovicích. Třetím místem byl památník na Spořilově, který byl vybrán i jako vzkaz pro místní mladé neonacisty, pro něž zřejmě nebyl dějepis silnou stránkou.

Brno

Místní antifašisté se rozhodli v den výročí konce války vzpomenout mimo jiné i na některé ze současných obětí fašismu. V ulicích Brna se tak objevily transparenty, které připomněly vraždu Honzy Kučery z Čech, Ivana Chutorského z Ruska nebo Carlose Javiera Palomina ze Španělska.

„8. květen 1945 bereme jako výročí porážky nacistického Německa ve 2. světové válce. Nepovažujeme ho však za vítězství nad fašismem či osvobození od fašismu, jak

bývá toto datum také označováno. Důvod je prostý, fašismus je v současné společnosti stále přítomen, ať už ten snadno viditelný, v podobě neonacistů a neofašistů roztažujících se ve veřejném prostoru, nebo ten hůře identifikovatelný, například v podobě postupného omezování a oklešťování osobních svobod ze strany státu.“

Uherské Hradiště, Uherský Brod

Autonomní antifašistické skupiny Uherské Hradiště a Uherský Brod vyvěsily při příležitosti 8. května transparenty jasně vyjadřující jejich postoj k tomuto výročí.

„Nepovažujeme 8. květen za den osvobození od fašismu, naopak. Neonacisté znovu nabírají na síle a je potřeba se jim postavit! Naším jediným nepřítelem ale nejsou groteskní pohrobci nacistického režimu. Boj proti fašismu pro nás znamená i odpor vůči těm, kteří nás dennodenně vykořisťují v zaměstnání, a proti těm, kteří je chrání. Proti konzumu, kapitalismu a fašismu všemi prostředky!“

Zlínko

Někteří antifašisté se tak jako v minulých letech sešli na Ploštině v blízkosti Valašských Klobouk, kde až do roku 1945 stávala pasekářská osada. 19. dubna 1945 byla osada za přechovávání a podporu partyzánů vypálena nacisty. V plamenech našlo smrt 24 obyvatel. V rámci vzpomínek na válečné události proběhla navíc na Zlínsku v nočních hodinách kulturní akce, které vévodil antifašistický transparent.

Humenné

Humenští antifašisté si 8. května připomněli tento památný den zapálením svíček na městském hřbitově u pomníku padlým sovětským vojákům, kteří osvobodili město. Zároveň si připomněli i nedávnou oběť neonacismu, Ivana Chutorského, který byl zavražděn v Rusku.

Svobodu Palestiňě

Akce solidarity s oběťmi útoku na humanitární flotilu

Flotila, která si kladla za cíl dopravit do palestinského pásma Gaza humanitární pomoc stejně jako obrátit mediální pozornost ke kruté okupaci palestinských území, byla v pondělí 31. května 2010 v ranních hodinách napadena izraelskou armádou.

Vojáci přepadli humanitární flotilu v mezinárodních vodách a na konci jejich akce zůstalo devět zastřelených (někteří z bezprostřední blízkosti a zezadu) a desítky zraněných. Po tomto pirátském aktu armáda unesla všech asi 800 účastníků flotily, mezi nimiž byli i novináři, poslanci, spisovatelé či pamětníci holocaustu, a na celý konflikt uvalila informační embargo (účastníkům flotily byl zabaven pořízený materiál a zveřejňovány byly jen materiály připravené Izraelem). Izraelští představitelé obhajují masakr tím, že jejich vojáci byli napadeni posádkou. Několik lidí se skutečně předpádovému komandu postavilo s tyčemi v rukou. Izraelská armáda je však zvyklá odpovídat například na házení kamení palestinskými dětmi ostrou střelbou. Stejně „přiměřeně“ reagovala i nyní.

Bezprostřední protesty

Ještě v den útoku se sešlo v Praze na Staroměstském náměstí po páté odpoledne kolem 60 lidí. Původně se jednalo o solidární demonstraci s flotilou Free Gaza Movement, kterou narychlo svolaly skupiny Sdružení Přátel Palestiny a ISM CZ (Mezinárodní hnutí solidarity). Při jejím vyhlášení však nikdo ještě netušil, že se záměr izraelské vlády nepustit lodě s humanitární pomocí do Gazy změnil v masakr, i když izraelský ministr zahraničí Avignon Lieberman sliboval, že flotila bude zastavena „za jakoukoli cenu“.

Demonstranti po úvodních projevech prošli s palestinskými vlajkami centrem Prahy na Václavské náměstí. Objevila se i vlajka turecká, protože většina obětí zásahu je turecké národnosti. Skandovala se hesla jako „Free Gaza, free Palestine!“ nebo „Netanjahu je zabiják“. Nechybělo množství tajných policistů a v záloze dodávky těžkooděnců.

Další akce byla svolána druhý den po tragické události. Začít měla ve 12.00 u izraelské ambasády v Praze, kde měly zazní požadavky na ukončení nelegitimní blokády Gazy, propuštění všech zadržených členů flotily a umožnění pokračování plánované dodávky humanitární pomoci. Od izraelské ambasády pak měl pokračovat pietní průvod k turecké a řecké ambasádě. Tam účastníci akce, kterých bylo asi šedesát, položili květiny v solidaritě s mrtvými a zraněnými členy Flotily svobody. Bližší informace o akci však nemůžeme poskytnout, jelikož kvůli času jejího konání, kdy je většina lidí v práci nebo ve škole, se jí nikdo z ČSAF nemohl zúčastnit.

Na středěční večer 2. června byla avizována pietní akce za oběti pirátského zásahu izraelské armády na Václavské náměstí v Praze. Po 20. hodině se před Národním muzeem sešlo kolem třiceti lidí, kteří na místě zapálili svíčky. Následně promluvila zástupkyně ISM CZ a zdůraznila skutečnost, že při pietních akcích se zpravidla objevují fotografie a čtou jména obětí, ale v tomto případě jsou neznámá, a to kvůli informační blokáde, kterou praktikuje izraelský stát. Poté si mohl vzít slovo, kdo měl zájem. Jeden z přítomných tak podotkl, že zatímco ve světě političtí představitelé odsuzují vražedný útok izraelské armády v mezinárodních vodách, v Česku je ticho po pěšině. Přítomní byli také pozváni na sobotní demonstraci solidarity s oběťmi a nedělní pochod za práva migrantů.

Pochod proti blokáde

V metropolích mnoha zemí se konaly několikatisícové demonstrace (většně samotného Izraele). Ta největší v Česku čítala kolem 250 lidí. Na 5. června 2010 ji svolaly skupiny Sdružení Přátel Palestiny a ISM CZ a jejím hlavním požadavkem bylo ukončení blokády Gazy.

ČSAF se rozhodla tuto mírovou akci volně podpořit, a to i navzdory tomu, že se na pozvánce mezi řečníky objevila také poslankyně Parlamentu. S politiky na jednom místě obvykle nevystupujeme, ale o ně tady v tomto případě nejde. Natož pak o nějakou spolupráci s nimi.

Akce začala v 15 hodin v horní části Václavského náměstí. „Pod koněm“ se během následující hodiny vystřídal několik řečníků. Mezi nimi i bývalý předseda Valného shromáždění OSN, Jan Kavan, který

podrobně rozebral napadení flotily z pohledu mezinárodního práva a vyvrátil tak bludy, které obháji napadení lodí prohlašují. Promluvil také redaktor anarchistického časopisu A-kontra. Po čtvrté hodině se větší část přítomných vydala na dlouhý pochod k izraelské ambasádě. V čele neslo několik účastníků protestu černou rakev s nápisem „Obětem izraelské okupace“. Průvod uzavíral transparent „Anarchists against the wall. Solidarita s obyvateli Gazy“. Během celého pochodu byla skandována hesla jako „Free Free Palestine“, „Izrael agresor“, „Viva viva Palestina“, „Svobodná Palestina“ apod. Vzhledem k délce trasy a odpolednímu horku bylo permanentní skandování obdivuhodným výkonem.

Po páté hodině dorazil průvod k Izraelské ambasádě. V záloze již byla nastoupená menší zásahová jednotka. Ještě alespoň deset minut se v parčíku naproti ambasádě skandovala hesla, mezi nimiž nechybělo ani výmluvné „Piráti! Piráti!“ Poté dostali prostor opět řečníci, mezi nimiž vystoupil i zástupce ČSAF s následujícím projevem:

„Dovolte abych vás pozdravil a řekl několik slov jménem anarchistů a anarchistek, kteří přišli na dnešní akci. Jako zastánci myšlenky svobodné, samosprávné a rovnostářské společnosti máme potřebu vystupovat proti totalitním systémům, vykořisťování, nenávisťným církvím, rasistickým bludům a předsudkům všeho možného druhu. Proto vystupujeme i dnes, stejně jako při několika příležitostech v minulosti, proti okupaci. Všechny okupace si jsou podobné a je jedno, jak sami sebe nazývají. Okupace Čech a Moravy nacistickými vojsky, okupace Čečenska ruskými vojsky, nebo okupace Gazy vojáky Izraelského státu – v mnohém se liší, ale jejich podstata je úplně stejná. Vláda vojsky mocnějšího vnučuje svou vůli okupovanému území a drtí jeho, ať násilný či nenásilný, odpor. Trpí zas a jenom obyčejní lidé. Stupňuje se nenávisť.“

Nikdy nebudeme stát po boku s těmi, kteří volají po nenávisti vůči druhým jen proto, že mají jinou barvu kůže, jinou národnost, nebo vyznávají jiné či žádné náboženství. Pro nás neexistují Židé a Arabové, ale jen lidé, kteří zneužívají svou moc, a ti, kteří chtějí žít v klidu a míru. Nevidíme velký rozdíl mezi vůdci islamistických skupin, kterým nevdá zabíjení nevinných lidí, a pohlaváry izraelských ozbrojených složek, kterým také nevdá vraždění nevinných lidí. My stojíme naopak na straně těch Židů a Palestinců, kteří společně demonstrují každý pátek ve vesnicích zasažených stavbou oblundné segregační zdi na západním břehu. Právě zde se také angažují naši izraelští kamarádi z organizace Anarchisté proti zdi. Právě tito lidé, izraelští aktivisté bok po boku s palestinskými zemědělci, jsou pro nás důkazem, že je možné postavit se nenávisti, postavit se okupaci, postavit se zdi.

Antisemitismus je projevem hlouposti, okupace je projevem zvrůle.

Nepřejeme obyčejným Palestincům samostatný stát, přejeme jim svobodu.“

Podle informace z médií, která však z valné většiny akcí ignorovala, „policijní pyrotechnik rozbil rakev, kterou v sobotu odpoledne jako symbol přinesli propalestinští aktivisté před izraelskou ambasádu v Praze, protože panovala obava, že se v ní ukrývá výbušnina. Bombu však nenašel.“ Skvělá ukázka toho, jak v praxi fungují rasistické, médií přizívané předsudky, které vykreslují všechny Araby a muslimy jako krvelačné teroristy.

ProtestFest 2010

Ve dnech 10. - 22. května se v Brně uskutečnil již sedmý ročník festivalu alternativní kultury a aktivismu ProtestFest. Letos bylo leitmotivem festivalu „...tentokrát o společnosti strachu“, jednotlivé akce se zaměřovaly na různé podoby strachu, který je čím dál tím víc vytvářen a neuznáván jako nástroj moci a kontroly společnosti. Více o tématu najdete na stránkách festivalu, www.protestfest.cz.

V rámci letošního ProtestFestu se uskutečnilo několik promítání, veřejných diskuzí, happeningů a koncert; ovšem tradičním vyvrcholením byla pouliční slavnost streetFest, která alespoň na krátkou dobu vrací veřejný prostor lidem a jejich seberealizaci. Pozvány byly i anarchistické a autonomní kolektivy a ty organizace zabývající se sociálními a ekologickými tématy, které zároveň svou činností neodporují myšlenkám a zásadám festivalu. Naopak odmítnuty – nebo vyprovoceny – byly politické strany a/nebo iniciativy propagující autoritářské myšlenky a nadvládu člověka nad člověkem.

Během odpolední slavnosti v parku pod Janáčkovým divadlem byly tedy k vidění kromě hudebních stages, soundsystémů, ukávek pouličního umění a benefičních stánků s vegetariánským a veganským občerstvením také infostánky – a jako každý rok mezi nimi

nechyběla i Československá anarchistická federace. Ta letos spojila síly s kolektivem infoshopu Truhlářská a kromě distribuce informačních materiálů na stánku i přímo mezi lidmi, výstavy „Squaty a autonomní centra“ a guláše benefičního pro ProtestFest zkusila kreativní formou upozornit na blížící se volby. Odpadkové koše v celém parku byly dočasně proměněny na symbolické volební urny s označením „Ve volbách má váš hlas asi takovouhle cenu“ a dovětkem „Kdyby mohly volby něco změnit, dávno by je zakázali“. A na pouťové střelnici „Tref si svého“ mohli lidé projevit své pocity vůči všem známým politickým prominentům kandidujícím letos do poslanecké sněmovny. Na rozdíl od kampaní politických stran, kdy jsou za původce krize a problémů označováni vždy jenom konkrétní politici nebo strany (zatímco ti druzí mají být málem spasením), tady byli pranýřováni bez rozdílu všichni politici, jakožto představitelé systému, který dává lidem jenom falešnou iluzi toho, že rozhodují o své budoucnosti.

StreetFest v podvečerních hodinách pokračoval průvodem přes centrum města a afterpárty v parku u Anthroposu, kde se ve volném prostoru sešli umělci nejružnějších hudebních stylů, aby ukázali, že je možné vytvářet kulturu v propojení s protestním hnutím, a to bez nutnosti kálet si do pusy přijímáním sponzorských „darů“ nebo záštity od těch, na které by měla být kritika namířena nejvíce.

ČSAF Jižní Morava

ALERTA a dětský den v Janově

Asociace pro sociální rozvoj Janova ALERTA zkrátila během letošního května svůj název a nyní používá jen označení Asociace ALERTA. Tato skupina existuje sice necelý rok a půl, ale za tu dobu stihla projít určitým vývojem. K jedné z těch výraznějších změn došlo po dlouhé diskuzi, kdy se členové a členky sdružení rozhodli, že již nebudou nadále působit jako regionální skupina zaměřená jen na rozvoj sídliště Janov.

Toto rozhodnutí však neznamená, že by ALERTA chtěla Janov opustit. V Janově bude působit dále. V praxi se však změní to, že své působení rozšíří i za „hranice“ této lokality. K tomuto vývoji vedlo bezesporu přesvědčení, že problémy, na které v Janově ALERTA reaguje, nejsou ojedinělým fenoménem typickým jen pro tuto lokalitu. Vyskytují se v různých modifikacích a intenzitách v podstatě všude.

I přes zmíněnou změnu, kterou Asociace ALERTA prošla, zůstává její primární cíl stejný – nadále vytvářet podmínky pro rozvoj svobodné společnosti, organizované bez hierarchie, autoritářství, vykořisťování a útlaku.

Asociace ALERTA má za sebou organizaci druhého dětského dne na litvínovském sídlišti Janov. Ten první se konal mezi janovskými paneláky loni 31. června. Stejně jako minule se i tentokrát akce vydařila a i přes drobné nesnáze nakonec dokázala naplnit očekávání většiny zúčastněných. Přinášíme lehce zkrácenou verzi reportáže ze sobotního odpoledne 29. května 2010, která se objevila na stránkách Asociace ALERTA – alerta.s.cz.

Dětský den

Organizace minulého dětského dne nás obohatila o mnohé zkušenosti, posílila nás energií a poskytla motivaci do organizace další akce. Naše snahy proto nyní směřovaly k tomu, aby byl letošní dětský den ještě

o ždíbec kvalitnější než ten předchozí. Slušný základ pro dosažení tohoto cíle zajistilo především rozšíření organizačního týmu. Tentokrát nás bylo více než minule, a proto byla koordinace jednotlivých částí snazší a méně chaotická. Posilu „alertního týmu“ tvořili jak jedinci neangažující se v žádné konkrétní organizaci, tak lidé ze spřátelené skupiny Iniciativa Ne rasismu.

Přípravy zabraly asi tři hodiny. Poté vše začalo. Stejně jako minule však začátek akce doprovázely drobné komplikace. Tentokrát nešlo o nepříznivé počasí, ale o technické problémy s mikrofony. Během jejich řešení však nebyla nudě poskytnuta žádná šance. Iniciativy se chopila janovská mládež, která pobavila přítomné hrou na klávesy a zpěvem.

Dětský den byl po vyřešení problémů s mikrofony zahájen slovem moderátora, který přivítal přítomné děti i rodiče a všem popřál příjemnou zábavu. Poté následovalo několik kolektivních her, rozvíjejících smysl pro spolupráci a představitost. Některým dětem sice chvíli trvalo, než se naladily na správnou vlnu a rozhybaly, ale po chvíli už vše klapalo a tváře dětí i rodičů zdobily veselé úsměvy.

Následovala široká škála atrakcí a her. Některé z nich děti znaly už z loňského dětského dne: trefování se proutěnými kroužky na hrdla lahví, závody ve skákání v pytlích, malování obrázků, třídění odpadu, žonglování atd. Přibyla chůze na chůdách, rozpoznávání chutí se zakrytými očima, shazování plechovek, malba na obličej, „bojovka“ rozvíjející kolektivní spolupráci nebo vzdělávací koutek, ve kterém se děti mohly dozvědět něco o problematice rasismu či o romské kultuře.

Průběh celé akce zpestřovalo hudební vystoupení janovské mládeže. Hrál se na klávesy, zpívalo, tančilo, tleskalo a panovala skvělá nálada. Přestávku mezi vystoupením hudebníků vyplnila pěvecká soutěž, do níž se zapojili mnozí přítomní – od těch nejmenších, přes pubertáky, až po mamky a tatky. Na místě bylo tolik lidí ochotných podělit se o své pěvecké schopnosti, že ani nebylo možné poskytnout prostor všem. I přesto si akce zachovala super atmosféru.

Po několikahodinovém programu se akce pomalu chýlila k závěru a začal úklid, během něhož pokračovala diskuze s několika přítomnými lidmi o případné budoucí spolupráci s Asociací ALERTA. Po skončení akce se i organizátoři rozprchlí do svých domovů – vyčerpaní, ale zároveň i s příjemnými pocity z dobře odvedené kolektivní práce a pěkně stráveného dne plného zábavy.

Dětský den hodnotíme jako povedenou a smysluplnou aktivitu. Naši členové a členky jsou potěšeni, že se nám ve spolupráci s ostatními opět podařilo realizovat fajn akci, na které se dokázali lidé společně bavit a tvořit bez toho, aby cítili vzájemnou nenávisť na základě kulturních, genderových, sexuálních, etnických či jiných rozdílností. Děkujeme tímto všem zúčastněným, všem, co s akcí pomáhali, a všem, kterým se podařilo alespoň částečně smazat hranice mezi těmi, kteří organizují, a těmi, kteří konzumují. Těšíme se na další akce a spolupráci.

Asociace ALERTA

“V Plzni nácky nechceme!”

Plánovaný pochod neonacistů centrem Plzně měl velmi krátké trvání. Po pár set metrech ho rozpustil starosta centrálního plzeňského městského obvodu Jiří Strobach. Bylo jasné, že Magistrát a policie budou k rozpuštění hledat záminku, neonacisté jim v tomto záměru ale více než vyšli vstříc.

Policie i Magistrát byli tak „vstřícní“, že s předstihem neonacisty varovali, že jejich akce bude rozpuštěna, když mj. budou mít nějaké „závadné“ oblečení či doplňky. Organizátoři tuto informaci sice poslali dál přes web Autonomních nacionalistů, přesto jim to nepomohlo. Záminkou k rozpuštění byl text rozdáváných letáků a zejména trička několika účastníků pochodu, která odkazovala k nacistickým kapelám (například v podobě trika Landser s vojákem Waffen SS, které se za 100 korun prodává u vietnamských trhovců) a neonacistickým organizacím jako je Národní odpor. Dotyční na prosby, ať si přes triko vezmou mikinu nebo si je obrátí naruby, reagovali jazykem vesměs ztěžklým alkoholem a způsobem jako: „na to vám všem seru, je horko, si budu dělat co chci.“

Když jsme na našem webu v článku o chystané akci nazvali hlavního organizátora Tomáše Vondráčka nepřítel bystrým, ještě jsme netušili, že do svého pořadatelského týmu bude schopen zařadit i jednoho z výše zmíněných „expertů“.

Nejsme příznivci zákazů a kriminalizace za „závadné symboly“. Pokud by je neonacisté mohli volně používat, všem by pak bylo mnohem jasnější, s kým mají tu čest, a zřejmě by na podobné nacistické marše také adekvátněji reagovali. Je škoda, že neonacisté viděli jen pár svých odpůrců a nemohli projít, tak jako v loňském roce, uličkou hanby a poslechnout si pískání a bučení od našťvaných Plzeňanů.

Neonacistů se i přes usilovnou propagaci sešlo jen něco přes stovku (médiá uváděla 100 až 150, policie 100), z čehož asi jedna

čtvrtina byli zahraniční hosté z Polska a skupina z Německa. Po rozpuštění se vydali do hospod věnovat se své obvyklé zábavě a část využila náhodu, která jim přihrála spolek vojenské historie v uniformách Wehrmachtu, se kterým si za doprovodu hlášek jako „pojd' se taky vyfotit s esesákama“ i zapožovala.

Letos opět místní odpůrci fašismu a rasismu minimálně jednou tolikrát přečíslili počet přítomných neonacistů. Bez jakékoliv organizace, jen na základě několika výzev či vlastního popudu, čekalo na neonacisty na různých místech přes dvě stě převážně mladých lidí. Větší část odpůrců nazímarše se nakonec sešla v Sadech Pětatřicátníků. Svůj odmítavý postoj však neonacistům přímo sdělit nemohli, jelikož ty již policie odvedla z místa jejich srazu. Mezi jinými dorazili lidé kolem plzeňské iniciativy Mládež proti neonacismu, anarchističtí, punkeři a další příznivci různých subkultur, vysokoškoláci, Romové, důchodci ... Centrem města znělo tento den „V Plzni nácky nechceme!“.

Za zmínku jistě stojí i to, že neonacisty ve městě přivítaly protirasistické šablony, samolepky i výmluvné obrázky „z místa činu“ na chodnicích města.

antifa.cz

Za práva migrantů a migrantek

V neděli 6. června se na Palackého náměstí v Praze sešlo asi 150 lidí na demonstraci za práva migrantů a migrantek.

Na začátek přednesl projev člen pořádající Iniciativy za práva pracovních migrantů a migrantek, zazněly v něm důvody konání akce – zvyšující se represe policie vůči cizincům a špatné pracovní podmínky migrantů a migrantek. Mimo jiné zazněl i zajímavý postřeh, že jelikož migranti a migrantky nemají volební právo, dělá to z nich pro politiky marginální skupinu, které se nemá cenu jakkoli věnovat.

Z Palackého náměstí se shromáždění s pikety jako „Ne pracovním podmínkám třetího světa v ČR“, „Nikdo tu není ilegální“ nebo „Nejsme na jedno použití“ přesunulo před Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) a zde proběhlo čtení petice zorganizované Iniciativou za práva pracovních migrantů a migrantek. V petici Iniciativa odsoudila politiku MSPV vůči cizincům (běžnou praxí je například zamítání žádostí o pracovní povolení i v případě, že na místo, o které se migrant/migrantka uchází, nechce nastoupit nikdo z EU), cizineckou policii a Ministerstvo vnitra za represivní politiku vůči cizincům/cizinkám a také se v ní zasazuje o dodržování a zvyšování standardů pracovních práv všech zaměstnanců

bez ohledu na jejich pobytový status.

Celá akce následně pokračovala tématickým pantomimickým divadlem, ve kterém účinkující satiricky karikovali moc obchodníků s lidmi, korupci a neschopnost úřadů i přístup policie. Podle hořkých zkušeností na tvářích mnoha přítomných šlo pozorovat zažitou zkušenost.

Poté se pokračovalo na Rašínovo nábřeží, kde už čekala připravená aparatura. Slova se ujala členka sdružení Berkat a vyzvala přítomné migranty a migrantky k tomu, aby prezentovali své zkušenosti s životem v ČR. Na tuto výzvu reagovalo několik lidí krátkými proslovky. Vesměs ve všech zaznělo, že proti absurditě úřadů jim nejlepší oporou byli ostatní lidé, kteří nebyli lhotejnými vůči dění okolo a dovedli podat pomocnou ruku. Shromáždění následně pokračovalo živou hudební produkcí.

Akce se účastnilo i několik členů a členek Československé anarchistické federace. Ačkoli anarchisté a anarchistky nejsou velkými příznivci petic a apelů na státní úřady, které podobné protestní akty zpravidla ignorují, přišli na demonstraci vyjádřit svou solidaritu s migranty a migrantkami, kteří pracují v Česku. Právě oni jsou totiž terčem nejhrubšího vykořisťování ze strany zaměstnavatelů a navíc šikany ze strany úřadů a policie.

-mp-

Proti destrukci městské zeleně v Ústí nad Labem

26. března 2010 uspořádala lokální anarchistická skupina Severní komuna informačně-protestní pochod v centru Ústí nad Labem.

Kolem dvaceti lidí protestovalo proti nešetřeným zásahům v místním parku Městské sady. V minulosti zde již bylo zlikvidováno několik zdravých stromů a plánované zásahy mají vést k další destrukci zdejší zeleně. Severní komuna proto svolala protestní shromáždění jako jednu z prvních aktivit, která má upozornit na problematiku likvidace městské zeleně a životního prostředí.

-lb-

Současný kolektiv infoshopu Revolver se rozhodl po dlouhých úvahách k poměrně razantnímu kroku, a to k opuštění současných prostor v Nuslích a přesunutí a rozšíření svého provozu do centra poblíž jedné z největších tepen MHD v Praze, do prostor v areálu nákladového nádraží Žižkov.

Hlavní příčinou je malá poptávka lidí po čistě politickém prostoru. S tímto problémem se setkávala už Krtkova kolona (infoshop v Holešovicích) a zájem o čistě politický prostor nevzrostl ani po zprovoznění infoshopu Revolver, ba naopak.

To, že chceme ukončit provoz čistě politického prostoru, neznamená, že bychom

Revolver se mění v Discentrum

chtěli opustit myšlenku infocentra. Infoshop v prostorách Discentra bude fungovat ve stejném, ne-li větším, rozsahu, než tomu bylo v infoshopu Revolver.

Prostory Discentra jsou zhruba trojnásobně větší než prostory Revolveru, a tak můžou poskytnout (a ze všech sil se také budeme snažit) mnohem širší záběr činností, které se v prostorách budou dít. Vyslyšeli jsme volání mnoha lidí, kteří reagovali na ubývající počet prostorů, kde je možné dělat širokou škálu aktivit, včetně nočního provozu.

Klub Discentrum tedy nabídne své prostory například ke koncertům, které je možné dělat v sále s kapacitou přesahující 100 lidí. Kromě toho zde bude prostor na promítání, přednášky, diskuze, workshopy, výstavy, hudební zkušebnu, dílnu, cyklopůjčovnu, zahradnickou činnost, práci na počítačích (free internet), ke schůzkám a vůbec jen tak k odreagování (kavárnička, skřoví u-rampa...).

Kolektiv klubu Discentrum je volně sdružení lidí antiautoritářského smýšlení, kteří chtějí v těchto prostorách vytvářet nejrůznější aktivity. Zapojit se tedy může

kdokoliv, kdo si myslí, že prostor tohoto ražení bude přínosem a chce se v něm jakýmkoliv způsobem angažovat.

Stejně tak jako v infoshopu Revolver ani v Discentru si nepřejeme vytvořit klasickou anonymní hospodu, a přestože v naší nabídce najdete alkohol, chceme, aby prostor nesloužil primárně k opijení se jako většina klubů. Chceme, abyste také věděli, že když navštívíte Discentrum, nenajdete zde v prodeji tabákové ani masné výrobky. Psa vezměte klidně s sebou.

Dveře od Discentra se otevrou 26. června 2010. O přesném programu vás budeme včas informovat na webových stránkách klubu: discentrum.cz.

Discentrum crew
(e-mail: discentrum@gmail.com)

DISCENTRUM

Jana Želivského 2700/2 (hala č. 1),
Praha 3 – Žižkov

Otvírací doba:

Po - Čt: 17:00 - 23:45

Pá: 17:00 - ?

So: 13:00 - ?

Ne: 13:00 - 23:45

Sjezd ČSAF

V příjemném a klidném prostředí na odlehlém místě Pardubického kraje se ve dnech 2. až 4. dubna 2010 konal sjezd Československé anarchistické federace.

Páteční den, přesněji jeho závěr, byl věnován neformální diskusí a namísto workshopu, jak tomu bylo například na minulém sjezdu, byla ve večerních hodinách promítána přednáška Jana Kellera *Arogance financí*. Jde totiž o srozumitelné představení toho, jak se vyvíjí společenská stratifikace v současné době, a tedy o odborné východisko při dalších debatách o postavení a vztazích tříd ve společnosti. Anarchistické hnutí by nemělo žít z minulosti a z třídnicích analýz, které byly platné před sto lety. Ve společnosti totiž od té doby došlo k mnoha změnám, a ty je nutno reflektovat, k čemuž nám může napomoci právě i moderní sociologie.

Hlavním dnem sjezdu byla sobota. Od dopoledních hodin řešili přítomní členové a členky standardní organizační body, jakými jsou například přehledy o činnosti jednotlivých lokálních a pracovních skupin, delegování jednotlivých funkcí nutných pro chod federace, přijímání nových členů apod.

Následoval obsáhlý bod věnující se publikační činnosti. Byla potvrzena publikační strategie, kdy bude federace nadále vydávat tři periodika, lišící se rozsahem, formou i cílovou skupinou čtenářů: 1) nástěnný měsíčník A3 určený široké veřejnosti, 2) zdarma rozdávaný zpravodaj *Zdola*, jenž nemá pevně stanovenou periodicitu, 3) čtvrtletní anarchistická revue *Existence* určená především dovnitř anarchistického hnutí. Tyto tiskoviny mohou volně a dle potřeby doplňovat lokální zpravodaje, jako je v současnosti například severočeský *Informátor*.

Ve virtuálním prostoru bude nadále kladen největší důraz na webovou stránku ČSAF. Nově byl zřízen profil na sociální síti Facebook. Novou aktivitu zaznamenalo již fungující *Radio Anarchy*, každou neděli od 20:00 si zde můžete vyslechnout improvizované zpravodajství. Další novinkou by mělo být vydávání komiksových sešitů, v tomto roce by Nakladatelství ČSAF rádo vydalo jeden nebo dva sešity.

Samostatným a pro prezentaci federace důležitým bodem se stalo nové logo ČSAF. Návrh jeho podoby byl schválen již na minulém sjezdu, nyní byla odsouhlasena jeho finální podoba.

Anarchistickému 1. máji, který se rozhodla ČSAF tradičně uspořádat v Praze, byl na sjezdu věnován širší prostor. Diskutovala se trasa a program akce. Odsouhlasil se podtitul akce „*Za práci,*

co není děvka prodejná!“ a návrh zvacího letáku. Vedle toho se projednávala participace ČSAF na brněnském Protestfestu či na MAY DAY festivalu, který 1. května již třetí rok pořádá Antifašistická akce.

Sobotní večer patřil zábavě a volným diskusím v užších kroužcích. Neděle se nesla v duchu dořešení zbývajících bodů, které se týkaly pravidla konkrétních lokálních aktivit, ať již v rámci federace či širšího antiautoritářského hnutí.

Od minulého sjezdu udělala ČSAF pokrok v realizaci některých nových projektů. Doufejme, že tento trend bude pokračovat i do budoucna.

ČSAF

ČSAF ČESKOSLOVENSKÁ
ANARCHISTICKÁ
FEDERACE

Setkání mezinárodních sekretariátů IAF

O víkendu 7. - 9. května 2010 proběhlo v německé metropoli Berlín pravidelné setkání delegací vyslaných členskými federacemi sdruženými v Internacionále anarchistických federací (IAF).

K otázkám anarchismu na mezinárodní úrovni se tak kromě delegace Československé anarchistické federace (ČSAF) měli možnost vyjádřit anarchisté a anarchistky z iberské FAI, německy mluvící Fd, francouzské FAF, britské AF, italské FAI, slovinské FAO, či nizozemští Vrije Bond.

Mimo tradiční diskuse týkající se směřování a chodu IAF měli účastníci i účastnice možnost vyslechnout přednášky o nejstarším berlínském squatu New Yorck in Bethanien, mládežnické anarchosyndikalistické skupině či obsáhlou přednáškou o historii anarchistického hnutí v Berlíně.

Mezinárodní sekretariát ČSAF

Téma Existence:

HORKÉ ŘECKÉ JARO

Již od policejní vraždy mladičkého řeckého anarchisty Alexise Grigoropoulse v prosinci 2008 a následných nepokojů, které v reakci na jeho smrt propukly nejen v Athénách, sledují anarchisté a anarchistky bedlivě dění v Řecku. Jde totiž o zemi, kde je jedno z nejsilnějších antiautoritářských hnutí, jež o sobě dává často vědět nejen při demonstracích v ulicích, které často končí střety s policií, ale i při akcích městských guerill. Reakcí na silné a nepoddajné hnutí je nárůst represe a policejní šikana, která se však netýká jen anarchistického hnutí, ale de facto všech nespokojených lidí.

A obyvatelé Řecka mají skutečně hodně důvodů k nespokojenosti. Zatímco si představitelé politických stran spolu s ekonomickými elitami v minulosti namastili kapsy (a není důvod myslet si, že je tomu konec), obyčejní lidé jsou nyní nuceni nést následky z toho plynoucí krize. Nápravu zjednávají shora zas ti, kteří jsou za ekonomickou krizi zodpovědní, a radí jim přitom takové instituce jako Mezinárodní měnový fond (MMF), které napáchaly svými doporučeními strukturálních úprav ve světě již mnoho škod – samozřejmě z pohledu obyvatel dotčených oblastí, nadnárodní koncerny si při tom naopak vždy spokojeně mnuly ruce.

Mnozí pracující Řekové nechtějí přistoupit na kapitalistickou logiku, že za krizi mají zaplatit právě oni, zatímco ti nahoře vyvážnou bez újmy. Vycházejí do ulic a perou se za svá práva. Spolu s nimi také řečí anarchisté a anarchistky. Podívejme se tedy blíže, co se v Řecku v poslední době děje – jak z pohledu celospolečenského, tak se zaměřením na tamní antiautoritářské hnutí. Jako zdroj jsme vzali překlady a texty, které vyšly na webech jako csaf.cz, part.cz, blog.protikapitalu.org, Jaime.cz nebo antifa.cz.

Krize

V posledních desetiletích se v Řecku u moci střídaly dvě strany – PASOK (něco jako obdoba české ČSSD) a Nea Dimokratia (něco jako obdoba české ODS). Obě strany jsou zkorumpované a velmi arogantní. Za vlády obou stran mizely velké sumy peněz. V poslední době však situace zašla ještě dál. Řecký stát se díky manipulacím bank, zlodějství státních elit a světové ekonomické krizi dostal na pokraj bankrotu. (1)

V dobách krize, jako je ta současná z nadměrné akumulace, používají kapitalisté politiku „veřejného zadlužení“ s cílem vytvořit nové metody intenzivnějšího vykořisťování. Zatímco se v době kapitalistického boomu zvyšuje soukromé zadlužení, vyznačují se recese zvyšováním „veřejného dluhu“. Soukromé investice do státních dluhopisů zajišťují zisky, které jsou prostřednictvím přímých a nepřímých daní vytahovány z kapes dělníků za účelem splácení úroků a v konečném důsledku vedou k posílení bankovního sektoru. V kontrastu s obvyklým tvrzením proto „veřejný dluh“ poskytuje pomoc soukromému kapitálu a v tomto ohledu by se měl započítávat do jeho zisků. (2)

V atmosféře fiskálního terorismu, kterou média vyvolávají už několik měsíců, byl v Řecku v rámci úsilí mezinárodního kapitálu a řeckého státu proměněna země v laboratoř nově šokové politiky vyhlášen stav nouze. Obrovské „veřejné zadlužení“ a „bezprostředně hrozící státní bankrot“ jsou hesla využívaná jako efektivní nástroj pro terorizaci a disciplinaci pracujících, ospravedlnění snižování přímých a nepřímých mezd a sešňování očekávání a požadavků dělnické třídy, a to vše ukázkově neoliberalním způsobem mezinárodních rozměrů. (2)

Podíváme-li se globálně na poslední celosvětovou finanční krizi, tak zatímco miliony lidí si budou loňský rok pamatovat jako rok, kdy přišly o práci, byt či vyhlídky na vzdělání, bohaté špičky světové společnosti zažívaly ty nejlepší časy. Bohatství miliardářů z celého světa vzrostlo o 50% a jejich počet stoupl ze 793 na 1011. (3)

Úsporná opatření

Začátkem února oznámila nová vláda, řízená socialistickou stranou PASOK, nutnost úsporných opatření, která mají klasický neoliberalní charakter a dotýkají se především neprivilegovaných skupin obyvatelstva. Jde o snižování mezd a benefitů, zvyšování přímých a nepřímých daní, prodlužování věku při odchodu do důchodu, intenzivnější policejní kontrolu atd. Největší opoziční strana, konzervativní Nea Dimokratia, vyjádřila vládě podporu. Minoritní skupina v rámci PASOKu nazvala úsporná opatření nejtvrdší neoliberalní politikou od roku 1974, kdy padla pravicová junta. (1)

3. března socialistická vláda představila nová opatření na „záchranu země“, včetně 30% snížení 13. a 14. platů zaměstnanců ve veřejném sektoru, snížení příplatků o 12%, zvýšení daní z benzínu, alkoholu a tabáku, stejně jako škrť ve výdajích na školství a zdravotnictví. (2) Nicméně ani jedno opatření nezasahuje koncerny podnikající v oblasti stavebnictví, bankovníctví, médií a dopravy, které plundrují zemi. (1)

Řecko je členem eurozóny, avšak Evropská unie, především vinou představitelů Německa, otálela s pomocí svému jihoevropskému členovi. Řecká vláda musela vyhledat „pomoc“ také u MMF, ten jí nakonec spolu s EU půjčil 110 miliard Eur.

Vláda sdělila, že zvýší věk odchodu do důchodu z 61 let na 63, podle řeckých médií však MMF požaduje ještě vyšší věkovou hranici. (4) 12. května představitelé EU oznámili, že Řecko a další země v problémech čeká bezprecedentní dozor ze strany unie. Ta bude zkoumat návrhy na výdaje dokonce ještě před tím, než půjdou do parlamentu, a státy, které poruší pravidla, čekají tvrdé finanční sankce. (5) Míra nezaměstnanosti v Řecku stoupla na své šestileté maximum a přesahuje hranici 12%. Strukturální vládní reformy a program škrťů povedou k dalšímu úbytku pracovních míst. (5)

Úsporná opatření se projeví také v represivní politice Řeckého státu. Ministerstvo veřejného pořádku oznámilo zformování nového metropolitního oddělu motorizované policie, čítajícího téměř dva tisíce hlav. Dle ministerstva mají odděly zajistit sociální mír, široká veřejnost je právem považuje za součást plánu, jak předejít lidovému hněvu a násilí, které přijde jako odpověď na zničení sociálního státu. (1)

Lidový odpor

Jak se zdá, tak narozdíl od obyvatel Česka si nenechají ti řečtí jen tak něco líbit. A tak začátkem února, necelých než 24 hodin od oznámení nejtvrdších úsporných opatření v historii Řecka vypukly první stávky zaměstnanců veřejného sektoru. Výběřčí daní a celníci byli první, kdo zareagovali na vládní oznámení, a zahájili 48hodinovou stávku. (1) První větší stávka ve více sektorech byla vyhlášena na 10. února konfederací odborů ve veřejné sféře

ADEDY, která stejně jako podobná konfederace v soukromém sektoru – GSEE – spolupracuje se socialistickou vládou. Dalšími neopomenutelnými odbory jsou PAME, které jsou řízeny místní komunistickou stranou, která de facto bojuje za zřízení nacionalistického „lidového“ hospodářství, v němž bude dělnická třída požívat předností sociálně-demokratického kapitalismu s příchutí stalinismu. (2)

24. února byla ze strany ADEDY a GSEE svolána první generální stávka proti úsporným opatřením. Odhad stávkujících zaměstnanců činí 2 až 2,5 milionu lidí. Do ulic Athén ten den vyšlo přibližně 40.000 lidí na demonstraci, která mimo jiné měla dva zajímavé znaky. Prvním byla pozoruhodná účast mnoha imigrantů. Druhým pak byly pouliční boje mezi pořádkovou policií a protestujícími, kteří nepocházeli jen z antiautoritářsko-anarchistického prostředí. To zřejmě ukazuje na velký vliv revolty z prosince 2008 na charakter současných protestů. Na demonstraci panoval všeobecný souhlas s násilím proti policajtům a kapitalistickým institucím, jako jsou banky a obchody. (2)

Další velká generální stávka proběhla 5. března. S tříhodinovým zastavením práce přišly odbory ADEDY a GSEE, zatímco další odbory (obě organizace učitelů základních a středních škol, odbory ve veřejné dopravě) ohlásily celodenní stávku. Pro athénskou demonstraci toho dne se stalo asi nejvýznamnější událostí napadení šéfa GSEE, který udělal tu chybu, že se pokusil mluvit k davu. Poté, co na něm přistál první jogurt, následovala voda a kafe a nakonec dostal pěstí. Překvapující bylo, že útoky přišly z různých směrů. Tomu, aby mnohačetný dav (v němž měli většinu antiautoritáři a levice) prakticky vyjádřil nenávisť vůči jeho osobě a tomu, co symbolizuje, nebyla jeho banda schopna zabránit. Byl štván a bit celou cestu ke vstupu do parlamentu, kde ho vzala pod ochranu zásahová policie. (2) Další velká 24hodinová stávka se konala 11. března a souvisejících demonstrací se účastnilo okolo 100 tisíc lidí. Demonstrace GSEE a ADEDY se zúčastnil také velký počet demonstrantů z téměř celého antiautoritářského prostředí, rozptýlil se však po celé šířce shromáždění. (2)

Souběžně s velkými stávkami probíhalo také velké množství menších stávek v různých sektorech, které se mohly lišit jak formou, délkou trvání, tak také razancí či následky, které způsobily. Stávkovali řidiči kamionů, zdravotní sestry, taxikáři, zaměstnanci ministerstva hospodářství, energetici a další. Při stávce celníků ministr financí apeloval na soudy, aby byla prohlášena za ilegální. Ty mu 22. 2. vyhověly a celníkům nařídily návrat do práce a zakázaly jim do budoucna stávkovat. I když se největší demonstrace konaly Athénách, neomezily se podobné akce jen na hlavní město, ale probíhaly napříč celým Řeckem.

Nekonaly se ale jen demonstrace v souvislosti s odporem vůči úsporným opatřením. Probíhaly i pochody za práva imigrantů, solidární demonstrace s mexickými Zapatisty, antifašistické protesty a konfrontace.

Zlomovou akcí byl athénský protestní pochod 5. května, který byl vrcholem generální stávky a čítal na 200 tisíc lidí. Došlo k velkým střetům s policií u budovy parlamentu. Boje trvaly více než pět hodin

a bylo během nich zapáleno několik státních budov. Došlo i k tragické události, kdy při požáru v pobočce banky Marfin na ulici Stadiou, zahynuli tři zaměstnanci. (6) Policie využila tragédii k mnoha zátahům, napadání lidí a řádění v tradičně opoziční čtvrti Exarcheia. 20. května proběhla zatím poslední generální stávka, která měla velkou podporu, avšak pouliční demonstrace podpořil daleko menší počet lidí než 5. května. Oprávněně to lze přičítat tragické události v bance Marfin. (7) Navíc athénská policie den před stávkou podnikala zátahy ve čtvrti Exarcha a i v den stávky zatýkala po celém městě a bránila lidem přidat se k demonstraci.

Nákaza

Je otázkou, zda podobné protesty proti neoliberalní politice škrťů a úspor ve veřejném sektoru překročí hranice Řecka. Podle informací, které se objevují, to vypadá, že taková šance zde je. Ve Španělsku proběhla začátkem června první velká stávka zaměstnanců veřejného sektoru. Odborům se nelíbí, že vedle snižování mezd vláda zemi naordinovala také zmrazení mezd v roce 2011, zmrazení některých penzí a škrťů ve veřejných investicích. (8)

12. června se v Římě podle organizátorů – CGIL (Italská všeobecná konfederace práce) – sešlo na 100 tisíc lidí z celé Itálie, aby vyjádřili nesouhlas s úspornými opatřeními tamní vlády. Největší dopad rozpočtových škrťů by měli pocítit zaměstnanci veřejné správy, kterým chce Berlusconi zmrazit do roku 2013 platy. Šetřit se má také na výdajích na zdravotnictví, kulturu a vzdělání. Ve stejný den demonstrovaly proti vládnímu úspornému balíčku také desetitisíce pracujících v Německu. (9)

A v České republice? U nás asi budou muset teprve lidé pocítit tlak pravcové vlády, která bezesporu vzejde z proběhlých voleb. Špičky politických stran, které vyjednávají o volební koalici se svým asociálním přístupem příliš netají. Budeme si tedy muset počkat na to, kolik si toho lidé u nás nechají líbit. Zatím to vypadá, že opravdu hodně.

Zdroje:

- (1) *Dva měsíce řeckých nepokojů* - soubor překladů o událostech v Řecku v únoru a březnu 2010. <http://www.csaf.cz/index.php?clanok=1014>
- (2) Z článku řecké skupiny TPTG *Jen jedině je nutné vyrovnat: naše účty s kapitálem a jeho státem*. 14. 3. 2010. <http://blog.protikapitalu.org/?p=8>
- (3) *Rok krize byl pro miliardáře požehnáním*. 16. 3. 2010; http://www.part.cz/part/buxus/generate_page.php3?page_id=8993
- (4) *Většina Řeků by se nedivila, kdyby došlo k povstání*. 27. 4. 2010; http://www.part.cz/part/buxus/generate_page.php3?page_id=9032
- (5) *Z Řecka chodí špatné a ještě horší zprávy, píše Wall Street Journal*. 14. 5. 2010; http://www.part.cz/part/buxus/generate_page.php3?page_id=9045
- (6) *Včerejší Atény: protesty, bitky, požáry a tři oběti*. 6. 5. 2010; http://www.part.cz/part/buxus/generate_page.php3?page_id=9039
- (7) *Řecká stávka: silná stávka, slabé pochody*. 21. 5. 2010; http://www.part.cz/part/buxus/generate_page.php3?page_id=9050
- (8) *Španělsko: první stávka proti úsporným opatřením*. 8. 6. 2010; http://www.e-zurnal.cz/generate_page.php3?page_id=9061
- (9) *Desítky tisíc lidí demonstrovaly v Berlíně i Římě proti vládním úsporám*. 12. 6. 2010; ekonomika.idnes.cz

Tragédie v bance Marfin

Během demonstrace, která se konala 5. května 2010 v rámci generální stávky, vyšlo do ulic Athén na 200 tisíc lidí, aby odmítli úsporná opatření zaváděná vládou a dali jasně najevo, že nemíní platit za krizi, kterou nezpůsobili. V Řecku při podobných akcích není ničím neobvyklým, že jsou radikální části demonstrantů napadány státní instituce a symboly kapitalistického útlatku – především banky.

Nebylo tomu jinak ani tentokrát. Avšak jeden z útoků na pobočku banky Marfin skončil tragicky. Tři zaměstnanci banky – Paraskeui Zoulia (35), Aggeliki Papatthanassopoulos (32) a Epameinondas Tsakalis (36) – se v budově udusili kouřem z požáru, jenž způsobila zápalná láhev. (1) Ta vletěla přes rozbitou okenní tabuli do přízemí. Když se na balkonu objevilo několik bankovních úředníků, někteří demonstranti na ně volali, ať jdou pryč, pokoušeli se oheň uhasit a lidem uvězněným uvnitř pomoci. Co se ale dělo dál a jak se v mžiku celá budova ocitla v plamenech, zůstává nejasné. (2)

Tato tragická událost ihned posloužila mainstreamovým médiím, vládě a represivním složkám k nebyvalému útoku na protestní hnutí. Otevřela také otázku nutnosti sebereflexe antiautoritářského hnutí, které zpravidla za ničeni symbolů kapitalismu stojí. Otázkou nadále zůstává, kdo je pachatelem, a zda k tragédii muselo dojít.

Zamčení v Bance

Podle informací zaměstnanců banky Marfin k tragédii vůbec dojít nemuselo. Jeden z nich sepsal ještě ten den vyjádření, v němž uvádí: „Protipožární inspekce nikdy nevydala ŽÁDNÉ platné povolení pro tuto budovu. Povolení bylo získáno jen díky korupci – tak, jak je tomu v byznysu v Řecku obecně zvykem. Tato budova neměla ŽÁDNÉ protipožární bezpečnostní mechanismy, ani plánované, ani reálně nainstalované. Neměla žádný stropní kropící systém, únikové východy nebo požární hadice. Bylo zde pouze pár přenosných hasičských přístrojů, které byly samozřejmě k ničemu při zvládnání rozsáhlého požáru v budově s tak zastaralými bezpečnostními opatřeními. ŽÁDNÁ pobočka banky Marfin nikdy neprováděla ŽÁDNÁ protipožární cvičení, dokonce ani v používání těch několika hasičských přístrojů. Management dokonce použil vysoké náklady na takovéto cvičení jako záminku a nezařídil dokonce ani ta nejzákladnější opatření na ochranu svých zaměstnanců. Nikdy neproběhlo byt jedno evakuační cvičení, v žádné budově, ani zde, se nekonaly ŽÁDNÉ přednášky hasičů, kteří by zaměstnance poučili, jak se mají v takovýchto situacích chovat. Jediná cvičení, která proběhla v bance Marfin, se týkala scénářů teroristických útoků, a ta vysloveně počítala pouze s evakuací vysoce postavených zaměstnanců banky. (...) ŽÁDNÝ člen ochrany neprošel kurzy první pomoci nebo hašení požárů, přestože jsou tyto lidé pověřováni hlídáním budov. (...) Vedení banky dnes striktně zakázalo zaměstnancům vzít si volno, přestože o to

sami od rána opakovaně žádali – a dokonce je po telefonu donutilo zamknout všechny dveře a opakovaně potvrdilo, že budova musí zůstat uzamčena po celý den. Zašli až tak daleko, že odpojili přístup k internetu, aby zabránili zaměstnancům v komunikaci s okolním světem. Po mnoho dní probíhalo zastrasování zaměstnanců banky, co se týče jejich možné účasti na protestech v posledních dnech, mj. pomocí slovních „nabídek“: „pracuj nebo budeš vyhozen. (...) Moji spolupracovníci dnes přišli o život kvůli zákeřnosti: zákeřnosti banky Marfin a pana Vgenopoulose samého, který výslovně řekl, že kdokoliv, kdo dnes nepřijde do práce (5. května – v den generální stávky), se nemusí obtěžovat zítra ukázat (protože bude vyhozen).“ (3)

Nedlouho poté, co byla potvrzena smrt tří zaměstnanců banky, dorazil na místo její majitel Vgenopoulos. Shromáždění lidé na něj opakovaně křičeli „Vrahu!“ A jak je vidět na pořízeném videozáznamu, poté, co na něj jeden z okolostojících zakřičí: „Kolik máš jachet?“, Vgenopoulos pobaveně zdvihne tři prsty. (1)

V ten den přišel se svým prohlášením k úmrtí tří svých kolegů také Odborový svaz zaměstnanců bank (OTOE): „OTOE odsuzuje co nejdůrazněji ty, kdož mají na svědomí takové projevy násilí. (...) Původci se však musí hledat i v politice, v agresivním přístupu policie, ve vedení banky, jejíž vyděračská praxe brání zaměstnancům v účasti na protestních akcích, a v nezodpovědnosti při ignorování nezbytných bezpečnostních opatření k ochraně života a zdraví zaměstnanců a občanů v bankovních pobočkách, které jsou obvyklým a častým cílem během trasy jakýchkoliv dělnických

demonstrací a protestů. Ale skutečnou politickou odpovědnost nese vláda, která evidentně nepočítala s rozsahem a intenzitou reakce řecké společnosti. OTOE na protest, kterým chce vyjádřit hněv a rozhořčení bankovního sektoru a odborového hnutí úředníků a zaměstnanců vůči původcům tragických událostí, které si vyžádaly životy tří kolegů, vyhláší celonárodní 24hodinovou stávku na zítra, na čtvrtek 6. května.“ (4)

Bezprostřední represe

Média hned vyrazila na steč prohlášeními typu „vrahy jsou mladí lidé v kapucích“, aby se pokusila využít „výhodné“ události v zájmu uklidnění vlny společenského hněvu a obnovy autority vlády. Slova se chytli také vládní politici. Premiér ve svém projevu řekl, že budou následovat razie v zájmu zatýkání „vrahů“. Policie tak dostala volnou ruku k bezprecedentnímu řádní v duchu kolektivní pomsty, čehož řádně využila.

Po skončení protestního pochodu zahájila policie útok na athénskou čtvrť Exarcheia (čtvrť sousedící s centrem Athén, spojenou s radikální politikou od začátku 20. století). Zatímco policie demolovala tradiční kavárny na náměstí Exarcheia, vlna její brutality dopadla i na zákazníky popíjející kávu a ostatní přihlížející. Místní obyvatelé se nezdráhali častovat řádící policisty křičením hesel „Junta! Junta!“ a „SS! SS!“ Jako odpověď napadli policisté každého, kdo se jim připlétl do cesty. Dokonce vnikli i do několika bytů.

Za pokřiku „Dneska s váma vyjebem!“ zdemolovala policie levicové sociální centrum Diktio. Lidé z centra následně prohlásili: „Vláda MMF a tržní junty se snaží zneužít kriminálního činu spáchaného v bance a nastolit vládu teroru. Vláda policie, doprovozená použitím chemických prostředků a masivního, neúměrného násilí dosáhla dnes večer v Exarcheii svého vrcholu.“ V tu samou dobu obkličily početné policejní jednotky anarchistický squat v ulici Zaimi, vnikly do něj a za použití střelných zbraní ho vyklidily. Všichni, co se nacházeli na místě – asi 70 lidí, byli zadrženi. (5)

Otazníky

Nad tragédií se vznáší také mnoho otazníků. Proč například majitel banky, pravicový politik a jeden z největších řeckých boháčů, přinutil své zaměstnance jít do práce a nechal je zamknout v pobočce, která se nachází na trase pochodu a navíc neodpovídá žádným bezpečnostním předpisům? Přitom bylo velmi pravděpodobné, že se banka může stát cílem útoku.

Řecké antiautoritářské skupiny prohlašují, že neutočí na symboly kapitalismu takovým způsobem, aby ohrozily jiné pracující. „Každý rok jsme házeli tisíce molotovů a nikdy jsme nikoho nezúčastněného nezranili,“ píše se v jednom komentáři na internetu. (6)

Někteří poukazují na činnost fašistů, kteří mnohdy spolupracují s policií a fungují při nepokojích jako provokatéři. Například z prosince 2008 a ledna 2009 je

dokumentováno množství případů, kdy se příslušníci ultrapravice snažili infiltrovat mezi demonstrující a páchali nesmyslné násilné činy. Stejného dne ráno se navíc členové řecké Komunistické strany (KKE) střetli s asi 50 neonacisty, kteří se hodlali vmístit do demonstrace převlečení za členy odborů, vybaveni odborářskými vlajkami a trans-parenty. (6)

V neposlední řadě je třeba připomenout podobné případy, které byly použity k potlačení nepohodlné opozice. Například tragédie v Kappa Marousi, kdy během velké protestní demonstrace v Athénách v roce 1991 došlo k požáru, během kterého zahynuli čtyři lidé, je jedním z historických precedentů, kdy byla policejní a vládní snaha obvinít automaticky z takové tragédie anarchisty nakonec odhalena jako dezinformace. (7)

Reflexe

Na neštěstí v bance Marfin rychle zareagovaly různé skupiny antiautoritářského hnutí, jak v Řecku, tak ve světě. Mezi prvními shromáždění svolané ještě 5. května ve večerních hodinách v anarchistických squatech Skaramanga a Patision v Athénách. To vydalo prohlášení *Vrahové "truchlí" nad svými oběťmi*, které sice vyjadřovalo hlubokou lítost nad smrtí tří lidí, ale jinak se neslo v duchu závěrečného hesla *„Vrahy, teroristy a kriminálníky jsou kapitalisté a stát!“*. (8)

To však mnozí anarchisté považovali za naprosto nedostačující. Provozovatelé blogu *After the Greek Riots* na to reagovali: *„Co znamenají události ze středy 5. května pro antiautoritářské hnutí? Jak se postavíme tváří v tvář úmrtím těchto tří lidí – bez ohledu na to, kdo to způsobil? Kde stojíme jako lidské bytosti a jako lidé v boji? My, kteří neakceptujeme, že jsou takové věci jako „ojedinělé incidenty“ (policejní a státní brutality), a kteří ukazujeme prstem den co den na násilí, kterého se dopouští stát a kapitalistický systém. My, kteří máme tu odvahu nazývat věci jejich jmény; my, kteří odhalujeme ty, kdož mučí imigranty na policejních stanicích, nebo ty, kdož manipulují našimi životy prostřednictvím reklamních kanceláří a televizních studií. Takže, co říci teď?“*

Mohli bychom se schovávat za prohlášení vydané OTOE nebo za obvinění zaměstnance inkriminované bankovní pobočky; nebo bychom se mohli držet skutečnosti, že zesnulí byli přinuceni zůstat v budově bez požární ochrany – a dokonce zamknutí. Mohli bychom poukazovat na to, jaký šmejd je Vgenopoulos, majitel banky; nebo jak bude tento tragický incident zneužit k rozpoutání bezpříkladné represe. (...)

Otázkou pro nás je, abychom pochopili, jaký podíl odpovědnosti padá na nás, na všechny z nás. My všichni jsme společně odpovědní. Ano, máme právo bojovat ze všech našich sil proti nespravedlivým poměrům, které na nás doléhají, máme právo zasvětit všechnu svou energii a tvořivost směrem k lepšímu světu. Ale jako politické bytosti jsme zrovna tak zodpovědní za každého jedince z našeho politického prostředí, za prostředky, které užíváme, a za mlčení vždy, když nepříznáme svou slabost a své chyby. My, kteří nepodlézáme lidem, abychom získali jejich volební hlasy; my, kteří nemáme

zájem kohokoliv vykořisťovat, máme povinnost, pod těmito tragickými okolnostmi, být poctiví sami k sobě a všem kolem nás. (...)

Proto je nutné vytvořit podmínky pro závažnější sebekritiku, která bude bolet. Mimo hrůzný fakt, že zemřeli lidé, kteří byli na „naší straně“, na straně pracujících, (...) jsme konfrontováni s demonstrantem/ty, kteří ohrožují životy lidí. (...) Obecně, je na demonstraci 150 – 200 tisíc lidí, což je za několik posledních let nebyvalý počet, opravdu potřeba nějak „vyvolávat“ násilí? Když vidíte tisíce křičet „Ať shoří Parlament“ a nadávat policajům, může hnutí opravdu něco navíc přinést další hořící banka? (...) Přišel čas, abychom mluvili na rovinu o násilí a kriticky pohlédli na specifickou kulturu násilí, která se v Řecku rozvíjela v několika posledních letech. (...)

Jestliže mluvíme o svobodě, znamená to, že v každém jednotlivém okamžiku přehodnocujeme to, co jsme včera považovali za samozřejmé; že máme odvahu ujít celou cestu bez nějakých frázovitých politických formulací a díváme se zpřímá na věci takové, jaké opravdu jsou. Je jasné, že pokud nebudeme přesvědčeni, že násilí není potřeba, neměli bychom mu dovolit, aby vrhalo stíny na politickou dimenzi našich akcí.“ (9)

Podobně přichází 9. května skupina TPTG s reflexí povstalecké tendence v anarchistickém hnutí, tzv. insurekcionismu, a tvrdí, že je k otázce násilí třeba přistoupit bez jeho fetišizace a adorace, které se právě tato tendence dopouští: *„Pokud bude třídí boj eskalovat, mohou podmínky vypadat stále více jako skutečná občanská válka. Otázka násilí se už stala centrální. Stejně jako hodnotíme státní násilí, musíme hodnotit i proletářské násilí: hnutí musí řešit legitimitu povstaleckého násilí a jeho náplň v praktickém smyslu.“* (2)

O den později (10. 5.) anarchistický kolektiv Ohnivý kruh a anarchistický časopis Černá vlajka přicházejí s obhajobou anarchistického hnutí a nekompromisním odsouzením žhářů: *„Vražda sama byla výsledkem iracionálního, nesmyslného a zbytečného násilí, vyplývajícího z autistického, nepolitického a antisociálního konceptu, který parazitoval na anarchistickém a antiautoritářském hnutí a v důsledku vedl k jeho kriminalizaci a sociální izolaci. Je to koncept,*

kteří je elitářský a nepřátelský jak k větší nové společnosti, tak i vůči anarchistům jako takovým, koncept, jehož prázdnotu zakrývají ideologické hadry individualistického, chaotického a nihilistického ražení, které ve své podstatě samy patří do hájemství moci. (...)

Anarchisté nemají vůbec nic společného s tím, co se stalo v Marfin Bank, a nikdy by nikdo z nich neprovedl takový čin, ignorující lidské osudy. Je rovněž pravda, že anarchističtí soudruzi a další lidé, kteří s nimi byli, přestože byli ohrožováni a fyzicky napadáni policií, se snažili ze všech sil, stejně jako všichni ostatní, nepodnikat neuvážené útoky a uhasit ohně tam, kde byly v ohrožení lidské životy.

Ať již si to různí lidé velmi přejí, nebudeme přijímat žádnou kolektivní odpovědnost za události, které šly zcela mimo nás, které navíc podkopávají a narušují náš boj a který by nás jako anarchisty znemožnily. Nezustaneme ale potichu a nebudeme skrývat náš rozhodný odpor k takovým činům. Naše politická odpovědnost spočívá v tom, že přestože se jasné stavíme proti takovým činům, nebyli jsme je dosud schopni od sebe politicky oddělit tak efektivně, jak by bylo nutné, což musíme udělat právě teď. Z tohoto důvodu musí být zřetelné, že tragédie v Marfin Bank je klíčový okamžik a rozcestí pro náš boj.“ (10)

Zdroje:

- (1) *Jména mrtvých zveřejněna.* <http://www.csaf.cz/index.php?clanok=1032>
- (2) *V kritických a dusných časech* <http://blog.protikapitalu.org/?p=47>
- (3) *Zaměstnanec vyhořelé banky vypovídá.* <http://www.csaf.cz/index.php?clanok=1030>
- (4) *Řecko: Prohlášení Odborového svazu zaměstnanců bank.* <http://www.csaf.cz/spravy.php?sprava=1556>
- (5) *Řecká policie řádí jako za junty* <http://www.csaf.cz/index.php?clanok=1035>
- (6) *Jsou staré špatné časy zpět? První úvaha o tragédii v Marfin Bank.* <http://jaimc.cz/node/151>
- (7) *Jak policie svádí násilí na anarchisty – tragédie v Kappa Marousi 1991.* <http://jaimc.cz/node/147>
- (8) *Vrahové "truchlí" nad svými oběťmi.* <http://www.csaf.cz/index.php?clanok=1031>
- (9) *Co říci upřímně ke středečním událostem?* <http://www.csaf.cz/index.php?clanok=1034>
- (10) *Anarchie je boj za život, svobodu a lidskou důstojnost.* <http://jaimc.cz/node/154>

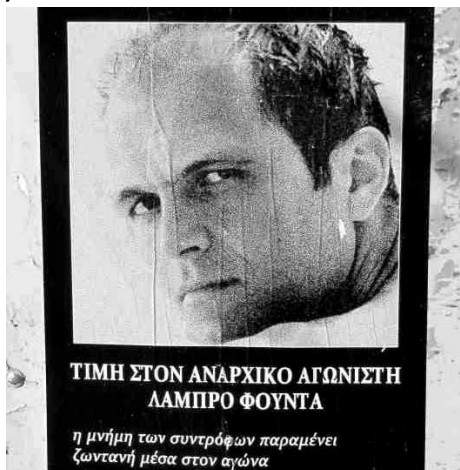
Athénská šestka

V první půlce dubna zatkla řecká policie pět mužů a jednu ženu, které následně obvinila z příslušnosti k organizaci Revoluční boj. Média na základě informací a dezinformací podstrčených policií začala informovat o dopadení nebezpečných teroristů. Antiautoritářské hnutí okamžitě začalo podnikat solidární akce na podporu zatčených.

Během rozsáhlého zátahu byl zatčen Nikos Maziotis (39) i se svou těhotnou partnerku. Panagiota Roupa (41) byla v té době v sedmém měsíci těhotenství. Maziotis byl v roce 1999 odsouzen na 15 let za to, že o dva roky dříve umístil nálož do ministerstva průmyslu v solidaritě s obyvateli vesnice Strymonikos, jejichž komunitu měl zničit obří projekt nadnárodní těžbařské společnosti TVX Gold (té samé, která se všemi možnými způsoby snažila rozjet těžbu zlata v Kašperských Horách). Dalšími zatčenými jsou Christoforos Kortesis (31), Evangelos Stathopoulos (32), Konstantinos Gournas (30) a Sarantos Nikitopoulos (32).

Všem hrozí trest až 25 let vězení. Byli obviněni z mnohonásobných pokusů vraždy a pumových útoků, včetně útoku na budovu amerického velvyslanectví v roce 2007 a útoku na athénskou burzu. Skupina Revoluční boj se poprvé přihlásila k jednomu z útoků v roce 2003. Na počátku roku 2009 se přihlásila ke střelbě na příslušníky speciálních policejních jednotek, která jednoho policistu těžce zranila, v odvěť za policejní vraždu Alexandra Grigoropoulose v prosinci 2008. Na dopadení členů Revolučního boje nakonec vypsalu odměnu ve výši jednoho milionu dolarů i vláda USA.

Členem Revolučního boje byl také Lambros Foundas (35), jenž byl 10. března v Athénách zastřelen policií. Ta tvrdí, že se tak stalo při krádeži auta a že Lambros byl ozbrojen. Lambros byl aktivní v anarchistickém hnutí již v roce 1995, kdy byl zatčen spolu s 500 dalšími lidmi při nepokojích na athénské Polytechnice. Ihned po jeho smrti spustili anarchisté rozsáhlou kampaň na jeho počest s tisíci plakáty a ostrým protestním pochodem tisícovky lidí k místu jeho zastřelení.

Výsledky

Jak probíhaly následně výslechy zatčených antiautoritářů asi nejlépe přiblíží dopis jednoho z nich, Kostase Gournase, který napsal 4. května z věznice Trikala: „10. dubna (...) jsme dorazili na ústřední policejní ředitelství v Athénách (GADA). Výtah nás vynesl do 12. poschodí. Dveře se otevřely a tři maskovaní muži se dali do práce. Společně s prvními údery, kterými mě přivítali, mi nařídili se svléknout. Začali se ptát na spoustu věcí a můj přístup pasivního odporu je ještě více rozzuřil. Začali mi vyhrožovat: 'Zavezte ho do hor, přiveďte jeho děti a zastřelte je před ním'. Zároveň mě neustále mlátili pěstmi, kopy kolennem atd. a dávali si velký pozor, aby mě nezasáhli do tváře. Můj neustálý pasivní odpor je ale 'rozpálil do běla' a dostal jsem i několik úderů pěstmi do obličeje (podlitiny na mé tváři byly viditelné, když jsem byl předveden k prokurátorovi). Pak se začínají přidávat další. Jsou tak dychtiví získat ode mě nějaké informace, než je mé zatčení oficiálně oznámeno, že někteří zapomněli masky. V místnosti se nyní nachází asi sedm lidí a začínají 'profesionálnější' metody výslechu. Škracení až ztratím vědomí, silný tlak na obličej s cílem bránit dýchání – to vše v situaci, kdy jsem byl vysvělečený donaha. Mezitím byly krátké přestávky, kdy mě nechali zírat do zdi a přemýšlet. Pak výslech pokračoval s pomocí kopů koleny do genitálií. Věci se jim poněkud vymykaly zpod kontroly. Čas ubíhá a 'protiteroristické' ztrácí sebekontrolu. Snažím se padat na zem a chránit se před údery a oni mě stále zdvihají. Přestávky už nejsou. Sedm nebo osm policistů, maskovaných i nemaskovaných, mě bije obušky. Po silném úderu do zátylku téměř ztrácím vědomí a mučení končí.

Když se mi začne vracet vědomí, zjišťuji, že vypadám velmi špatně. Ruce i nohy mám nateklé a téměř nepohyblivé. Těžko se mi dýchá a mám nízký krevní tlak kvůli nemoci, kterou trpím. Chápu, že to tak bude pokračovat až do rána za podstatně horších okolností, dostávám se do krize a kolabuju. Maskovaní muži znervózneli, ale čekají. Nutí mě posadit se a chrstnou mi vodu do obličeje. Ještě nejsou přesvědčeni, ale moje

symptomy jsou stále vážnější. Ptají se mě, zdali beru nějaké léky a já ze sebe dostanu slovo 'anemie'. Nezdají se být přesvědčeni, ale volají ředitele protiteroristické jednotky. Nakonec viditelně velmi neochotně volají lékaře, který mě prohlédne a nařizuje můj převoz do nemocnice, protože policie nechce riskovat, že by se mi něco stalo uvnitř budovy GADA. Nějakou dobu zůstávám v nemocnici a pak mě stále v hrozném stavu převážejí do cely. Celé mučení muselo trvat asi tři hodiny, ale vzhledem k vyčerpání jsem neměl přesný přehled o čase. Nejsem schopen si ani vzpomenout na tváře svých mučitelů.

Příštího dne ráno začínají 'přátelské' metody výslechu. Dočasná změna taktiky trvá až do večera, kdy jsem převezzen do vazby ve věznici Trikala. Protagonisty jsou tři vysokí důstojníci protiteroristické jednotky. Jakoby se předchozího večera nic nestalo, nabízejí mi spoustu věcí, 'Kamaráde, koukám, že jsi dostal trochu do nosu, ne?', nabízejí mi cigarety, vodu, sendviče, kávu... V rámci tohoto 'přátelského' výslechu mi kladou naprosto stejné otázky, které mi kladli, když mě mučili, a k tomu několik dalších. Bylo to až směšné. Měli počítačové záznamy telefonických hovorů, fotografie... a jeden z nich se ke mě choval téměř jako barman.

Důvodem bylo to, že jsem podle nich 'ten slušný, s manželkou a dětmi', zatímco ti ostatní byli 'magoři a blázni' a mnoho dalšího. Od začátku sázeli na skutečnost, že jsem otec malých dětí, který bude spolupracovat. 'Nemyslíte na svoje děti, na to, jak budou vyrůstat? Mluvte a my zajistíme, že se dostanete ven za pár let.' Nabízeli mi dokonce peníze, než jsem se ohradil. 'Mluvte a vaše žena dostane 50 tisíc euro tak, že se to nikdo jiný nedozví'. Následující den proběhl naprosto stejně a každé tři až čtyři hodiny se opakovala stejná procedura. Nasadili na mě dokonce i mladé policisty zhruba v mém věku, kteří podle nich mohli mít větší štěstí. Tak probíhaly mé dny až do 17. dubna, (...)

Chci, aby bylo zcela zřetelné, že tento dopis píše poté, co jsem uznal svoji odpovědnost za účast v organizaci Revoluční boj, a prohlašuji, že nejsem žádná oběť státní represe. Po zveřejnění těchto

skutečností nechci podávat nějaká oficiální trestní oznámení kvůli mučení. Chci jen ukázat na jejich prastaré a neefektivní výslechové metody a přispět svojí zkušeností v boji proti vězeňství. Prohlašuji, že můj rozhodný postoj je součástí revoluční tradice všech, kteří se octli v rukou státu. (...)

Mediální hysterie

Ihned po zátazích rozšířili novináři blízko ministerstvu vnitřní informace o zadržovaných a řecká veřejnost byla zaplavena fotkami z míst razí, která byla suggestivně označena jako „teroristická doupata“. K roli médií se vyjádřil ve svém dopise zatčený Sarantos Nikitopoulos následovně: „Zároveň se v nadcházejících dnech rozvinula spirála lží v duchu nechutné teroristické hysterie, kterou jsme již zažili v minulosti. Novináři papouškovali informace z policejního protiteroristického oddělení, nekriticky přijímali informace uniklé z policejních zdrojů, informace z policejních tiskových zpráv. Novináři dělali všechno, aby vytvořili tíživé a odsuzující klima proti údajnému teroristovi“. Tentokrát se to stalo mě. Dostal jsem přezdívky 'klíčový muž', 'vedoucí členů', 'spojka', 'ten, kdo unikl z přestřelky v Dafné', 'intelektuál', 'buřičský myslitel'. Jediné, co chybí, je nějaká 'tajemná žena' a sexuální příhody. Novináři si zkrátka zaslouží svoje platy a jsou věrnými Goebbelsovými pokračovateli, ale promiňte, on byl přece fašista a my dnes máme pouze 'demokracii s železnou pěstí'."

Christoforos Kortesis reflektuje chování médií po svém zatčení podobně: „Novináři prezentovali důkazy, které dokonce ani nebyly uvedeny ve sdělení obvinění, a začali skládat mozaiku, která v některých případech vede snad až k tomu, že jsme odpálili newyorská Dvojčata... Brzy poté média naši vinu přijala jako nespornou a zahájila soutěž v tom, kdo bude schopen přinést více informací o našich soukromých životech, kdo první zveřejní fotografie konspiračního bytu a zjistí naši oblíbenou značku motocyklů, kdy

chodíme spát, kdy a jak často souložíme a podobně, prostě obvyklé oběti na oltář mediálního spektaklu. Nic z toho ale pro nás nebylo překvapující. Dobře víme, že masová média naší 'demokratické' společnosti sehrávají přesně tu roli, jakou za totalitního režimu plní ministerstva propagandy."

Přípravné řízení před soudem

V přípravném řízení před soudem odpovídali zatčení na otázku, zda se přiznávají k vzneseným obviněním, nebo je popírají, téměř shodně. Jejich vyjádření byla zveřejněna na základě zápisů obhajoby.

Nikos Maziotis: „Jsem revolucionář a bojuji proti nespravedlivému zločineckému režimu známému jako stát a kapitalismus. Pokud by někdo měl něco prohlašovat na svoji obhajobu, pak to nejsem já, ale ti, kteří mě obviňují: policisté a soudci sloužící bohatým. Já jsem neucínil nic špatného a z ničeho se nebudu ospravedlňovat."

Panagiota Roupa: „Jsem revolucionářka a neuznávám toto soudní řízení. Zločinci a teroristé jste vy a systém, kterému sloužíte, stát a kapitalismus."

Sarantos Nikitopoulos: „Byl jsem vybrán kvůli svým politickým aktivitám. Jsem politicky aktivní v anarchistickém a antiautoritářském prostředí již od svého dětství a mohu vás ujistit, že stejně jako já se v hledáčku moci octly a octnou stovky dalších lidí. Považuji justiční perzekuci proti své osobě za následek mé vlastní politické činnosti, stejně jako aktivity celého anarchistického hnutí."

Kostas Gourmas: „Neodpovím. Neuznávám toto řízení. Od věku dvaceti let jsem dělník, účastník se sociálního a třídního boje v Řecku. Stavím se proti tomuto režimu – politickému i ekonomickému systému. Nejsem terorista. Teroristé jsou ti, kteří sídlí ve 12. patře na policejním ústředí, kteří mě zbilí a vyhrožovali, že mi zabijí děti."

Evangelos Stathopoulos: „To, že jste mě zapletli do případu Revoluční boj, je násled-

kem mého politického přesvědčení. Neodsuzuji žádný typ nebo metodu boje. Moje politická aktivita byla vždy naprosto otevřená."

Christoforos Kortesis požadoval písemné vyhotovení obvinění a předložení důkazů ke každé z akcí, z níž je viněn.

Poselství

Všichni z Athénské šestky pevně stojí za svými ideály, přesvědčením a činy, které z něho vyplývají. Antiautoritářské hnutí v Řecku za nimi stojí a vyjadřuje jim různými způsoby svou solidaritu.

Na závěr uveďme úryvek z dopisu Sarantose Nikitopoulose: „Žijeme v zemi, která má hlubokou bojovnou tradici, prosáklou krví bojovníků z hor i měst. Tato země má rovněž hluboké kořeny státního terorismu. Časy se mění stejně jako slova, ale podstat zůstává stejná, dva bojující světy, svět kapitalistických zájmů a tvrdý svět sociálního odporu. V tomto konfliktu jsem si vybral stranu, na které stojím, a nemám rozhodně v úmyslu podepsat jakýkoli certifikát své sociální neškodnosti ani jakékoli prohlášení, které by vyjadřovalo lítost nad mými činy a odsuzovalo je. Naopak, jsem na ně hrdý. (...)

Žijeme v zemi, která je nyní zcela oficiálně ovládnuta diktaturou Mezinárodního měnového fondu, v zemi, kde slova ztrácí svůj smysl... a kde se naše vykrvácení ve prospěch kapitalistů nazývá 'vlastenecká povinnost'...

V této zemi je kladen odpor kapitalistickým plánům. Odpor pomocí sebeorganizovaných a rovnostářských projektů, založených na svobodě, důstojnosti a sociální spravedlnosti. Co se mne týče, budu pokračovat v boji, budu i nadále popírat vznesená obvinění, ale v žádném případě nebudu popírat svoji politickou identitu, integritu a činy."

Zdroje: jaime.cz, csaf.cz

Uvězněný anarchista přišel o nohu

Anarchista Simeon Seisidis byl zatčen 4. května 2010 v Athénách. Na Simeonovu hlavu byla již dlouho vypsaná odměna. Policie ho vinila z členství v tzv. skupině „zlodějí v černém“, kam patřil i další uvězněný anarchista Yiannis Dimitrakis (rozhovor s ním jsme přinesli v Existenci 1/2010).

Během zatýkání 4. května byl Simeon postřelen do nohy. Na místě byl rovněž surově zbit. Kulka prošla kyčlí a zasáhla tepnu, což mělo za následek, že ztratil spoustu krve a ocitl se v kritickém stavu v nemocnici. Od té doby je držen ve speciálním pokoji přeměněném na celu v athénské nemocnici KAT. Podmínky, ve kterých je zadržován, jsou otřesné. Jak popsali členové jeho rodiny, přátelé či lidé ze skupin jako Síť pro sociální a politická práva, Simeon má absolutní zákaz televize, radia či telefonování. Jediná osoba, které je umožněno ho navštívit, je jeho matka.

V pátek 28. května se jeho zdravotní stav výrazně zhoršil a Simeon musel podstoupit akutní operaci, během níž mu byla amputována noha. Nyní je jeho stav stabilizovaný a relativně dobrý (není v ohrožení života), hrozná podmínky jeho zadržování však přetrvávají.

Na nedůstojnou podobu Simeonovy internace na bezpečnostním oddělení nemocnice KAT upozornil ve svém prohlášení lékařský odborový svaz OENGE (Federace nemocničních lékařů Řecku): „OENGE odsuzuje hrubé porušování lékařské etiky, k němuž dochází v případě hospitalizace Simeona Seisidise. (...) Je nemožné provádět lékařské zákroky za neustálého dohledu policejních strážů.“

(...) Kromě toho se objevily stížnosti na odporné a ostudné chování policistů, kteří fotografují zadrženého v okamžicích ošetřování jeho stělného poranění (...) a omývání (...) a zakazují, aby se mu věnovala nemocnicí určená specializovaná sestra. (...) OENGE připomíná zúčastněným stranám Kodex lékařské etiky, Hippokratovu přísahu a respektování důstojnosti lékaře i pacienta, což vše stojí výše než úřední nebo policejní předpisy."

Zdroje: csaf.cz, jaime.cz

Solidaritu s bojem pracujících v Řecku!

Prohlášení několika zahraničních anarchistických skupin k řeckým protestům proti úsporným opatřením diktovaným Evropskou unií a finančními institucemi. Přeloženo ze stránek anarkismo.net.

Řecká pracující třída je naštvaná. A má dobrý důvod, vzhledem k pokusu naložit odpovědnost za bankrot řeckého státu na její bedra. Zastáváme názor, že odpovědné jsou naopak mezinárodní finanční instituce a Evropská unie. Finanční instituce vrhly svět, a obzvláště Řecko, do ekonomické a sociální krize, která nutí země do dluhů, a nyní si ty samé instituce stěžují, že u některých států vzniká riziko, že nebudou schopné splácet své dluhy. Odsuzujeme toto pokrytectví a říkáme, že i kdyby Řecko – a všechny ostatní země – mohlo splácet dluhy, nemělo by tak činit. Mělo by to být na těch, kteří jsou za krizi zodpovědní – na finančních institucích, nikoliv na pracujících – aby zaplatily škody způsobené touto krizí. Řečtí pracující mají právo odmítnout splácet dluhy své země. Odmítáme platit za jejich krizi!

Místo toho postavme do první linie kapitalisty: řecký kapitál generuje jeden z největších profitů v Evropě díky svým investicím do chudých balkánských zemí, absenci sociální ochrany, kolektivních záruk a minimální mzdy pro řecké pracující, nemluvě o obrovské černé ekonomice v zemi a neúnosném vykořisťování imigrantské práce. Řecký kapitál je také velmi mírně zdaněný, kvůli slabosti státu (co se týče bohatých) a závažné korupci, která umožňuje podvody a daňové úniky v masivním měřítku. Tak ať rovným dílem platí za krizi i řečtí kapitalisté.

Odsuzujeme taktěž postoj Evropské unie. EU nám byla prezentována jako domnělá záruka míru a solidarity mezi národy, ale nyní se ukazuje její pravá tvář – ta, kdy hraje roli bezpodmínečné opory neoliberalismu s kompletním popřením představ o demokracii. Jakmile se ekonomika dostane do potíží, všechna předstíraná solidarita je tatam. A tak můžeme vidět Řecko, jak je peskováno a obviňováno z laxnosti urážlivým jazykem, jenž hraničí s rasismem.

„Evropa, která nás chrání,“ jak ji velebili liberálové a sociální demokraté v době ostudného vnučování Lisabonské smlouvy (zvláště ve Francii a v Řecku), se zdá nyní být pryč.

Pokud jde o skutečnou ochranu, spojily finanční instituce a EU své úsilí, aby dovedly Řecko k vynucené demontáži veřejných služeb prostřednictvím úsporného plánu, který je obdobou „plánů strukturálních úprav“ Mezinárodního měnového fondu: propouštění státních zaměstnanců, zmrazení mezd, privatizace a zvýšení DPH. Dnes požaduje EU, aby byl důchodový věk posunut na 67 let, nejen v Řecku, ale i v dalších zemích, a také hrozí odstranění systému sociální pomoci. Touto cestou se otevírají nové trhy pro investory – při současném zajišťování prostředků bohatých investorů a na úkor základních zájmů pracující třídy. To je Evropa vládnoucí třídy, ta, které se musíme všichni společnými silami bránit.

To je důvod, proč vyzýváme ke spolupráci napříč Evropou v solidaritě s iniciativou řecké pracující třídy a budoucími oběťmi náporu bank.

Vůči hodnotám nenasytosti a hrabivosti, na nichž je Evropská unie založena, odpovídáme třídní solidaritou! Řecko je zkušební příkladem sociální demontáže, která čeká nás všechny. Tato politika se line všemi institucionálními stranami, od konzervativních po liberální a sociálně demokratické, každou vládou a všemi institucemi globalizovaného kapitalismu. Je jediná cesta, jak zabrzdit tuto politiku barbarského kapitalismu: lidová přímá akce, která rozšíří stávkové hnutí a zvýší počet demonstrací po celé Evropě.

Solidaritu s bojem pracujících v Řecku!

6. května 2010

*Alternative Libertaire (Francie)
Workers Solidarity Movement (Irsko)
Federazione dei Comunisti Anarchici (Itálie)
Organisation Socialiste Libertaire (Švýcarsko)
Zabalaza Anarchist Communist Front (Jižní Afrika)*

Řekové, jsme s vámi

Události v Řecku sledují pozorně také anarchisté a anarchistky v Česku. Snaží se zprostředkovávat informace z této části Balkánského poloostrova a vyjadřovat tamním stávkujícím a demonstrovajícím svou solidaritu.

Informace

I Československá anarchistická federace (ČSAF) se pokouší na svém webu dle svých možností přinášet překlady informací o dění v Řecku. Dalším neopomenutelným zdrojem zprostředkovaných informací je bezesporu blog jaime.cz.

Stránky antifa.cz přinesly dva zajímavé rozhovory s českým anarchistou, který v Řecku nějakou dobu pobývá. Na otázku důležitých atributů tamního antiautoritářského hnutí odpovídá: „V první řadě je to struktura tvořená malými kolektivními lidmi, nezřídka třeba jen třemi nebo čtyřmi, kteří se navzájem dobře znají a spojuje je společné bydliště, škola nebo práce. A takové kolektivy z naprosté většiny pracují v tomto úzkém okruhu a nezáleží na tom, jestli je to polepení několika bloků letáky nebo nějaká militantní aktivita. Důležité je, že taková struktura kolektivu je poměrně bezpečná a může posloužit jako snadno následovatelný vzor ostatním. Tady se nikdo nikoho neptá – „já bych chtěl něco dělat, porad' mi co a jak, protože já nevím“. Druhým aspektem, který bych vypíchnul, je neomezování se na anarchistické kolektivní tvořené výhradně

anarchisty. Minule jsem zmiňoval komunikaci s odboráři, ale nejedná se jen o spolupráci s nimi. Tady je naprosto běžné, že anarchisté komunikují s neanarchistickými kolektivními, které se zabývají třeba pomocí uprchlíkům, situací Palestinců nebo lokálními ekologickými a sociálními tématy. Navzájem pak sdílejí svoji infrastrukturu nebo se propagačně podporují. Třetí věc, kterou zmíním, je bezpečnostní a obecně praktická gramotnost a zručnost, na které se neustále pracuje.“

Projev solidarity

Solidaritu s protesty řeckých pracujících, ale také studentů, důchodců a dalších neprivilegovaných skupin vyjádřili čeští anarchisté a anarchistky také v ulicích.

Aktivisté Antifašistické akce na výraz podpory řeckým protestům vyvěsili v úterý 11. května na pražské Letné v prostoru bývalého Stalinova pomníku velkoplošný transparent s černorudou hvězdou a heslem „Řekové, jsme s vámi“. K této akci napsali na svých stránkách: „Podporujeme boj řeckých neprivilegovaných skupin proti mocenským i finančním oligarchiím. Odmítáme šovinistické štvání proti obyvatelům Řecka. Ani tragická událost, při které zemřeli tři zaměstnanci banky Marfin, se nesmí stát záminkou k izolaci řeckého sociálního hnutí a k paušálnímu odsudkům.“

Členové a členky ČSAF rozšiřovali informace o nepokojích v Řecku prostřednictvím červnového čísla nástěnných novin

A3. Jako projev solidarity s řeckými kamarády se v ulicích Prahy objevily nastříkané dvoubarevné šablony s nápisy „ČSAF podporuje řecké anarchisty“ a „Mezinárodní solidarita s bojem řeckých anarchistů“.

Za zmínku stojí také pravděpodobně individuální solidární akce, během níž byla posprejována řecká ambasáda v Praze a na její pozemek vhozen molotovův koktejl. K akci se přihlásila na e-mailech ČTK a českých anarchistických skupin a blogů „rozhněvaná brigáda“. Ve svém prohlášení uvádí: „Anarchisté Lambros, A. M. Bonanno, Stratigopoulos, Dimitrakis, Maziotis, Kortetis, Stathopoulos, Gournas, Poupas, Nikitopoulos a mnoho dalších, jejichž jména se nikdy nedozvíme. Jsou médií označováni za teroristy, protože bojují proti teroristickému systému jakým je kapitalismus. Systém kde na prvním místě stojí vždy peníze, lidský život zde nemá žádnou hodnotu. Anarchisté mají jiné priority. Peníze nic neznamenají, život je jim přednější. (...) Jako projev solidarity s řeckými anarchisty i celým proletariátem jsme poškodili řeckou ambasádu v Praze. Zvolili jsme den mezinárodní solidarity s naším vězněným druhem, anarchistou Giannisem Dimitrakisem. Požadujeme okamžité propuštění všech našich soudruhů.“

Nebudeme nečinně přihlížet tváří tvář útlaku ze strany tohoto systému. Řecké události nás inspirují a ukazují, že je možné vzít si zpět naše životy“

V Polsku vyhlášen nejhorší zaměstnavatel roku

7. března 2010 byli ve Varšavě vyhlášeni „vítězové“ ceny Nejhorší zaměstnavatel roku 2009. Letos byla soutěž o dost těžší, protože se muselo vybírat z přibližně 150 nominací zaslanych našťvanými pracujícími. Speciální pozornost byla věnována dvěma firmám, z nichž se ozvalo nejvíce zaměstnanců: banka PKO BP a Empik, největší polský řetězec knihkupectví.

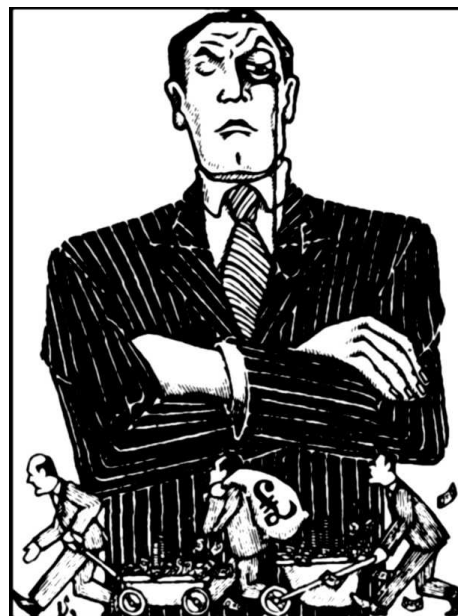
Zaměstnanci si nejčastěji stěžovali na mobbing, nezaplacené přesčasy, diskriminaci a náhodné rozmary šéfa. Některé stížnosti však byly proti ostatním mnohem závažnější a našly se také tak pobuřující, že si prorazily cestu do užšího výběru. Vítězi letošní soutěže se stali:

3. místo – firma Heko z Poznaně. Společnost je spojena s managementem likvidace odpadu. Navzdory faktu, že je společnost řízena ženou, největším problémem je diskriminace na základě pohlaví. Žena, která poslala nominaci, zmiňuje, že ženy v Heko jsou speciálně vybírány na základě inkvizicí do jejich osobního života. Běžný je také mobbing. Je tu však jedna věc, která inspirovala organizátory soutěže k ocenění Heko víc než cokoli ostatního. Společnost je pravděpodobně krajně paranoidní vůči případné povinnosti platit mateřskou dovolenou a je „zaujata“ tím, co ženy dělají s vlastními těly. Aby mohli vyzvídat a zhodnotit, zda někdo neskrývá počátek těhotenství, ukázalo se, že management prochází věci žen, včetně peněžek a kontroluje ženské toalety, kde hledá použité vložky.

2. místo nezískala společnost, ale konkrétní osoba - Kamila Chorostecka, majitelka barů a fast food restaurací ve Wroclawi. Kamila ráda dává zaměstnancům pokuty za nejrůznější přestupky. Ačkoli smluvně vymezené tresty mohou být pracujícím legálně ukládány, to co dělala ona, je ilegální. S přibývajícím množstvím pokut na konci měsíce získala pracující, kteří dřeli měsíc, někdy i déle prakticky za nic. Jinak řečeno, vymýšlí spoustu výmluv pro to, aby nemusela pracovníkům platit. Zaměstnanec může dostat pokutu za to, že si navlékne svetr přes košili s krátkým rukávem, která je vyžadována i přesto, že je zima a lidé musí pracovat venku. V jiném příkladě jde o fast food, kde je obsluha vevnitř, ale stoly jsou venku. Pracovník, který musí obsloužit celý podnik sám, může být ve stejný čas postaven před dva protichůdné rozkazy. Nenechat vnitřní část bez dohledu a nenechat nepořádek na stolech venku. Opuštění vnitřní části, aby uklidil odpad, může být důvodem k pokutě, stejně jako neudělat nic. Jinými slovy, Kamila je pěkná svině a popisy jejich činů jí pomohly k druhému místu v této síni hanby.

„Vítěz“ soutěže je však mnohem nebezpečnější. Tuto ostudu si zasložila společnost Alpine, která staví Národní stadion ve Varšavě a vystavěla dálnici A1 Silesia. Přišlo na ni mnoho stížností z obou lokalit.

Nejvážnějším problémem byl incident, který stál život dva zaměstnance při práci na Národním stadionu ve Varšavě. Pracující odhalili dlouhou sérii nedbalostí a zatajování. Zaměstnanci tvrdí, že firma zfalšovala dokumenty, aby skryla svou zodpovědnost.

Díky využití komplikované sítě subdodavatelů není momentálně Alpine oficiálním zaměstnavatelem velké části lidí na svých staveništích. Pracující často vůbec nevědí, kdo je momentálně jejich zaměstnavatelem. Dalšími problémy jsou nedostatečné platy, nucené neaplacené přesčasy, nebezpečné podmínky a podprůměrné ubytování (vymrzlé stavební buňky).

Pracovníci na A1 si stěžovali, že projekt dálnice byl spíš jako pracovní tábor. Lidé byli nuceni pracovat 16 až 18 hodin denně, 7 dní v týdnu. Vyskytlo se mnoho problémů, včetně přidávání příloh ke smlouvám, které snižovaly plat. Ti, kteří odmítli podepsat, byli bez oznámení důvodu vyhozeni.

Organizátoři na konci své zprávy slíbili: „Všichni nejhorší zaměstnavatelé budou vyhlášeni v tisku a jejich „ceny“ budou doručeny drsným stylem.“

Zdroj: zsp.net.pl

Dvě kondolence do Polska

Na katederní nástěnce jisté moravské univerzity se objevila kondolence vyjadřující soustrast polskému prezident-skému páru, který zahynul při letecké katastrofě ve Smolensku. Jelikož byla kondolence podepsána (a patrně i iniciována) samotným děkanem fakulty, řada studentů hned pohotově připojila své podpisy.

Pár dní nato se vedle stávající kondolenční listiny objevila druhá kondolenční listina. I ona vyjadřovala soustrast do Polska – ovšem nikoli bývalému prezidentovi, nýbrž dlouholetému aktivistovi anarchosyndikalistických odborů Inicjatywa Pracownicza, Marcelu Szarymu, který zemřel 30. dubna 2010 na leukémii. Ovšem tato kondolenční listina, na rozdíl od té první, nebyla podepsána děkanem fakulty, dokonce se ani nepyšnila logem univerzity. Řada studentů ji proto velkoryse ignorovala.

Nyní se však naskýtá závažná otázka – proč je třeba Lechu Kaczyńskému vyjádřit větší soustrast než Marcelu Szarymu? Podívejme se na to, co oba tyto muži přinesli

společnosti. Ultrapravicová vláda bratrů Kaczyńských (i Tuskův kabinet) znamenala pro Polsko časy zvýšeného policejního útlaku, vyhroceného nacionalismu, násilí a náboženského tmářství. Represe proti homosexuálům, odborářům, anarchistům, antifašistům a dalším se staly denním chlebem. Fašizující pravice v čele s Ligou polských rodin si začala s Kaczyńského Právem a spravedlností velmi dobře rozumět a svět obletěla řada afér – například výpady militantních katolíků proti potratům, vyhlášení stanného práva pro mladistvé či snaha zakázat koncert popové zpěvačky Madonny. Přesto po smrti prezidenta řada lidí najednou zapomněla, kolik lidí Kaczyńského režim poškodil.

Marcel Szary naproti tomu vždy žil podle anarchistických zásad svobody, solidarity a rovnosti. Nikomu neublížoval. Život zasvětil pomoci slabším a boji za spravedlivější svět. Svým působením v Solidarité napomohl zničení bolševického režimu, ale na protest proti podílu na státní moci tento odborový svaz v roce 1989 opustil. Přesto nadále zůstal aktivním anarchosyndikalistou. Jeho

jméno však bude zapomenuto, zatímco člověk, který v čele státu soustavně škodil a utlačoval, se bude ještě dlouho objevovat na titulních stránkách novin po celém světě.

-sp-

V Rusku opět vraždili náckové

Rusko je zemí, kde bohužel nejsou vraždy spáchané neonacisty ničím neobvyklým. Koncem května 2010 si vyžádalo jejich řádění další dva mladé životy.

Konstantin Lunkin (1985 - 2010)

31. května 2010 zemřel antifašista Konstantin Lunkin. 23. května, v den svých 25. narozenin byl napaden neonacisty. K napadení došlo poblíž dveří jeho domu v městečku Rizaž. Během útoku mu rozbili náckové hlavu kamenem. Přes týden ležel v kritickém stavu na oddělení intenzivní péče v provinciální nemocnici v Riazani. Kostovi přátelé, známí a rodina až do konce věřili, že vše bude dobré a on se z toho dostane.

Žel v pondělí 31. května se už neprobudil.

Kost'a byl velice milým a pozitivním člověkem. Nikdy se nerozpokoval, v každém okamžiku byl připravený komukoli pomoci. Studoval, poslouchal muziku, maloval graffiti. Tak jako každý normální člověk zastával Kost'a antifašistické postoje.

Údajní vrazi byli zatčeni ještě ten den. Poznala je Kost'ova sousedka bydlící v patře, která viděla napadení ze svého okna. V současné době jsou na svobodě – byli propuštěni po svědectví svých rodičů, že se jejich děti v době útoku nacházely doma.

Od doby útoku policie nezahájila žádnou činnost, aby vyjasnila okolnosti vraždy. Naopak, pracovníci městského úřadu vzkázali rizažským antifašistům, že mohou vyšetřování úplně zamést pod stůl, pokud antifašisté nebudou souhlasit s tím, že budou informovat policii o své činnosti.

Kost'ovi přátelé zřídili speciální konto, na které je možné poslat finanční prostředky pro jeho rodinu.

Dmitrij Kašitsin (1982 - 2010)

24. května slavila na jednom z moskevských nábřeží v severozápadní části města skupina mladých lidí narozeniny jednoho z nich. Párty se chýlila ke konci, lidé se začali rozcházet domů a na místě zůstalo asi patnáct z nich, aby uklidili. Tehdy byli napadeni skupinou asi čtyřiceti ozbrojených neonacistů křičících: „*To jsou oni!*“

Po útoku zůstal na zemi ležet Dmitrij Kašitsin, zemřel na místě dříve, než dorazila sanitka. Bylo mu 27 let.

Napadení byli „obyčejní“ posluchači metalu a HC s typickými subkulturními rysy. Útok byl naplánovaný a útočníci při něm křičeli náckovská hesla a byli ozbrojeni

plynovými pistolemi a noži. Všichni byli maskováni.

Dmitrijovi kamarádi říkají, že nikdo z lidí na párty nebyl žádný aktivista, nezajímala je politika. Dmitrije také ne, měl prostě jenom rád tvrdou muziku. Nikdo z napadených neměl žádnou zbraň.

Náckové zmlátili klidně oslavující skupinku lidí a zabil jednoho z nich jen proto, že si mysleli, že má jiné názory než oni. Dmitrijovi přátelé nyní organizují sbírku na podporu jeho rodiny. Není od věci zmínit, že vazby na moskevskou neonacistickou scénu má i pražský Národní odpor a Dělnická strana.

Několik dní po Dmitrijově vraždě zemřel i jeho otec, který neunesl ztrátu svého syna.

FAU Berlín vyhrála soudní proces o svobodné odborové organizování

10. června 2010 bylo v Berlíně nejvyšším soudem zrušeno předběžné opatření, které zakazuje anarchosyndikalistickou FAU Berlín (FAU-B) jakožto odborovou organizaci. O soudním zákazu FAU-B coby odborové organizace jsme informovali v Existenci 1/2010.

Soudce Neuhaus přitom zdůraznil důležitost svobodného smýšlení jako základního lidského práva. Položil otázku, zda kino Babylon coby žalobce může vůbec přijít k nějakým prokazatelným škodám, když FAU Berlín vystupuje v podniku jako odborový svaz. Otázka kolektivní smlouvy přitom nehraje žádnou roli.

V prosinci roku 2009 nechalo vedení podniku v předběžném opatření FAU-B zakázat. FAU se od té doby nemohla nazývat odborovou organizací. Důvodem k zákazu byly navrhované kolektivní smlouvy, které vedení podniku nechtělo schválit. FAU tehdy použila svá odborová práva a začala tak kauza, která vedla až k soudem vydanému předběžnému opatření, které FAU jakožto odborovou organizaci zakázalo.

„Bylo velké štěstí, že se nepodařilo vyhnat nejsilnější a nejaktivnější odbory z kina. Tento rozsudek umožňuje odborům být opět aktivní. Mimo to se ukázalo, že předběžný rozsudek jako prostředek k zastavení nebo ochromení třídního boje nemůže stačit“, komentuje události Lars Röhm, sekretář FAU-B.

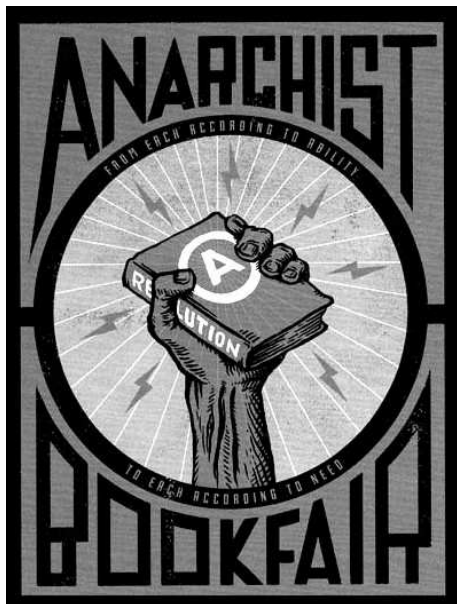
FAU (Freie ArbeiterInnenunion, Svobodná unie pracujících) je německá anarchosyndikalistická odborová organizace, která organizuje radikální boj za práva pracujících zdola.

Zdroj: www.fau.org

Záhřeb opět ožil anarchistickým veletrhem

Ve dnech 26. – 28. března 2010 se v chorvatské metropoli konal již šestý ročník veletrhu anarchistických tiskovin. Tak jako minule i letos navštívila veletrh poměrně početná skupina aktivistů a aktivistek z ČR, ať již za účelem přímé participace či pouhé návštěvy.

Samotná cesta probíhala poměrně bez problémů, až na dopravní zácpu u Vídně a nepříjemnou kontrolu jednoho z aut na chorvatsko-slovinské hranici. Dojeli jsme v pátek kolem osmé večerní a přišli tak o program prvního dne, v němž dominovalo

zejména představení Centra anarchistických studií či diskuse o vztahu anarchismu a akademické sféry.

Druhý den dopoledne jsme na náměstí v centru města rozložili distribuci, ale během půl hodiny začalo pršet, proto se veletrh přesunul do kina Europa, kde beze změn pokračoval. Rozmar počasí však nicméně rapidně snížil počty potenciálních příchozích. Návštěvníci a návštěvnice veletrhu s námi živě diskutovali a o nabízené publikace jevíli poměrně značný zájem. Přimo v distribuci ČSAF si kolemjdoucí prohlíželi zejména znovuobnovený časopis Existence, jenž zaujal zvláště grafickým zpracováním. Během celého festivalu ČSAF nasbírala řadu důležitých kontaktů na kolektivy a organizace, které zde nabízely své publikace, například ze Švýcarska, Rakouska, Chorvatska, Slovinska, Itálie či dokonce Austrálie. Účastníci a účastnice se sjeli doslova ze všech koutů (zejména) Evropy.

V sobotu jsme navštívili řadu zajímavých přednášek a diskusí. Ve 13:00 byla v místním knihkupectví představena kniha sebraných spisů Miloše Krpana, mapující dějiny chorvatského anarchistického hnutí. O několik hodin později představil chorvatský anarchistický historik Milorad Doković své nové dílo, které se zabývá vývojem ruského anarchismu. Nevýhodou bylo, že přednáška neprobíhala v angličtině a bylo proto obtížnější iniciovat následnou diskusi.

V 17:30 přišel čas na prezentaci člena ČSAF tematicky zaměřenou na současný anarchistický tisk v Česku. Po krátkém

představení organizace jsme zmínili nejdůležitější současné tiskoviny, které dnes anarchistické hnutí u nás publikuje. V následně krátké diskusi padly zajímavé dotazy diváků, například dotaz, jakým způsobem je organizovaná distribuce tisku (v porovnání s chorvatskou nakladatelskou činností je však třeba si uvědomit, že ČSAF má co dohanět). Další z kolektivů si připravil promítání snímku Squat Wars, mapujícího historii squattingu v ČR, přičemž i po něm následovala plodná debata, zejména o represích, kterými české squatterské hnutí trpí, potažmo o politickém potenciálu squattingu.

Večerní program byl pak zakončen diskusí na téma Strategie sociálních bojů, přičemž u otázky použití násilí během přímých akcí se rozpoutala zajímavá slovní přestřelka. Vzhledem k tomu, že diskutující byli tvořeni lidmi, kteří se mnohdy nikdy předtím neviděli a nikdy své názory vzájemně nekonfrontovali, bylo jasné, že nelze dojít k nějakému závěru. Celá beseda tak byla spíše „diskusí pro diskusi“ občas připomínající vášnivě debaty typu „Kdy teda bude ta revoluce?“.

Za vyzdvižení však stojí vcelku zdařilá organizace festivalu. Občerstvení po celou dobu veletrhu obstarával kolektiv, jenž připravoval aktivistům za dobrovolný příspěvek veganské jídlo, a ubytování bylo zajištěno jak v soukromých bytech, tak v proslulém (nyní již legalizovaném) squatu Medika, který vznikl obsazením bývalé továrny na léčiva. Doufáme, že příští rok bude ještě úspěšnější.

-fil-

Kolektivní zahrada v Dijonu

Na poslední neděli v březnu byla v Dijonu naplánována demonstrace, jejímž vyvrcholením bylo obsazení dlouhodobě nevyužitého pozemku ve čtvrti bývalých jatek.

Pozemků je tu na rozsáhlé ploše hned několik, obsazeny byly dva z nich. Pro tuto oblast jsou již mnoho let deklarovány různé urbanistické plány, stavba linky tgv nebo sociálního bydlení, přesto se již více než deset let nic neděje. Majitelé nemohou s pozemky volně nakládat, rozprodávat apod., protože je od nich údajně zakoupí město.

Je zde také několik prázdných domů, z nichž některé byly v minulosti zasquatovány. Majitel několika z nich naprosto nelegálně a bez rozhodnutí soudu rozbil svoje domy buldozerem, zatímco uvnitř byli lidé. Tento rozhořčený majitel prázdných domů, který je raději zničí, než aby zde nechal bydlet lidi, se také ukázal hned druhý den po obsazení. Jeho pozemek však obsazen není. Zatím...

Během prvního dne byla velká část pozemku i přesto, že přišlo, zryta za zvuku bubnů, vyrostla tu slaměná chýše a v dalších dnech a týdnech byl pozemek zryt docela, začaly se vytvářet záhony a během schůzí, které se konaly dvakrát týdně se domlouvala organizace zahrady, její kolektivní charakter, možnosti, jak si vzájemně předávat zkušenosti o sousedských vztazích rostlin,

pracování s půdou a různým zahradnickým nářadím.

Asi měsíc před akcí se skupina asi deseti lidí vydala na nedalekou farmu biopěstitelů, kde připravila spoustu sazenic špenátu, salátu, hrachu a další zeleniny nebo třeba také okrasných rostlinek. Všechny tyto sazenice byly postupně sázeny a lidé donášeli další semínka a dělali sazeničky. Vzniklo několik tabulí vysvětlujících principy celé zahrady apod.

Akci podpořilo množství lokálních kolektivů, ale i sdružení zdaleka. Objevili se tu lidé zapojení do Via Campesina, sdružení rolníků propojeného s iniciativou Reclaim the Fields. Akci podpořili i místní bio zemědělci a kolektivy, které organizují společné nakupování zeleniny v „bedýnkách“.

V té samé ulici byla o měsíc dříve obsazena krásná vila, kterou majitelé opustili asi v polovině ledna a radnice, která od nich budovu odkoupila asi za 500 tis. euro, ihned odstranila většinu střešních tašek, aby dům nikdo nemohl obsadit, a ten rychle chátral. Několik lidí se ale rozhodlo dům obsadit, na střechu byly za pomoci horolezecké techniky nataženy dvě obrovské igelitové plachty, a ačkoli do něj dva měsíce přišlo a sněžilo, což mělo za následek odloupení části stropu a omítky, ačkoli se za ty dva měsíce, co byl dům prázdný, někomu podařilo odnést většinu vybavení, krb i nád-

hernou vanu a dům tak vyrabovat, ačkoli radnice zazdila okna betonovými cihlami, které bylo třeba rozmlátit, i přes to všechno byl dům uklizen a znovu ožil. Dvě horní patra slouží k bydlení, spodní patro je obývací a také se tu konají schůze zahradnického kolektivu. V zahradním domku, který musel být také přikryt plachtou, je nářadí a v horní části najdete sazeničky a květničky, které čekají na zasazení.

Obsazená vila již měla soud a její obyvatel/ky dostali dvouměsíční odklad vyklizení, na nedaleké kolektivní zahradě se již ukázal soudní vykonavatel, dokonce tu proběhl nějaký noční útok. Doufejme, že projekty vydrží alespoň po nějakou dobu, protože spojily velké množství lidí a fungují na sousedských vztazích spolu s dalším obsazeným domkem v ulici i s nedalekým autonomním centrem les Tanneries.

-ma- (squat.net)

Sen o San Juan Copala

27. dubna 2010 byl přepaden konvoj, v němž jelo asi 20 aktivistů a mezinárodních pozorovatelů. Ti byli na cestě do San Juan Copala, vesnice v mexickém regionu Sierra Mixteca, aby zde podpořili místní obyvatele v boji proti terorismu lokálních paravojenských skupin. Jejich konvoj byl brutálně napaden právě paramilitaristy.

„Tolik utrpení, tolik krve, tolik mrtvých, tolik nevěstných. Co se to vlastně děje v regionu Triqui? Co se to stalo v komunitách? Konvoj do Copaly byl zastaven – byli to naši mladí přátelé, byli to naši bratři. Na slova bylo odpovězeno kulkami. Slova ale nemůžete zastavit.“

Manolo Pipas, Galicijský bard, světoobčan

26. dubna 2010 vyrazilo 20 aktivistů a mezinárodních pozorovatelů směrem do San Juan Copala. Tato vesnice s asi 700 obyvateli se nachází zhruba 250 km od města Oaxaca. Její obyvatelé náleží k triquijské etnické skupině obývající oblast Sierra Mixteca v Huajuapán de Leon. Zde konvoj strávil noc, přičemž byly rozdány letáky s textem odsuzujícím paravojenské jednotky UBISORT (Unidad de Bienstar Social de la Región Triqui – Jednota sociálního blahobytu Triquijského regionu), které provedly blokádu okolo vesnice San Juan Copala a kontrolují tak veškerý pohyb a přepravu z i do vesnice.

Situace v San Juan Copala již byla neúnosná. Byly zavřeny školy. 17. dubna byl José Celestino Hernandez Cruz, místní farmář, rozstřílen salvou z kalašnikovů – žádný z pachatelů nebyl potrestán. Toto je pouze poslední z dlouhé řady více než 600 vražd, které se udály za posledních 30 let. Dalšími zabitými byly Teresa Bautista a Felicitas Martinez, dvě mladé žurnalistky z místní rozhlasové stanice La voz que rompe el silencio (Hlas, který zlomí ticho). Teď paramilitaristé dokonce odřízli přívod vody a elektřiny do vesnice.

Proč takové běsnění? San Juan Copala není jen tak ledajaké místo. Po mnoho desetiletí byla vesnice nejčastějším místem střetů v celé oblasti. Hlavním charakteristickým rysem tohoto konfliktu byl boj mezi despotickým politickým zřízením a lidovým odporem vůči němu. Bez ohledu na to, co tvrdí někteří novináři, to nebyl etnický konflikt, ale politický boj, který odkryl celou absurditu existujícího vládnoucího systému.

Historie tohoto konfliktu sahá přinejmenším do 70. let minulého století. Po jedné z mnoha represí bylo vytvořeno Movimiento de Unificación y Lucha Triqui (MULT, Hnutí triquijského sjednocení a odporu). Jeho hlavní smysl spočíval v boji proti tzv. caciques (místní političtí vůdci) a ve snaze o prohloubení autonomie triquijského lidu. Hnutí rostlo tak rychle, že začalo představovat hrozbu pro PRI (Institucionální revoluční stranu), která byla v Mexiku u vlády už od

20. let. Mnoho původních členů MULT bylo zabito, ostatní odešli do Mexico City, další pak utekli do USA. Nakonec PRI získala kontrolu nad celým hnutím. V roce 1994 byl vytvořen UBISORT, ozbrojená sekce PRI. Jeho hlavním úkolem bylo pomoci všem, i těch nejbrutálnějších, prostředků udržet pořádek v Triquijském regionu.

Na začátku nového století se zdálo, že bylo tohoto cíle dosaženo. PRI sice přišla ve volbách o post prezidenta, který získala Partido Acción Nacional (PAN, Národní akční strana, v Mexiku v současné době u moci), zato však stále kontrolovala stát Oaxaca prostřednictvím neustále se opakujícího koloběhu represe, korupce a skromné ekonomické pomoci. Tato rovnováha byla vratká a nepokoje se znovu rozhořely v roce 2004 s příchodem nového guvernéra Oaxacy, Ulisese Ruize Ortize. Ten představoval spojení starého zkorumpovaného systému s novým technokratickým autoritářstvím.

Nové boje se rozhořely právě v Triquijském regionu a štěpení sil postihlo jak MULT, tak UBISORT. Díky tomu vzniklo MULTI - „I“ na konci je akronymem pro Independente – nezávislý. V roce 2006 se MULTI přidává k Asamblea Popular de los Pueblos de Oaxaca (APPO, Lidové shromáždění obyvatel Oaxacy), velkému sociálnímu hnutí, kterému se na krátký čas podařilo zatřást samými základy politické moci v Oaxace. 1. ledna 2007 vyhlásili obyvatelé San Juan Copala svou vlastní autonomní oblast po vzoru Zapatistů z Chiapasu. Tímto se rozešli se státem a existujícím politickým systémem.

Sen byl stále tentýž: bojovat za autonomii a vytvořit přijatelné životní podmínky pro obyvatele Triquijského regionu, tzn. něco, co bylo s Ulisem Ruizem u moci naprosto nepředstavitelné. S blížícím se koncem roku 2009 se díky lhostejnosti soudní, stejně jako vládní moci situace v Triquijském regionu stále zhoršovala. 29. listopadu 2009 proběhl útok paravojenských jednotek UBISORTu, během kterého byl zbloudilou kulkou zabit malý chlapec Elías Fernández de Jesús. 10. prosince 2009 se po několika pokusech podařilo paramilitaristům převzít zpět radnici v San Juan Copala, kde byla před devíti měsíci zřízena autonomní správa.

Spirála násilí se zdála být nezastavitelná, a proto bylo rozhodnuto do San Juan Copala vyslat humanitární konvoj. Mezi organizátory konvoje patřily skupiny VOCAL (Voces Oaxaqueñas Construyendo Autonomia y Libertad, Oaxacké hlasy budující autonomii a svobodu), nevládní organizace CACTUS (Centro de Apoyo Comunitario Trabajando Unidos, Centrum pro komunitní podporu a spolupráci) a Red de Radio y Comunicadores Indigenas del Sureste Mexicano, asociace komunitních rádií jihovýchodního Mexika. Brzy po ránu 27. dubna 2010 opustil konvoj Huajuapán de Leon. Ke konvoji se také připojili dva žurnalisté z periodika Contralinea, Erika Ramirez a David Cilia, kteří chtěli napsat reportáž o San Juan Copala, jehož příběh byl pro většinu Mexičanů neznámý. Konvoj zahrnoval také několik členů APPO a také delegaci učitelských odborů v Oaxace ze Sekce 22, kteří chtěli ve vesnici znovu otevřít školy. Atmosféra byla napjatá. Večer před tím prohlásil Rufino Juarez (hlavní předák UBISORTu a agent Evencia Martinez, ministra vnitra státu Oaxaca), že nepovoluje konvoji vstup do Triquijské oblasti. To byla slova použitá gangstery a ne legitimní autoritou.

Rufino Juarez svou výhrůžku nakonec naplnil. Okolo 2:30 ráno 27. dubna byla u La Sabani, místa vzdáleného asi 1,5 km od San Juan Copala, zablokována cesta. Najednou se objevili těžce ozbrojení maskovaní muži a bez jediného slova spustili palbu. Byli zabiti Bety Cariño, prezidentka CACTUSu, a Jyri Jaakkola, mladý Fin z nevládní organizace Uusi Tuuli Ry (Nový vítr), kteří seděli v prvním voze. Vážně zraněna byla nejméně jedna další osoba: Monica Citali Santiago Ortiz. Ta byla převezena do blízké nemocnice v Santiagu Juxtahuaca. Hned po útoku vypukla panika. Zbývající pasažéři se pokoušeli ukrýt po obou stranách silnice. Někteří byli zajati, dalším se podařilo ukrýt v porostu. Několika se podařilo utéci a varovat ostatní. Hned jak Gabriele Jimenez dorazila do Oaxacy proběhla v sídle Sekce 22 tisková konference. Tam byla před televizními kamerami a novináři odhalena totožnost útočníků. Všichni byli členy UBISORTu. Tito, většinou velice mladí, bojovníci se chvástali, že jsou pod ochranou guvernéra Ulisese Ruize. Tím bylo vysvětleno, proč pořádkové síly nezasáhly. „Nebudeme se do toho vměšovat. Bojíme se o bezpečnost našich mužů,“ řekl velitel oaxacké státní policie.

Mezitím se podařilo nalézt další, co přežili útok na konvoj. Mezi nimi byl Ital Davide Cassinari, Belgičan Martin Santana, dva novináři Contralíney a dva známí aktivisté z VOCALu, David Venegas a Noé Bautista. Díky videu, které natočili a poslali přes mobilní telefon, bylo brzy známo, že jsou naživu a že se stále ukrývají ve strachu před dalšími útoky. Další dva, David Cilia a Erika Ramirez byli postřeleni. Pro ně tato muka trvala více než 60 hodin. Do 29. dubna se všem zbývajícím podařilo utéci. Venegas a Bautista se ještě toho dne večer dostali do Oaxacy zatímco Cilia a Ramirez zůstali v péči lékařů v nemocnici Juxtlahuaca. Tam byli převezeni helikoptérou najatou vydavatelem Contralíney a Ciliiným otcem. Federální vláda a úřady státu Oaxaca pro ně nehnuly ani prstem.

Přesto všecko se zdá, že se vůbec nic nezměnilo. Ulises Ruiz prohlásil, že útok má na svědomí Gabino Cué, neškodný opoziční kandidát příštích voleb. Opravdoví viníci si zatím užívali beztrestnost v Oaxace. Federální úřady celou záležitost nekomentovaly a Evropská unie se k události zdržela jakýchkoli komentářů. Nicméně ne všechno šlo tak hladce, jak to zprvu vypadalo. 2. května byl na fóru o klimatických změnách v Berlíně vypískán mexický prezident Felipe Calderón. Na transparentu protestujících stálo: „Už nikdy další San Juan Copala“. Média po celém světě psala o strašné situaci, ve které žijí triqúijistí obyvatelé. Zdá se, že smrt Bety a Jyriho nakonec nebyla přece jenom zbytečná. V nejnovějším prohlášení VOCALu se hovoří o přípravách nové karavany solidarity. Obyvatelé San Juan Copala nezůstanou sami.

Claudio Albertani

Zdroj: *The Dream of San Juan Copala*. 8. 5. 2010; libcom.org

Bety Cariño a Jyri Jaakkola

Následuje prohlášení solidarity, pod něž se podepsalo několik anarchistických skupin z celého světa. Připojila se i Československá anarchistická federace.

Anarchistické vyjádření solidarity s přáteli v Oaxace

Využíváme příležitosti k tomu, abychom tamním obyvatelům vyjádřili solidaritu a zároveň naši připravenost pomoci v budoucích snahách o prolomení obležení či definitivní zničení politického gangsterismu, mafiánského paramilitarismu a oligarchického despotismu. Boj oaxackého lidu je i naším bojem. 27. dubna 2010 byla paravojenskými jednotkami oaxackého guvernéra Ulise Ruize Ortize zbaběle napadena solidární karavana pozorovatelů směřující do autonomní oblasti San Juan Copala (Oaxaca, Mexiko). Při útoku byli zabití Beatrice Alberta Carino Trujillo a Jyri Jaakkola.

Ve světle těchto tragických událostí my, níže podepsané organizace, vyhlášíme:

1) naši maximální možnou solidaritu s rodinami našich přátel, kteří byli zavražděni tak zákeřným způsobem. Naše myšlenky jsou s těmi, kteří dnes trpí nenahraditelnou ztrátou svých blízkých;

2) naši politickou podporu obyvatelům, kteří navzdory státnímu terorismu pokračují v lidovém boji za plnou autonomii a osvobození oaxackého lidu. Naše politická podpora směřuje především k těm organizacím, které se staly přímými oběťmi tohoto útoku: Centru pro komunitní podporu a spolupráci (CACTUS - Centro de Apoyo Comunitario Trabajando Unidos) a Oaxackým hlasům budujícím autonomii a svobodu (VOCAL - Voces Oaxaqueñas Construyendo Autonomía y Libertad);

3) naši sympatii a podporu autonomní oblasti San Juan Copala, která je nyní obklíčena paravojenskými jednotkami UBISORT. Paramilitaristi, kteří beztrestně vraždí a zabíjejí místní obyvatele již několik let, nyní odstříhli přívod elektřiny do vesnice a zadržují dodávky jídla obyvatelstvu pomocí silničních blokády;

4) že paravojenské jednotky jednají v otevřené spolupráci s místními mafiánskými bossy napojenými na PRI (Institucionální revoluční strana), stranu současného oaxackého guvernéra a tyрана v jedné osobě - Ulise Ruize Ortize;

5) že toto není ojedinělý případ, ale pouze poslední z dlouhé řady výhrůžek a útoků ze strany státu proti obyvatelům Oaxaca a proti hnutím odporu, které jsou důležitou součástí tohoto zásadního anarchistického boje. Represe od roku 2006 neustále sílí a úřady již více než dost prokázaly svůj brutalitu – tento zločin, jakožto součást procesu státního terorismu, představuje tvrdý, i když ne překvapující úder.

V důsledku výše popsaných událostí požadují signatáři tohoto prohlášení následující:

1) Vyšetření událostí, které vedly ke smrti našich přátel, a následný soud a potrestání přímých viníků a politiků morálně zodpovědných za tento zločin.

2) Konec zločinecké blokády autonomní oblasti San Juan Copala polovojenskými jednotkami.

Neděláme si žádné iluze o spolupráci úřadů při plnění těchto požadavků, protože víme, že ve skutečnosti jsou za tyto vraždy zodpovědné právě ony, najímající si na špinavou práci místní paravojenské oddíly. Naplnění těchto požadavků je možné pouze skrze tlak, kterému jsou lidová hnutí vystavena a skrze jejich schopnost vůči němu mobilizovat lidi. Proto využíváme příležitosti k tomu, abychom tamním obyvatelům vyjádřili solidaritu a zároveň naši připravenost pomoci v budoucích snahách o prolomení obležení či definitivní zničení politického gangsterismu, mafiánského paramilitarismu a oligarchického despotismu.

Naše oči jsou upřeny na Oaxacu. Jednu ruku napřahujeme k našim přátelům, druhou, zaťatou v pěst, zvedáme na znamení odporu proti tyranům.

Organización Revolucionaria Anarquista–Voz Negra (Chile)

Estrategia Libertaria (Chile)

Revista Hombre y Sociedad (Chile)

Unión Socialista Libertaria (Peru)

Federazione dei Comunisti Anarchici (Itálie)

Red Libertaria Popular Mateo Kramer (Kolumbie)

Workers Solidarity Alliance (USA/Kanada)

Workers Solidarity Movement (Irsko)

Cruz Negra Anarquista, DF (Mexiko)

Northeastern Federation of Anarchist Communists (USA)

Zabalaza Anarchist Communist Front (Jižní Afrika)

Organisation Socialiste Libertaire (Švýcarsko)

Common Action (USA)

Alternative Libertaire (Francie)

Union communiste libertaire (Québec)

Československá anarchistická federace (Česká republika)

Miami Autonomy & Solidarity (USA)

Pracující bez šéfů – samospráva pracujících v Argentině

20. prosince 2001 překvapila Argentina svět, když spontánní lidové povstání donutilo rezignovat prezidenta. Zdálo se, že s nejvíce prosperující ekonomikou Latinské Ameriky se najednou začala otrásat zem. Téměř v každé čtvrti začala vzkvétat sousedská shromáždění a hnutí nezaměstnaných 'piqueteros' přešlo do ofenzívy.

Mnoho levicových subjektů vycítilo možný úspěch v podhoubí, ve kterém téměř všechny instituce a politické strany ztratily veškerou důvěru. Někteří lidé si začali myslet, že nás prosincové otřesy posunuly mnohem dále, než tomu ve skutečnosti bylo, a že revoluce číhala za rohem. Realita byla však taková, že situace v Argentině se neposunula vůbec nikam a vládnoucí třída znovu zahájila ofenzívu, zatímco 40% lidí stále žilo v chudobě a hlad svíral žaludky 25% populace.

Měli bychom začít vážně uvažovat o problémech, kterým čelí pracující v předrevoluční periodě – například o vzájemném vlivu vlastnických vztahů a řízení produkce, které jasně ukázaly zkušenosti z obsazených továren.

Původní bojový pokřik argentinského lidu „Que se vayan todos“ (Všichni ven), který vyjadřoval přání skoncovat se všemi zkorumpovanými byrokracemi a s celou politickou třídou, skončil nakonec tak, že vše zůstalo při starém. Tyto zkušenosti také upozorňují na problémy, kterým anarchisté čelí kdekoli při počínajícím lidovém povstání a které nám napovídají, že budování libertinské společnosti není záležitostí opakujících se klíše a sloganů.

Posledních 30 let* pociťuje Latinská Amerika nástup neo-liberální agendy – programy strukturálních úprav, úsporná opatření, pohyb od modelu industrializace a 'vnitrostátní akumulace' směrem k modelu, který zvýhodňuje promiskuitní finanční kapitál, dohody o volném obchodu a vzrůstající ekonomickou závislost regionu na USA. Tak jako obvykle pocítili obyčejní lidé nejhorší dopady této agendy – vysokou míru nezaměstnanosti, pokles mezd a životní úrovně. Bezprostřední a základní lidské potřeby byly obětovány v souvislosti s prioritami místní byrokracie: splácení podvodného externího dluhu a udržování nadstandardního profitu regionálních i zahraničních ekonomických elit.

Vzhledem k náporu elit Latinské Ameriky v 80. a 90. letech jsme se stali svědky situace, která byla v ostrém kontrastu s politickým scénářem 70. a počátku 80. let. Byli jsme přesunuti ze situace, kdy pracující třída byla v ofenzívě, do fáze, ve které lidové hnutí a pracující obecně přijali defenzivní roli. Zejména 90. léta byla charakterizována roztržičností boje a nedostatkem smyslu pro jednotu v důsledku rozdílných pohybů v lidovém hnutí a ofenzívy vládnoucí třídy. Ale známky, že krize zažehává ohnisko modelu, který se vymyká konvenční politice, se projevují v rozličných povstáních po celém kontinentu – v Ekvádoru, Venezuele, Bolívii, Peru a Argentině.

Všechny tyto sociální otřesy mají společné znaky: signalizují a vykreslují podobu nového scénáře, ve kterém má lidové hnutí předpoklady opět přejít do ofenzívy. Zkušenosti argentinského lidu za poslední tři roky* jsou vepsané v tomto kontextu a ukazují i se svými vnitřními protiklady, potenciály a limity stávající situaci revolučního hnutí v Latinské Americe. Vznik nového lidového hnutí nepochybně vyjadřuje posílení regionální opozice vůči ekonomickému diktátu mezinárodních finančních institucí. Ukazuje nové úspěšné hnutí za šíření revoluční politiky, signalizující novou cestu pro osvobození utlačovaných a vykořisťovaných napříč regionem.

Argentinazo**

20. prosince 2001 překvapila Argentina svět, když spontánní lidové povstání donutilo prezidenta Fernando De La Rúa rezignovat. Zdálo se, že s nejvíce prosperující ekonomikou Latinské Ameriky se najednou začala otrásat zem. Ale realita byla taková, že symptomy argentinské krize byly do onoho dne snášeny dobře. To, co se stalo, nebylo ničím jiným než reakcí na kumulující se krizi, která přerostla ve 'vulkanický' lidový hněv.

Lidový hněv byl reakcí na hlubokou ekonomickou krizi, zasahující celou Latinskou Ameriku, která přeskočila z diktatur 70. let a jejich procesu de-industrializace, zhoršující se se zběsilým zavedením neo-liberální agendy vládou Carllose Saula Menema. Na konci dekády byla projevující se krize nepopiratelná: nezaměstnanost přesáhla hranici 20% a stabilně rostla, totální stagnace produktivních aktivit středních a malých průmyslových odvětví, neustupující recese v letech 1996 – 2001 a externí dluh, který se vymkl kontrole. Toto všechno byly jasné příznaky toho, že s 'ukázkovou ekonomikou' Latinské Ameriky něco není v pořádku. (1)

Vývoj krize skrze 90. léta vedl k zvestupu hnutí nezaměstnaných jako nového klíčového hráče v procesu vzdoru neprivilegovaných v Argentině. Piqueteros, jak byli nazýváni, povstali v polovině 90. let jako nový typ organizace požadující práci skrze blokady silnic. Výrazně inklinovali k taktice přímé akce a v mnoha případech k horizontální organizační struktuře. (2) Brzy se stali reálnou alternativou k byrokratickým odborovým svazům a řešili problém, že významný segment pracující třídy (nezaměstnaní) nebyl zastoupen odbory (protože byl vylučován kvůli svému statusu nezaměstnaný). Tohle hnutí bylo prvním zvoněním na poplach v sociální krizi, která se nadále prohlubovala.

Kromě zhoršující se životní úrovně obyvatel a vzrůstajících problémů po sobě jdoucích vlád či neschopnosti zatočit se zhoršující se ekonomickou situací je nezbytné vzít v úvahu nový faktor, v zájmu porozumění politickým krizím tohoto roku: vnitřní konflikt vládnoucích elit. Jedna část byla reprezentována nově vládnoucí stranou UCR (liberální strana) a druhá Peronisty (PJ, národní hnutí s populistickými prvky a silnou inklinací k pravici). Již od počátku vlády Fernanda De La Rúa používali Peronisté všech sil, aby oponovali a destabilizovali jeho kabinet (konfederace zaměstnavatelů, odborová a parlamentní opozice). V podobném úsilí viděli příležitost k opětovnému získání moci a politického vlivu a chtěli si tak vydláždít cestu k zahřátým vládním křeslům.

Tato vznětlivá směsice vnitro-vládního konfliktu, hluboké ekonomické krize, dusivého externího dluhu, neklidu střední třídy, krachů bankovních domů (v důsledku vláda uvalila 'corralito' (3), tedy strop na výběry, aby lidé neběželi do banky a nevybrali všechny své účty) a neúnosných životních podmínek pracujících – to vše explodovalo 19. prosince 2001, kdy rozliční hybatelé (nezaměstnaní, střední třída, sousedské spolky apod.) vyšli do ulic a požadovali zrušení 'corralita' a rezignaci vlády. Prosperující Buenos Aires se náhle dostalo do obležení morochos a negros (v noblesním argentinském žargonu je tak označován každý, jehož barva kůže je tmavší než mramor), kteří vyšli z chudinských slumů a čtvrtí argentinských měst, které zrovna nevypadají jako jihoamerická Itálie. (4)

Hnutí obsadilo ulice a po 48 hodinách bojů a střetů s policií sesadilo nenáviděnou vládu De La Rúa. Vzápětí se téměř v každé čtvrti Buenos Aires začala utvářet sousedská shromáždění a hnutí nezaměstnaných 'piqueteros' přešlo do ofenzívy. Mnoho levicových subjektů vycítilo možný úspěch v podhoubí, ve kterém téměř všechny instituce a politické strany ztratily veškerou důvěru. Některé z nich zašly mnohem dále a snažily se rozkrýt v prosincových událostech novou revoluční subjektivitu, nový způsob 'dělení revoluce', mást svržením vlády a hlubokými změnami a požadovat návrat kapitalismu oblečeného do kabátu revolučních termínů. Jenomže revoluční boj nemůže pracující třída vyhrát v ulicích, ale v továrnách, na polích, v dolech a dílnách; nemůže být vyhrán svržením prezidenta, ale zpochybněním logiky kapitalistické společnosti, vyvlastněním majetku buržoazie, zničením státu a všech buržoazních institucí a ve stejný čas vybudováním nových struktur přímé demokracie, kde jsou rozhodnutí přijímána zdola, samotnými lidmi.

Nová ekonomická situace

Někteří lidé si začali myslet, že nás prosincové otřesy posunuly mnohem dále, než tomu doopravdy bylo, a že revoluce číhala za rohem. Ve skutečnosti byl politický scénář mnohem více komplikovaný. Vládnoucí třída opět přešla do ofenzívy v důsledku

toho, že se situace v Argentíně nikam nevyvíjela: 40% lidí stále žilo v chudobě a hlad svíral žaludky 25% populace. Nezaměstnanost neklesla pod 21% a nejistota práce sužovala 70% pracujících. 10% populace stále náleží 51,7% celonárodního příjmu a nerovnost vzrůstá – v roce 1991 bylo nejbohatších 20% v Buenos Aires 17,5krát bohatších než nejhudších 20%; v roce 2003 byli bohatší již 52,7krát. Externí dluh nadále vzrůstá a v květnu 2002 dosahuje 114.600.000.000 dolarů. Na počátku roku 2004 částka činí již 178.000.000.000 dolarů. (5) V tomto kontextu se argentinská krize prohlubuje, není naděje na její blízký konec, a není naděje na její konec ani ve snesitelně delším horizontu.

Když byl De La Rue svržen lidovým povstáním (po čemž následovala krátkodobá vláda Rodrigueze Saa), převzal post prezidenta Duhalde. Jasným úkolem jeho kabinetu bylo zachování 'normality', tj. zachování institucionálního řádu a ekonomického modelu; jinými slovy, kabinet měl garantovat přechodné stádium. Stejný trend následoval nový prezident Kirchner, který byl inaugurován v roce 2003. Pokračoval v odsuzování neo-liberalismu, přičemž kapitalismus zůstal nedotčen. Stěžoval si na mezinárodní tlak na chudé země, přesto zachoval upřednostňování splácení zahraničního dluhu před navyšováním životních standardů obyvatel. Dále pokračoval v potlačování lidových hnutí represivní mocí i štvavými anti-kampaněmi. Navzdory iluzi některých autoritářských levičáků, kteří viděli v Kirchnerově politice progresivní trend, je jeho vláda ještě zoufalejším pokusem o zachování starého světa a jeho institucí, i když zabaleným do nového hávu.

Zkušenosti samosprávných továren

Zavádění neo-liberální agendy během několika posledních dekád vyprodukovalo pokles průmyslových aktivit a celkový pád argentinského průmyslu. První z 'fábricas recuperadas' (továrny, které obsadili sami pracující a znovu rozjeli výrobu) se objevila před sedmi lety* v dobách prohlubující se ekonomické krize v Argentíně, ještě před sociální explozí 19. a 20. prosince 2001. Byly vyjádřením pracující třídy v defenzivě. Jejich iniciátoři a iniciátorky nechtěli přijít o svou práci a upadnout do nezaměstnanosti. Měli ještě daleko k tomu, aby se jejich činy mohly považovat za ofenzivu pracujících.

Prvním obsazeným podnikem byly v roce 1996 chladírny Yaguané, v roce 1998 následovaly hutě IMPA (Metalúrgica Plástica Argentina). V roce 2000 obsadilo 90 dělníků z Avellanedy (Buenos Aires) železárně GIP. Poté, co splatili kompenzace (2001), založili družstvo Unión y Fuerza (Jednota a síla) a rozjeli výrobu v oblasti, která byla před rokem svědkem bankrotu více než tisíce podniků. (6) Ten rok byly továrna na dlaždičky Zanon v provincii Neuquén a textilka Brukman v Buenos Aires zanechány vlastníky svému osudu a obsazeny pracujícími, kteří se nehodlali smířit se ztrátou zaměstnání. Brukman byl obsazen 18. prosince, jeden den před 'Argentínazem'. Zanon pod správou pracujících navýšil výrobu a počet pracovních pozic (v současnosti asi 250*). Jacobo Brukman, ex-vlastník textilky Brukman, vyhnal pracující z továrny, jenže v říjnu 2003 společnost vyhlásila finální bankrot, došlo k vyvlastnění a opětovnému navrácení pracujícím, kteří mezitím založili družstvo nazvané „18 de Diciembre“, a za zpěvu „Aquí están, éstas son, las obreras sin patrón“ (Tady jsou, to jsou oni, dělníci bez šéfů...) znovu rozjeli výrobu.

Mezitím stihl bývalý vlastník zničit stroje a vybavení továrny a pracující kempovali 6 měsíců před branami závodu, aby zabránili rozjetí produkce za pomoci najatých stávkokazů (7). Dnes* je v Argentíně asi 170 obsazených továren a asi 10 000 pracujících

zažívá zkušenosti z kolektivně řízené práce. Ve všech těchto továrnách vymizela hierarchie a příjem je rovnou měrou rozdělen mezi všechny zaměstnance. V minulosti některé z nich vynaložily 65 – 70% výnosu na platy šéfů a manažerů.

Když v prosinci 2001 přišlo 'Argentínazem', začaly obsazené podniky sdílet síť solidarity a mnoho aktivistů jim začalo poskytovat silnou podporu. Na sousedských shromážděních měli pracující těchto podniků otevřené dveře. Brzy začali organizovat společný boj za společné požadavky. První věcí byla změna zákona týkajícího se vyhlášení bankrotů. Tento zákon říká, že poté, co podnik vyhlásí bankrot, jeho stroje a vybavení musí být nejpozději do 4 měsíců vydraženy v zájmu splacení půjček věřitelům. A v případech, kdy pracující obsadili továrny a žádali své odškodnění, mohl si ex-majitel nárokovat původní prostory a vybavení. Pracující jasně poukázali, že tento zákon upřednostňuje splácení dluhu věřitelům nad právem pracovat a udržet kontinuitu produkce.

V současné době* připravuje vláda novelu zákona, umožňující akcionářský model v těchto podnicích, který byl širokou vrstvou pracujících odmítnut. Novela útočí na požadavek pracujících, že každý by měl mít nárok na pracovní podmínky zbavené závislosti.

Podniky organizované ve skupině MNER (Národní hnutí obsazených podniků), v nichž se ujaly legální formy družstevnictví, požadují novelu zmíněného zákona. Některé podniky, které nejsou organizovány v této skupině, požadují aplikaci článku 17 do ústavy (nejznámější obsazené továrny Zanon a Brukman byly do loňského* roku mezi nimi, poté přešly na legální formu družstevnictví). Článek 17 říká, že je možné uskutečnit vyvlastnění, když si to žádá společenský prospěch. Tzn. tyto podniky požadují, že stejně jako vláda může vyvlastnit majetek v zájmu výstavby silnice, mělo by být umožněno vyvlastnění v zájmu zachování nebo vytvoření pracovních míst. Tohle je nejkontroverznější bod širokého hnutí, které sjednocuje úsilí za zachování pracovních míst, stejně tak za radikální změnu závislosti, hierarchie a vykořisťování a za vztahy založené na vzájemné pomoci a rovnosti (ve všech obsazených továrnách jsou rovné mzdy).

Takhle, uprostřed bující krize v duchu motta „Ocupar, Resistir, Producir“ (Obsad, vzdoruj, produkuj), pracující spontánně ukázali světu své schopnosti udržet společnost v chodu, zatímco zaměstnavatelé uprchli.

Problémy a perspektivy

a) Vztahy mezi politiky a nově vzniklým sociálním hnutím

Argentinské povstání v prosinci 2001 nebylo iniciováno žádnou levicovou politickou stranou. Členové mnohých stran a uskupení byli nepochybně účastníky organizací pracujících, ale k rebeliím došlo spontánně a byly nezávislé na těchto organizacích.

Situace vytvořila příznivé podhoubí pro zrod organizací přímo z revolt, např. sousedská shromáždění, která se snažila dosáhnout politiky výrazně odlišné od té, kterou praktikují politické strany (ať už pravicové nebo levicové). Ale tím, že zůstaly při své spontaneitě, nebyly schopny rozvinout politický projekt, který by v dlouhodobém horizontu představoval příklon ke zdola organizovanému modelu. A na druhou stranu si většina levicových stran tradičně přihřála polívkou a snažila se vytvořit spojitost mezi politickými stranami a sociálním hnutím – a to takovou, ve které sociální hnutí hraje pasivní roli a politický 'hráč' si přisvojuje veškerou odpovědnost.

Lidská intuice podobný parazitismus odmítá, ale intuice nestačí a dříve nebo později lidé skončí tak, že začnou 'akceptovat' tradiční roli oficiálních levicových stran, anebo zkušenosti, které získali, utopí ve svých vlastních protikladech. Takto dramaticky dopadla většina sousedských shromáždění. Proto původní bojový pokřik argentinského lidu „Que se vayan todos“ (Všichni ven), který vyjadřoval přání skoncovat se všemi zkorumpovanými byrokraciemi a s celou politickou třídou, skončil nakonec tak, že vše zůstalo při starém.

V tomto bodě má anarcho-komunistická vize mnohé co říci a argentinskému lidu může nabídnout mnohem více: přímou akci a přímou demokracii, odmítnutí státu a tradiční politické formy. Anarcho-komunismus je politický proud, který by mohl hrát klíčovou roli při poskytování politického rámce k rozvoji strategického revolučního a politického programu pro lidi na základě jejich vlastních zkušeností, ale s použitím prostředků, získaných díky historickým i nedávným mezinárodním revolučním zkušenostem, kterými je anarchismus živěn. Jenomže taková alternativa musí být teprve vybudována. Mnoho aktivistů a aktivistek na tomto úkolu v Argentíně pracuje.

b) Vlastnictví a management

Jedním z hlavních debatovaných témat mezi levicovými politiky a pracujícími obsazených podniků bylo neodkladné řešení vlastnických vztahů, které by bylo v souladu s jejich revolučním projektem – měly by být továrny ve společném vlastnictví pracujících, nebo by měly být pouze řízeny pracujícími, ale vlastněny státem. Citace z článku otištěném v magazínu *EN LA CALLE* (Na ulici), který vydává argentinská anarcho-komunistická organizace OSL (Libertinská socialistická organizace), velmi precizně zachycuje problém a východisko hledá v anarchistické vizi:

„V tomto kontextu se různí levicoví politici snaží ovládnout a nasměrovat debatu do termínů samospráva pracujících vs. družstevnictví. „Bojujeme za znárodnění... nechceme družstva... tak se zbavíme ducha konkurence...“ prohlásila Celia Martinez, členka mezinárodní komise továrny Brukman (kandidátka za trockistickou PTS (8)), čímž politickými vyhlídkami hierarchického kooperativismu zaměřila právní postavení družstva potřebné k vyvlastnění. Jejich prosazování požadavků, sestávajících z vyvlastnění bez splácení, kde stát poskytne základní kapitál, bude se starat o vyplácení mezd a v některých případech se stane i spotřebitelem. Jinými slovy stát poskytne – pracující naplánují a zorganizují. Po vyvlastnění je nezbytné získat legální status, jako např. status družstva. Ale přestože Brukman, Zanon, Ghelco, Panificacium 5, Grisinopolis a dalších 150 továren získalo tento status, nabytí legálnosti nebyl zdaleka jediný problém.

Zestátnění podniku, který se nalézá pod samosprávou pracujících, by bylo v tomto případě prospěšné pouze za předpokladu, že by se stát taktéž nacházel pod správou pracujících a společnosti (rozumět této taktice neznamená ji sdílet). Požadovat po buržoazním státu, aby vyvlastnil obsazené továrny mimo kapitalistický kontext a transformoval je do rukou pracujících – aby se postaral o vyplácení mezd a poskytl základní kapitál – od toho samého státu, který zapříčinil stávající bídnou situaci pracujících, a navíc v době, kdy se dělnické hnutí nachází v ryzí defenzivě – není ničím jiným, než iluzí.

Na druhou stranu není družstevnictví definitivním řešením pro problémy pracujících. Na většinu otázek, které si jako neprivilegovaní klademe, nedává žádné odpovědi. Neposkytuje žádná řešení pro problematiku kapitalistických vztahů produkce, ale pouze pro jeho povrchní rysy (monopoly, soutěž, apod.), proti kterým klade síť družstev, tedy subsystém paralelní ke kapitalismu.

Pokud mluvíme o samosprávě pracujících, rozumíme tím zrušení nadvlády hrstky privilegovaných, zrušení nadvlády buržoazie, tedy zrušení státu v jakékoliv jeho podobě. Jako pracující bychom se neměli podílet pouze na organizaci naší práce na poli, v továrnách a v dílnách, ale také ve zbytku společnosti.“ (9)

Podle argentinských anarchistů nepřináší řešení ani jeden, ani druhý politický projekt (družstevnictví nebo vyvlastnění státem), ale vytváření prostředí, ve kterém pracující neztrácejí práci – tj. přijetí právního statutu družstva (bez politických vyhlídek hierarchického kooperativismu), aby zachovali prostor pro sebeorganizaci a kolektivní hledání toho, jakým způsobem organizovat společnost globálně. Jakékoliv reformy, které dnes vyhrájeme, představují pouze drobné krůčky, které musí být doplněny bojem dalších hybatelů lidového hnutí.

c) Směrem ke společnosti zbavené manažerů a kapitalistů?

I přes mnohé protiklady a problémy argentinská praxe jednoznačně dokazuje nadbytečnost vládnoucí a manažerské třídy. V případech, kdy šéfové nezvládli správu a produkci, pracující dokázali, že to zvládnou bez nich – a lépe. Historie vykořisťovaného hnutí je plná podobných příkladů (průmyslové síť v Chile, průmyslové a rolnické kolektivy během španělské revoluce a ruské sověty a dělnické rady v roce 1917 atd.) a argentinský případ nám znovu ukazuje, že třída pracujících neztratila po století a půl proletářských bojů nic ze svého vnitřního potenciálu. Ukazuje nám základní faktor produkce: šéfové nemohou provozovat průmysl bez pracujících; pracující mohou provozovat průmysl bez šéfů lépe.

Tyto zkušenosti také upozorňují na problémy, kterým anarchisté čelí kdekoli při počínajícím lidovém povstání a které nám ukazují, že budování libertinské společnosti není záležitostí opakujících se klíše a sloganů. Neexistují jednoduché odpovědi a nabyté zkušenosti se budou v mnohém lišit v závislosti na místních faktorech, právních a represivních překážkách, ekonomických omezeních a místní tradici vzduchu pracujících třídy. Revoluce se neodehrává přes noc, je ale akumulací různých faktorů, které se odehrávají na různých místech v různém časovém horizontu. My je všechny musíme spojit

učeným způsobem s revoluční anarchistickou strategií, s kladením důrazu na budování anarchistické organizace, abychom mohli, jak my anarcho-komunisté věříme, sloužit jako katalyzátor lidových bojů. (10) Ryzí spontaneita totiž nestačí.

Měli bychom začít vážně uvažovat o problémech, kterým čelí vzdorující pracující v před-revoluční periodě (např. vliv vlastnických vztahů na správu podniku, se kterým se setkali pracující obsazených továren; vztahy mezi lidovým hnutím a politiky apod.). Měli bychom brát v úvahu konkrétní okolnosti bojů a podrobnosti, kde se boje odehrávají, proto, abychom získali jasné principy a praktické odpovědi. A v té samé době musíme být schopni z ideového hlediska porozumět odlišným způsobům bojů a hledat mezi nimi cesty, které směřují k libertinské revoluci.

Všechny tyto zkušenosti ukazují, že anarchistické úsilí o společnost zbavenou manažerů (ekonomických i politických (11)) a kapitalistů není pouhou nadutou utopií, ale reálnou možností, zakořeněnou v současnosti a v potenciálu pracující třídy. Historie znovu a znovu ukazuje, že podhoubí pro sociální spravedlnost a svobodu je zralé tady a teď, a vše, co bychom měli dělat, je připravovat vhodný okamžik, organizovat se, bojovat a uspíšit možný zvrat. Proto, když anarchisté požadují zdánlivě nemožné, vše, co ukazují, je, že spektrum možného je daleko širší, než si buržoazie přeje abychom věřili. A my demonstrujeme, že každá sociální zkušenost, každá revoluční akce konstantního hnutí utlačovaných proti utlačovatelům vyžaduje odhodlané zdola organizované síly, které zareagují na nové problémy a nové perspektivy, které zhroutí pyramidu kapitalistického režimu a utvoří společenskou síť zbavenou manažerů a kapitalistů.

José Antonio Gutiérrez

Poznámky:

- (1) *Hombre y Sociedad*, No. 14, Suplemento, prosinec 2001.
- (2) V posledních letech byly v hnutí 'piqueteros' zaznamenány byrokratizující tendence
- (3) To pocítila hlavně střední třída
- (4) Velkou část obyvatel Buenos Aires tvoří potomci italských imigrantů
- (5) *EN LA CALLE*, No. 52, Buenos Aires, červen/červenec 2004
- (6) *CNT*, No. 301, květen 2004
- (7) *CNT*, No. 298, únor 2004
- (8) Trockistická politická strana
- (9) *EN LA CALLE*, No. 49, Buenos Aires, září 2003
- (10) Stanovisko prosazované 'platformistickým' proudem v anarchismu, ke kterému se řadí např. OSL v Argentině, OCL v Chile, WSM v Irsku.
- (11) Co se týče společnosti 'zbavené politických manažerů', kde je stát jako instituce demontován, ukázala argentinská zkušenost sousedských shromáždění zajímavou cestu, kterou bychom se mohli ubírat. Stejně jako pracující obsadili továrny, chopili se organizace produkce a vzali tak pracoviště do svých rukou, lidé mnohých sídlišť a sousedství v Buenos Aires vzali politické záležitosti do svých rukou ve stylu horizontálního modelu sebeorganizace.

Poznámky překladatele:

* text vyšel v prosinci 2004 v *Red & Black Revolution* no.8

** období, ve kterém se vystřídal během několika měsíců pět kabinetů

Z Red & Black Revolution no.8 přeložil Tonda Kováč

Squatterská hnutí v Rio de Janeiro

Když nehodlají politické strany zajistit, aby se předcházelo úmrtím lidí, kteří ztratili své domovy a živobytí, nezbyvá rodinám bez domova v brazilském Rio de Janeiro nic jiného, než vzít věci do svých vlastních rukou. Po celém městě narůstá počet obsazených prázdných státních i soukromých budov.

Otroctví bylo v Brazílii zrušeno až v roce 1888 a když skončilo, čerstvě osvobození otroci se ocitli na ulici a museli se postarat sami o sebe bez jakýchkoliv prostředků či majetku. Tak začala nejistá situace Afro-Brazileros v post-otrokářské době. Nynějšími projevy tohoto neslavného dědictví jsou favely, které se nachází ve všech významnějších brazilských velkoměstech, včetně Rio de Janeiro (1). Na rozdíl od Sao Paola, kde jsou favely soustředěny na okraji města, Rio má favely rozprostírající se všude, často rovnou vedle nejbohatších čtvrtí. Favely zůstávají skoro bez jakékoliv vládní pomoci a případné zdroje, které mají, jsou „přivlastněné“ z jejich okolí. Ulice jsou nebezpečné, chybí kanalizace, elektřina a voda jsou často kradeny z bohatších sousedních čtvrtí.

Brazilci, kteří byli solventní natolik, aby platili nájem za byty ve městě, nyní zjišťují, že se ocitají mimo trh s byty, a tradiční dělnické čtvrti jsou rychle gentrifikovány. Minimální mzda v Brazílii je 350 realů měsíčně (asi 3800 Kč), přičemž za nejlevnější byty ve městě se platí nájemné 500 realů (asi 5500 Kč). Tyto podmínky vedly k rychlému nárůstu bezdomovectví mezi chudinou Ria. Jen několik málo bloků od míst, kde turisté flámují v klubech a jsou baveni na plážích samba kapelami, jsou k vidění rodiny bez domova, jak spí na ulici a účastní se neformální ekonomiky, kterou kombinují, když mají štěstí, s životem pouličních prodáváčů. Nynější prezident Luiz Inacio da Silva (Lula) (2) z nanicovité pojmenované Strany pracujících poskytl velmi málo (jestli vůbec) prostředků rodinám přinuceným žít na ulici.

Tváří v tvář situaci, kdy dokonce i levicové politické strany odmítají podniknout kroky nezbytné k tomu, aby se předešlo úmrtím lidí, kteří ztratili svůj domov a živobytí, vzaly rodiny bez domova věci do svých vlastních rukou. Napříč městem se šíří obsazování prázdných státních i soukromých budov. Okupace jsou přirozeně velmi různorodé – některé jsou organizovány z čisté nezbytnosti a bez jakéhokoliv druhu politického programu. Jiné jsou pečlivě naplánované různými hnutími, která se v Brazílii vyskytují delší dobu, nebo se zde dočasně objevila.

Měl jsem možnost v Rio navštívit pět různých obytných squatů (3) a jedno sociálně-kulturní centrum. Byl jsem svědkem jedinečnosti každého z prostorů, které jsou vykresleny v tomto článku. Když zde používám nějaká jména, jsou zpravidla změněna, a to z toho důvodu, aby byla ochráněna identita jednotlivých účastníků hnutí.

Myšlenky a taktiky hnutí

Samosprávná hnutí v Rio de Janeiro tak, jak jsem je byl schopen poznat z první ruky, sdílela myšlenky odporu k vysídlování a neoliberální ekonomické politice.

Lula byl poprvé zvolen jako prezident Brazílie v roce 2002 s obrovskými ovacemi a velkou nadějí mezi chudými lidmi. Lidé na levici, s kterými jsem se v Brazílii setkal, vesměs na jeho prezidentství pohlíželi jako na totální selhání. Původně totiž založil kampaň na boji s korupcí, jenže jím jmenovaní ministři byli v médiích odhaleni, jak si kupují hlasy politiků v kongresu. Jeho programy proti hladu a na přestavbu favel, dva z jeho nejvýznamnějších slibů, se v praxi rovnaly téměř nule. Movimento dos Trabalhadores Rurais Sem Terra (MST, Hnutí bezzemků), největší sociální hnutí Latinské Ameriky s odhadovaným počtem členů kolem 1,5 milionu, bylo jedním z Luulových nejvýznamnějších podporovatelů, ale odešlo z jeho koalice v deziluzi. Na základě této zkušenosti a politických principů se hnutí v Rio de Janeiro záměrně rozhodlo pracovat mimo struktury politických stran.

Brazílie má dost působivou novodobou historii samosprávných hnutí, která ve velkém rozsahu užívají metody přímé akce. MST bylo založeno v roce 1984 během posledních dnů brazilské diktatury, v době, kdy byly venkovské rodiny vyháněny ze svých farem a půda se soustřeďovala čím dál více do rukou několika málo lidí. V současné době pouhé 3% brazilské populace vlastní dvě třetiny veškeré zemědělské půdy.

MST organizuje akce, při nichž rodiny bezzemků zabírají neobdělávanou vládní či soukromou půdu. Podle údajů samotného MST od roku 2003 získalo 350 tisíc rodin vlastní půdu díky užití přímých akcí a 80 tisíc rodin čekalo na vládní uznání. (4) Okupace jsou také taktikou, která tlačí vládu k zavedení pozemkových reforem.

Koncem 90. let MST, které připustilo, že většina chudých v Brazílii žije v městských oblastech, začalo s interními diskusemi o tom, jak reflektovat tuto demografickou skutečnost ve svém hnutí. Po rozsáhlých

debatách se došlo k závěru, že přístřeší a práce jsou dvě nejalpčivější otázky pro chudé ve městech. Na základě tohoto poznatku bylo rozhodnuto, že bude vytvořeno Movimento dos Trabalhadores Sem Teto (MTST, Hnutí pracujících bez domova), městská obdoba MST.

Od roku 1997 organizuje MTST okupace, při nichž rodiny bez domova zabírají budovy a půdu. Některé okupace v režii MTST poskytl rodinám trvalé bydlení, zatímco jiné donutily vládu budovat sociální byty. Dnes je MTST nezávislé na MST, i když dohromady tvoří strategickou alianci a rozvíjí podobnou politiku a organizační metody. Další squatterská hnutí v Rio de Janeiro používají taktiky inspirované právě MST a MTST, ale nemají tytéž historické vazby.

Zájmy ekonomických elit a politických stran jsou příliš silné, a tak jsou využívány běžné zákony tak, aby policie mohla vyklízet místa obsazená lidmi bez domova. Když zákony nedokáží dostatečně předcházet tomu, aby na ulicích Ria umíraly rodiny bez domova, jsou lidé tlačeni do situace, kdy jim politický systém nenabízí žádnou jinou možnost, než užít přímé akce pro záchranu vlastních životů.

Péče o základní potřeby

Na rozdíl od způsobů organizování, které převládají v autonomních hnutích ve Spojených státech, nezahrnují požadavky účastníků bezdomoveckých hnutí v Rio de Janeiro tolik abstraktních principů, jako jsou anti-kapitalismus, anti-imperialismus, nebo spojení těchto dvou anti-ismů, anti-neoliberalismus (ačkoliv aktivisté hnutí jsou o těchto tématech informováni). Squaty jsou o přežití a požadavky jsou jednoduché – bydlení a práce: nemůžete si udržet stálou práci, když nemáte stálé místo, kam chodíte v noci spát.

Během participace na squatech se zájmy organicky rozvíjí. Pro mnoho lidí je to poprvé v jejich životě, kdy se účastní pravidelných setkání (assembleas), kde jsou přijímána kolektivní rozhodnutí o činnosti squatů a diskutovány naléhavé problémy. Díky přímé akci je postaráno o základní potřeby a lidé se zapojují aktivněji do hnutí na základě vlastních zkušeností.

Ocupação Carlos Marighella (MTST)

První squat, který jsem navštívil, byl nejpevněji organizovaný a také ve své rozhodovací struktuře nejvíce direktivní. MTST squat Carlos Marighella, nazvaný, jak je tradiční brazilskou módou, po mrtvém revolucionáři, partyzánovi, který byl během diktatury popraven armádou, se nachází velmi blízko turistických oblastí Ria, a tak do něj proudili zvědaví návštěvníci z celé Brazílie a zbytku světa.

Squat je domovem až padesáti rodin a když jsem měl možnost budovu navštívit, existoval teprve týden. Navzdory jeho novosti tu již několikrát došlo k obtěžování ze strany policie. Jeden policista vstoupil do budovy s vytaženou pistolí, vyhrožoval obyvatelům násilím a že bude hůř, jestliže se

odmítnou podrobit policejním příkazům. Při jiné příležitosti postavila policie před budovu zátaras ve snaze zastrašit její obyvatele.

Jedním z důvodů pro obtěžování bylo chybějící soudní nařízení proti vstupu policie – taktika, kterou umožňuje zákon a na níž může vzácně přistoupit nějaký soucitný soudce v Rio. MTST nebylo schopné získat právníky ochotné vzít jejich případ kvůli strachu, že se ocitnou na černé listině. Bez tohoto nařízení je násilné vystěhování rodin bez domova policií téměř nevyhnutelné.

Navzdory policejní šikaně se zdály být squatující rodiny v dobré náladě. Asambleas se konají dvakrát denně (v dalších squatech, které jsem navštívil, jednou za týden) a lidé se rozdělili do různých výborů. Povinnosti, jako je vaření, úklid, bezpečnost a pečovatelská služba, rotují. Squat je domovem dvou aktivistů MTST, dobrovolníků, kteří se již několik let pohybují v sociálních hnutích Brazílie. Oba náruživě kouřili, když mi hrdě vysvětlovali každý z aspektů okupace, koordinaci činností a běhání kolem.

MTST, nejlépe financované a nejlépe propojené ze squatterských hnutí, se aktuálně pokouší zorganizovat koalici všech squatů všech hnutí v Rio de Janeiro. To však naráží na opozici, protože ostatní hnutí jsou nedůvěřivá k politice MTST a na koalici se dívají jako na pokus přivlastnit si jejich hnutí. Někteří lidé z ostatních hnutí byli pro práci v alianci s MTST a MST, zatímco jiní se pokoušeli distancovat. Téměř všichni nicméně váhali, zda zcela vyloučit spolupráci s hnutím, které je spojeno s neúspěšnějším sociálním hnutím v Brazílii (MST), nehledě na rozdíly v ideologii.

Ocupação Alipio de Freitas (FIST)

Během návštěvy squatu Alipio de Freitas si mě jeden z právníků, kteří pracují se squatterry, vzal stranou a ukázal mi rozlehlou gotickou stavbu, která se nacházela přes ulici. Řekl mi, že to bylo během diktatury hlavní středisko tajné policie v Rio. Vyprávěl mi také svůj příběh, jak byl v této budově mučen a vězněn, včetně patnáctidenní samovazby.

Squat je pojmenován po brazilském revolucionáři, který byl také mučen a vězněn

v protějščí budově. Jde o jeden z jedenácti squarů, které jsou součástí Frente Internacionalista dos Sem-Teto (FIST, Mezinárodní fronty bezdomovců), koalice Federação Anarquista do Rio de Janeiro (FARJ, Anarchistická federace Rio de Janeiro) a Comunistas sem Partido (Komunistů bez strany). Nachází se pár bloků od squatu MTST.

Squat funguje několik měsíců a stal se domovem pro 22 rodin. Podařilo se mi navštívit jedno asambleu, prohlédnout si dům a hovořit při několika příležitostech s jeho různorodými obyvateli. Charakteristické pro squat bylo, že většinu účastníků asambleu tvořily ženy (rodiny tvořené svobodnou ženou s dítětem bývají v Brazílii nejčastěji bez přístřeší). Jediným aspektem tohoto squatu bylo aktivní zapojení několika mladých žen, některých s dětmi a jiných bez.

Patnáctiletá Isabel usměřňovala asambleu, které jsem navštívil, a neváhala říkat 60letým revolucionářům, aby drželi hubu a nechali mluvit také ostatní lidi. Svěřila se mi, že doufá, že dostane stipendium, aby mohla studovat univerzitu a stát se doktorkou, což je neobvyklé vzhledem k tomu, že většina mladých lidí ve squatech, které jsem navštívil, skončila školní docházku o několik let dřív. Také se velmi zajímala o vytvoření webových stránek pro jejich squat, které by šířily do světa jejich příběh a požadavky. Další obyvatelkou squatu je Marina, Argentinka z Comunistas sem Partido, která pracuje jako pouliční prodavačka nápojů přes den a jako aktivistka v noci.

Ocupação Confederação dos Tamoios: (FIST)

Squat Confederação dos Tamoios je pojmenován po historickém hnutí původních obyvatel Rio de Janeiro a je také součástí FIST. Nachází se daleko od ostatních squatů v nejbogatší čtvrti Ria, Cosme Velho.

Jde o komplex koloniálního panského sídla, který tvořil několik domů, kaple a bazén. Objekt byl vlastněn církví, která ho nechala bez využití roky chátrat. Když začaly rodiny tento majetek zabírat, musely opravit střechy, které byly zhroutené, a také

elektrickou instalaci v objektu. Po několika letech byste stěží řekli, že některé místnosti byly bez střechy. Kontrast s přilehlým domem, který patří tomu samému majiteli, ale je bez soudního příkazu podporujícího okupaci, je ohromující. Squat FIST je čistý, s neporušenými střešními okapy a zpevněnými stropy. Další dům je v naprosto havarijním stavu. Účastníci hnutí používají tento squat jako příklad při oponování médiím, která tvrdí, že squatteři ničí nemovitosti.

Byl jsem pozván na párty ve squatu Confederação dos Tamoios, která byla uspořádána pro členy několika různých squatů z koalice FIST. Během párty jsme měli krátkou schůzku, která byla pozoruhodná tím, že se jí účastnili presbyteriánský aktivista, který vedl ekumenické bohoslužby pro squatterry, anarchističtí organizátoři, členové Komunistické strany, a elektroinženýr – přistěhovalec z Kamerunu, který se do domu nedávno nastěhoval. Se všemi svými rozdíly jsou nějakým způsobem všichni schopní se dohodnout na celkem běžných věcech, aby mohli společně pracovat na témže projektu.

Ocupação Centro Social de Cultura Lima Barreto (FIST)

Squat Centro Social de Cultura Lima Barreto (CSC – Sociální centrum kultury) pojmenovaný po anarchistickém mulatském spisovateli, který tvořil na přelomu století, je také součástí FIST a také existuje již několik let. To, co odlišuje tento squat, je skutečnost, že je udržován umělci a je prostorem pro všechny druhy kulturních aktivit a kurzů. Nicméně když jsem squat navštívil, sloužil mnoha různým funkcím.

V sobotu 7. července 2007 v 7 hodin ráno přijela k budově, kde se nacházelo 30 rodin, většinou pouličních prodavačů, policie. Šlo o squat zřízený čistě z nezbytnosti s jedinou ideologií – přežít – a žel se netěšil možností (jakkoli chudým), jaké mají squaty samosprávných hnutí, jako jsou právníci, kteří mohou pomoci získat nařízení proti zákroku policie. Jeden z právníků mi sdělil, jak je rozhořčen skutečností, že to bylo poprvé, kdy bylo násilné vyklizení realizováno v sobotu, což je jednoznačným porušením brazilského práva.

Tak jako otroci v roce 1888 byly bezprizorní rodiny vyhozeny na ulici s prázdnými rukama, aby si šly po svém. Umělci z CSC udělali obdivuhodné rozhodnutí a dočasně ubytovali 30 rodin v prostoru bez tekoucí vody, kde normálně pobývá tak osm lidí. Dorazil jsem první den, kdy se lidé zabydli v tomto prostoru a měl jsem možnost navštívit jejich první asambleu.

Během setkání podali členové FIST návrh, aby se pouliční prodavači bez domova připojili k jejich koalici. Zavázali se, že najdou pro rodiny nějakou budovu a přestěhují je, jakmile seženou právní nařízení proti násilnému vystěhování. Rodiny, bezesporu traumatizované svou zkušeností, byly poněkud zaskočené, pravděpodobně šlo pro většinu o první schůzi politického charakteru. Zpočátku reagovaly na návrh FIST poněkud vlažně, ale na druhém asambleu došly do značné míry ke konsenzu, aby se staly součástí FIST.

Před tím, než začalo druhé setkání, jeden z umělců z CSC předvedl politickou performanci mluveného slova, čímž přítomné rodiny rozesmál, sklídl od nich potlesk a vylepšil tak náladu pro následující asambleu. Ukázalo se to být mnohem lepší metodou přilákání pozornosti lidí než obyčejné ideologické projevy, které jsem mohl běžně vídat.

Centra de Cultura Social (FARJ)

FARJ má právní nárok na Centro de Cultura Social (CCS, Centrum sociální kultury), takže nejde o squat. Přesto ho zde však zmiňuji, jelikož cítím, že aktivity, které organizuje navenek, jsou velmi zajímavé.

CCS je situováno na úpatí kopce, kde se nachází favela. Funguje již několik let a má několik dobrovolníků, kteří věnují svůj čas na udržování prostoru v chodu. V patře je umístěna anarchistická knihovna a svobodná škola. V přízemí je velký otevřený prostor ve stylu tanečního sálu, který když jsem CCS navštívil, sloužil pro hostování komunitního festivalu. Při této události oslavovali lidé z favely tradiční brazilskou kulturu. Podávalo se místní jídlo a mladí lidé ze čtvrti předváděli tance, které dopředu nacvičili.

CCS je dalším příkladem projektu samosprávných sociálních hnutí v Rio, kde se setkávají lidé, kteří tvoří program, místo aby ho pasivně přijímali. Idea stojící za aktivitami CCS, jak mi jeden člen vysvětlil, je, že jakmile se jednou vytvoří mezi členy komunity vztahy vybudované na důvěře, debaty o ideologii přijdou sami od sebe.

Dynamika hnutí v Rio

Jedním z aspektů hnutí v Rio de Janeiru, který mě ohromil, je stupeň mezigenerační organizovanosti. Lidé, kteří byli od 40. let zapojeni v samosprávných hnutích a organizovali se proti diktatuře, pracují společně se studentskými organizátory. Zdálo se, že v hnutí existuje vztah podobný zaučování mezi účastníky z různých generací. Starší aktivisti dávali prostor mladším lidem, aby se chopili aktivní role a oživily se debaty mezi všemi zainteresovanými nad otázkami strategie a taktik. Mladší členové hnutí se obraceli na veterány pro radu, když se

vyskytly nějaké problémy.

Další, již zmíněnou charakteristikou hnutí v Rio je významná role, kterou zde hrají ženy, zvláště pak mladé svobodné matky. I když jsem viděl ve squatech muže, kteří se zdáli být z této situace nešťastní, neměli možnost změnit mocenskou dynamiku vzhledem ke skutečnosti, že ženy dělaly převážnou část práce.

Schůzky, které jsem mohl pozorovat, se lišily svou formou od těch, na které jsem zvyklý ze Spojených států. Jak jsem vzpomínal, pro většinu to je poprvé, co se zapojují do organizovaného hnutí. Mítinky byly chaotické a lidem se často nechtělo čekat až se dostanou ke slovu. Na rozdíl od mnoha autonomních hnutí ve Státech jsou zde rozhodnutí dělána prostřednictvím většinového hlasování namísto konsensu. Když jsem mluvil s některými z účastníků o této volbě, řekli mi, že užívají hlasování, protože lidé nemají zkušenost s mítinky a protože rozhodnutí je často potřeba udělat rychle – vytváření konsensu je tak nepraktickou možností.

Další kroky hnutí

Samosprávná bezdomovecká hnutí v Rio de Janeiru jsou pro zbytek světa příkladem, že kombinace přímé akce a uspokojení základních potřeb může poskytnout podmínky nutné pro budování udržitelného hnutí zdola. Ačkoli bezdomovecká hnutí v Rio jsou ještě mladá, dokázala toho v tomto bodě velmi mnoho a rychle se rozvíjí.

Činitelem, který bude ovlivňovat růst a úspěchy těchto hnutí, jak mi bylo vysvětleno členem FARJ, je počet aktivistů. Právě nyní je FIST prakticky na hraně svých možností podpory squatů. Nárůst okupací bude vyžadovat větší počet angažovaných organizátorů, a i když se tak děje během prodlouženého procesu ve squatech, jde o běh na dlouhou trať. Vytrvalost a disciplína tolik potřebné, aby tento proces mohl probíhat, jsou něco, co autonomním hnutím v jiných částech světa často chybí.

Když budeme mluvit o dalších krocích, je tu skutečnost, které jsme se dotkli již dříve,

a to, že squaty v Rio de Janeiru nejsou cílem sám o sobě, ale spíše taktikou, která lidem dovoluje, aby se přiblížili dosažení společnosti bez vykořisťování. Dalším způsobem práce, která by směřovala k tomuto cíli, je hledat cesty jak poskytovat další základní potřeby, například práci. Ve squatu Alipio de Freitas mi jeho obyvatelé vyprávěli o své touze využívat squat jako základnu a jako fyzický prostor pro organizování ekonomického družstva. Hnutí momentálně postrádají zdroje, aby mohly současně vytvářet družstva ve všech squatech. Mnoho účastníků mi nicméně zdůraznilo význam tohoto druhu komplexního organizování pro uskutečnění plné, radikální sociální změny.

Autonomní bezdomovecká hnutí v Rio jsou lokálně orientovaná a nejsou ohrožením kapitalismu v globálním měřítku. To, co dělají, je nicméně příkladem organizace přímé akce ohledně základních potřeb na úrovni, která je možná jedině v latinoamerických městech. Svědectví z první ruky o těchto živých hnutích mě bezesporu inspirovalo, abych se pokusil realizovat některé taktiky užívané v Rio de Janeiru v našich vlastních hnutích v rámci našich vlastních komunit.

Kyle Weinberg (5)

Zdroj: Brazil: Homeless Occupation Movements in Rio De Janeiro. 26. 7. 2007 [upsidedownworld.org/main/content/view/830/1/](http://upsidedownworld.org/main/content/view/full/830/1/)

Poznámky překladatele:

- (1) Článek o favelách (v Brazílii užívaný výraz pro slumy) v Rio de Janeiru vyšel v časopise A-kontra 1/2010.
- (2) Luiz Inacio Lula da Silva (Lula) byl zvolen brazilským prezidentem ve volbách v roce 2002 a 2006. Pochází z velmi chudých poměrů.
- (3) Autor používá pro bezdomovci obsazené budovy termín „occupations“ nebo „homeless occupations“, v překladu jsem užil u nás zažitý termín „squaty“.
- (4) Údaje ze začátku roku 2007.
- (5) Kyle Weinberg studoval v letech 2001 – 2005 Latin American and Latino Studies and Politics na University of California v Santa Cruz. Kontaktovat ho můžete na e-mailu: [kyleweinberg\[at\]gmail\[dot\]com](mailto:kyleweinberg[at]gmail[dot]com).

Přeložil -jk-

Anarchisté u soudu (Anglie, 1945)

Tento článek pojednává o snahách britského státu potlačit antimilitaristické hlasy ozývající se prostřednictvím anarchistických novin *War Commentary* (Válečné poznámky) a vydavatelské skupiny *Freedom Press* během 2. světové války a také o následných lidových kampaních, jejichž cílem bylo obhájit nejen samotné noviny, ale i svobodu slova obecně.

Během několika posledních složitých měsíců 2. světové války byli britskými úřady vyšetřováni čtyři anarchisté za šíření myšlenek, které by mohly podněcovat příslušníky ozbrojených sil k dezerci. Zatímco spojenecké vítězství bylo takřka jisté, anglické úřady se snažily ukázat, že disciplína musí být dodržována až do posledního výstřelu.

„Šířit neloajlnost...“

V listopadu 1944 provedla policie razie v několika domech a v londýnské kanceláři *Freedom Press* coby centra anarchistického tisku v Anglii. Následovala zatýkáni s rozličnými obviněními. Během této razie zabavila policie psací stroj, tiskový materiál včetně letáků a mnoha vydání zpravodaje *War Commentary*. Mezi zatčenými byl i John Olday. Ve studiu Phillipa Sansoma, který byl rovněž zatčen o něco později, si Olday zřídil malou tiskařskou dílnu, kde pomocí ručního tiskařského lisu vyráběl letáky určené vojákům, stejně jako přebaly na své karikatury a osobní tiskoviny.

Obžaloba se na případ důkladně připravila. Prohlídka osobních zavazadel vojínů Taylora, Pontina, McDonalda a Warda odhalily množství letáků a výtisků *War Commentary*. Ty byly poté použity jako důkaz, že myšlenky obsažené v těchto publikacích byly šířeny v ozbrojených složkách, kde měly mít podvratný účinek. Ve čtvrtek 22. února 1945 zatkla policie v souvislosti s tímto případem také Marii-Louisu Berneri, Johna Hewetsona a Vernona Richardse. Všichni z nich byli zapojeni do vydávání *War Commentary*.

10. března pak byli společně s Phillipem Sansomem obžalováni. Olday byl souzen v odděleném případě. Všichni byli obviněni ze „*spiknutí mezi sebou a s dalšími neznámými osobami ve snaze odvést od jejich povinností osoby ve službách Jeho Královské Výsosti a šířit mezi takovými lidmi neloajlnost pravděpodobně vedoucí k neplnění jejich povinností.*“

17. dubna začalo soudní jednání v „Old Bailey“ (nejvyšší britský kriminální soud) a pokračovalo až do 23. dubna. Celé soudní řízení bylo ukázkou anglického „rytířství“. Pan Justice Birkett prohlásil, že „*zatímco vyřčené názory mohou mnoha lidem připadat zvláštní, on sám věří, že byly vedeny hlubšími pohnutkami.*“ Protože zatýkáni vzbudilo velký rozruch a na obhajobu byla shromážděna rozsáhlá sbírka, bylo umožněno, aby si obhajoba vybrala své vlastní zástupce. Advokát John Maude přednesl během otevřeného slyšení takřka tříhodinovou řeč. Obhajoba nepopírala, že byly materiály vytištěny. Koneckonců byly již předtím zabaveny a dány k nahlédnutí soudu. Spíše se snažila prokázat, že obžalovaní neměli v úmyslu ovlivnit čtenáře, což bylo to, co popisoval článek 39A speciálních válečných nařízení *Defence Regulation*.

John Olday nerozesílal své letáky náhodně, ale měl k dispozici jména lidí pracujících v armádě, kteří dostávali dopisy z *Freedom Press*, a uchovával si seznam zájemců o publikace. Pochopitelně většina z těchto lidí s anarchismem sympatizovala nebo ho přímo veřejně propagovala. Na konci války měli britské ozbrojené síly 3,5 milionu členů, mezi nimiž bylo rovněž mnoho anarchistů. Většina z nich byli odpírači přidělení k nebojovým jednotkám v záloze. Tento fakt byl jednoduše odhadnutelný. William Whitehead, inspektor tajné policie pověřený vést vyšetřování věděl přesně kam jít. Nechal prohledat osobní zavazadla ženisty Colina Warda, který byl posléze podroben výslechu na své domovské základně na Orknejských ostrovech. Celá záležitost se ukázala natolik závažnou, že ospravedlnila cestu na tak vzdálené místo, jen aby byla prokázána „neposlušnost“ a „neloajlnost“. Problém, kterému obžaloba čelila, byl jasný: Jak prokázat, že onen text skutečně vedl k „neposlušnosti“ a „neloajlnosti“, když nikdo nedezertoval s prohlášením „Odcházím z armády kvůli tomuto letáku nebo článku ve *War Commentary*“?

Čtyři vojáci, jejichž batohy byly prohledávány, během soudu poté, co na to byli dotázáni, vehementně popírali, že by na ně publikace měly jakýkoli vliv. Obvinění rovněž usilovně popírali jakýkoliv úmysl vyvolat mezi vojáky neposlušnost. Celá tato šaráda mnoho lidí

překvapila. Ve *Slově Guye Aldreda* byl tento postoj odsouzen jako pokrytecký, ačkoliv bylo toto kárání patrně důsledkem mnohaleté nevráživosti tohoto staromilce k anarchistickému hnutí. Navíc byla tato taktika účinná pouze do určité míry. Porota shledala tři muže vinnými. Soudce, který neustále během celého procesu opakoval, že nejsou souzeni za své názory, ale za porušení článku 39A, vynesl relativně mírné tresty. Hewetson, Richards a Sansom byli odsouzeni k devíti měsícům za mřížemi. Maximální možná sazba za tento čin byla 15 let ve vězení. Přestože rozsudky mohly být mnohem přísnější, devět měsíců nebyla zanedbatelná doba. Marie-Louisa Berneri, manželka Vernona Richardse, nebyla odsouzena. Byla zproštěna viny s odůvodněním, že manželka a manžel spolu nemohou ilegálně konspirovat.

Celý proces vzbudil velkou pozornost. Tribuna pro diváky byla plná anarchistů, stejně jako záhadných vysokých armádních důstojníků. Policie provedla zdánlivě náhodnou kontrolu průkazů totožnosti diváků, za což okamžitě sklidila bouři hněvu. Mnoho Angličanů se cítilo uraženo, že by někde museli prokazovat svou totožnost. Také jim příliš nebyla po chuti skutečnost, že úřady využívají tuto koncentraci anarchistů a jejich sympatizantů na jednom místě k jejich identifikaci a zatýkáni jednotlivců podezřelých z páchání politicky motivovaných činů.

Podpora

Odhalení podrobností o zatčení Hewetsona, Berneri, Richardse a Sansoma rychle způsobilo v anglickém tisku hotový poprask. Debata probíhala také v Dolní sněmovně. 1. března 1945 se poslanec za konzervativce George Strauss dotázal ministra vnitra Herberta Morrisona, člena Labouristické strany, zda bylo zabavení psacího stroje legální a jestli byla razie z takových důvodů na takovém místě rozumná. Tajemník odpověděl, že psací stroj byl důkaz. K tomu, zda byla razie rozumná, prohlásil: „*Jsem rád, že je anarchistické hnutí v naší zemi malé a bez vlivu, ale důkazy jasně prokazují možnost páchání závažných deliktů.*“

Tisk označil celou kauzu za útok na svobodu vyjadřování. 10. března byla otištěna ve *War Commentary* výzva k vytvoření Výboru na obranu svobody projevu. Předsedou komise se stal Herbert Read, jeho zástupci pak Fenner Brockway a Patrick Figgis. Ethel Mannin se zapojil jako tajemník, zatímco S. Watson Taylor jako pokladník. Výbor byl pozoruhodně aktivní. Na 15. dubna bylo svoláno protestní shromáždění. Zde byl Herbert Read jedním z hlavních řečníků a ve svém projevu se nijak nemírnil. Svými slovy

vyjádřil všeobecně rozšířené mínění: „*Budeme bojovat, bojovat proti nařízením Defence Regulation a té hanebné a neanglické instituci, kterou tajná policie je.*“ Další protesty byly svolány na 13. května, krátce po vynesení rozsudků, a na 16. června.

Po soudním procesu byla komise přejmenována na Výbor na obranu svobody a ten zůstal aktivní až do roku 1948. Výbor soustředil svou pozornost na případy související s odíráním vojenské služby a politickými represemi uvnitř ozbrojených složek. Mezi nejznámější aktivisty ve Výboru patřili Harold Laski, Bertrand Russell a George Orwell. Výbor vydával *Bulletin Výboru na obranu svobody*.

Rozuzlení

Číslo *War Commentary* z 5. května 1945 položilo otázku, kdo vlastně za celým soudním procesem stál. Byl to ministr Herbert Morrison? Nebo ministr války P. J. Grigg? Fakt, že obžalobu vedl pouze státní zástupce, naznačuje, že byli do procesu zapojeni i lidé „z vyšších míst“. Mnoho ze zainteresovaných o tom spekulovalo. Mohl být soudní proces varováním vojákům, kteří by snad nechtěli dál bojovat? Na to by se dalo usuzovat z toho, jakou důležitost přikládali žalobci textům vztahujícím se k vojenským šetřením. Podle další teorie toleroval zapříisáhlý antikomunista Morrison *War Commentary* po několik let jako užitečný antikomunistický hlas bránící růstu sympatií ke komunismu po napadení SSSR Hitlerem. Na jaře 1945 již tento hlas nebyl potřeba a bylo na čase ho umlčet. Morrison nicméně ve své autobiografii celý případ nezmiňuje vůbec.

Nebo na britských úřadech vzbuzovala obavy blížící se revoluce v Řecku? Faktem zůstává, že anarchisté, kterých nebylo v Anglii více než několik stovek, a jejich periodikum *War Commentary*, jehož náklad nepřesahoval 4000 výtisků, získali díky soudnímu procesu masovou publicitu. Hlavní deníky přetiskovaly anarchistické články doslova v milionech kopií. V tomto smyslu se vládní strategie ukázala jako kontraproduktivní.

Vláda se těžce přepočítala, co se reakce veřejnosti týče. Navzdory dalším a dalším válečným ztrátám, dokonce ani v dubnu 1945 nechtěla britská veřejnost nechat vládu potlačovat kritiku války z radikálních a v mnohých případech antimilitaristických pozic. Lidé s kontroverzními názory měli přinejmenším širokou veřejnou podporu, jak dokazuje otevřený dopis známé skupiny literátů, mezi nimiž byli mj. také T. S. Elliot či E. M. Forster: „*Pokud tyto úkony ze strany úřadů projdou bez protestů, mohou se v budoucnu stát precedentem v dalších procesech s jednotlivci nebo skupinami šířícími názory úřadům nepohodlné.*“ Svoboda projevu je možná pouze tehdy, když podporuje a umožňuje jak názory oblíbené, tak ty nepopulární. Tato skutečnost byla v roce 1945 podle názorových vůdců v Anglii nepopiratelná a dostatečně důležitá proto, aby jí mohli odůvodnit otevřené vyjadřování názorů, válka neválka.

Huub Sanders, duben 2010

Vydal Freedom Press u příležitosti Světového dne svobody tisku 3. května 2010

Bělehradská šestka

V minulém čísle Existence jsme informovali o kauze tzv. Bělehradské šestky (B6). Ta se odvíjí od září 2009, kdy bylo zatčeno pět anarchistů a jedna anarchistka: Sanja Dojkić, Tadej Kurepa, Ratibor Trivunac, Ivan Vulović, Nikola Mitrović a Ivana Savić.

Byli obviněni, že jsou zodpovědní za hození dvou zápalných lahví na budovu řeckého velvyslanectví v Bělehradě. I když vznikly naprosto minimální škody, byl tento čin překlasifikován z obecného ohrožení na akt mezinárodního terorismu. Státní zástupce dvakrát bez udání důvodu prodloužil vazbu. B6 strávila celkem šest měsíců v bělehradské centrální věznici. Propuštění na svobodu byli až 17. února 2010.

Podpora

Během pobytu B6 ve vyšetřovací vazbě srbská i světová veřejnost ostře reagovala na takové chování srbských úřadů množstvím veřejných petic a protestních dopisů. Anarchistické hnutí zorganizovalo protestní akce po celém světě (Srbsko, Chorvatsko, Makedonie, Slovinsko, Polsko, Slovensko, Portugalsko, Rakousko, Austrálie, Velká Británie, Rusko, Ukrajina, Řecko, Česká republika, Nizozemí, Bulharsko, Německo, Maďarsko, Itálie, Francie, Turecko, USA, Švýcarsko, Švédsko, Španělsko). K protestům a činnosti ve prospěch zatčených anarchistů se připojilo mnoho intelektuálů, umělců a osobností veřejného života z celé bývalé Jugoslávie. Zájem a tlak veřejnosti nepochybně sehrál klíčovou roli v případě B6. Více než 200 lidí se 17. února pokusilo zúčastnit prvního jednání. Po vylechnutí zadržovaných soud rozhodl o zrušení vazby s tím, že obvinění budou nadále vyšetřováni na svobodě.

Další represe a vyhrožování

Tlak na anarchistické hnutí v Srbsku je silný. Na konci října 2009 byli tři členové

Anarchosyndikalistické iniciativy (ASI) Vršac – Ivan Feher, Nenad Horvat a mladistvý R.K. – zadrženi při vylepování plakátů s textem „*Svobodu pro vězněné anarchisty.*“ Úřady proti nim zahájily trestní stíhání v rámci značně kontroverzního paragrafu „bránění výkonu spravedlnosti“. Obdobná situace nastala se dvěma dalšími. Dva aktivisté se přijeli do Bělehradu zúčastnit soudního jednání s B6, vyjádřit svou solidaritu a podpořit vězněné. V soudním vestibulu rozdávali letáky se sloganem „*Anarchismus není terorismus*“ a následně se v soudní síni pokusili vyvěsit transparent se stejným sloganem. Oba dva byli okamžitě zatčeni a drženi v policejní vazbě déle než je stanoveno zákonem. I když byli po několika dnech propuštěni, jejich pasy zůstaly zabaveny, aby jim bylo znemožněno opustit území Srbska.

Není to ale jen tlak ze strany státních úřadů, co se zaměřuje na srbské anarchisty. Začátkem března se fašistické plakáty s heslem „*Poznejte své okolí! Poznejte nepřátele Srbska*“ doplněné o fotografii jednoho z B6, Ivana Vuloviće, objevily u vchodu panelového domu v Bělehradě, kde Ivan žije. Na plakátech byl také seznam fiktivních „zločinů“, kterých se ASI měla dopustit, a fráze „*Když je neodsoudí zkorumpovaný soud, jistě se najdou tací, kteří to udělají!*“. V okolí jeho bydliště se také objevilo „*Víme, kde bydlíš. Víme, kdy chodíš spát.*“

Od začátku procesu s B6 jsou mnozí členové ASI podrobeni neustálé policejní šikaně, výhrůžkám a výslechům. Atmosféra strachu vytvořená policií způsobila ochromení aktivit ASI.

Po prvním jednání se dva z B6, Ivan Savić a Ratibor Trivunac, setkali se srbským ombudsmanem Sašou Jankovićem a jeho zástupcem pro práva osob zbavených svobody, Milošem Jankovićem, a předložili jim důkazy o mučení Ivana Saviće. Toho policie mučila, aby dostala falešné doznání, že měl v úmyslu zabít řeckého konzula

v Bělehradě. Také je informovali o porušování práv Ratibora Trivunace ve vazbě. Veřejný obhájce práv řekl, že žádné právní běsnění v podobě vykonstruovaných důkazů nebo zabavení pasů nebude tolerováno. Ve stejném období byla B6 kontaktována zástupci Evropské unie.

Zproštění obvinění

23. března se konalo druhé slyšení bez přítomnosti zainteresované veřejnosti, která se opět ve velkém počtu shromáždila na chodbách soudu. Obžalovaní a jejich právní zástupci se dozvěděli o překlasifikaci obvinění až z následného mediálního prohlášení od mluvčího veřejného žalobce, Toma Zoriće. Soudce Dragoljub Gerasimović ve zkráceném řízení překlasifikoval obvinění z aktu mezinárodního terorismu na obecné ohrožení.

16. června 2010 proběhlo soudní stání s „členy“ B6. Soud stáhl obvinění a všichni jsou tedy na svobodě (z vyšetřovací vazby byli propuštěni, jak bylo uvedeno výše, již 17. února). Své rozhodnutí soud zdůvodnil tím, že prokuratura nedala dostatečné důkazy proti obviněným anarchistům. Někteří z B6 nyní podávají žaloby na chování policie a vězeňské služby.

Hlavně nemlčet

Minulé číslo Existence mělo jako hlavní téma „sexuální násilí“. Obdrželi jsme jednu obsáhlejší reakci, či spíše doplnění k této problematice a myslíme si, že rozhodně stojí za zveřejnění.

Jsou věci, které doufáme, že se nám vyhnou nebo nás ani nenapadne, že by se nám mohly stát. Sexuální násilí či znásilnění mezi ně rozhodně patří. Co ale dělat, když se někdo ve vašem okolí stane jejich terčem? Zamýšlím se zde nad situací, která nastala ve skupině, jejíž jsem součástí. Myslím si ale, že úvaha může být do značné míry zobecněna a poučná i pro další skupiny a kolektivy, ať už anarchistické či obecně antiautoritářské.

I když pokládáme anarchistické hnutí za společenství antiautoritářů a lidí akceptujících principy tolerance a solidarity, ne vždy se nám je daří uplatňovat v praxi. Probíhající (či spíše neprobíhající) debata o sexuálním násilí uvnitř naší scény je toho příkladem. I když nejde o věc, která by byla mezi námi na denním pořádku, přece jen se ani my tomuto problému nevyhneme. Jsme schopni na něj adekvátně reagovat? Jsme schopni projevit onu solidaritu, o které tak rádi mluvíme? Někdy ano, ale jindy je to dost obtížné. A někdy selháváme. Tak jako zbytek společností, od které se lišíme méně, než bychom sami chtěli.

Dozvěděli jsme se o případu znásilnění, ke kterému došlo uvnitř antiautoritářské, nebo chcete-li alternativní, scény. Konkrétní reakce na sexuální násilí měly v našem případě jasné kontury. Alespoň teoreticky. Znásilnění je samozřejmě nepřijatelné a nenašel se nikdo, kdo by toto stanovisko jakkoli zpochybňoval. Alespoň do té doby, dokud šlo o obecnou záležitost (neboť zprvu nebylo všeobecně známé, o koho přesně se jedná), která měla tudíž značně abstraktní rozměr.

Když ale posléze došlo na konkrétní jména, řada lidí náhle zaváhala a další debata jim byla v zásadě nepřijemná. Celou situaci navíc zkomplikoval fakt, že nešlo o „klasické znásilnění“ jak si ho většina lidí představí (deviant zautočí v tmavém zákoutí parku), ale o typický „date rape“ (čili znásilnění mezi blízkými lidmi, kteří spolu sexuální styk měli již dříve). Kombinace těchto dvou faktorů vedla k rozdělení debatujících do tří skupin.

První skupina trvala na odsouzení znásilnění a vyjádření solidarity. Druhá skupina naopak odmítla posuzovat celou záležitost jako znásilnění. To se týkalo zejména těch, kteří znali osobně útočníka a snažili se ho tímto způsobem bránit s odůvodněním: *Kamarád by se přece něčeho podobného nikdy nedopustil. Konečně třetí skupina zaujala neutrální stanovisko s tím, že nebude vynášet žádné soudy, dokud nebude k dispozici stanovisko obou.*

Hlavním motivem druhé a v zásadě i třetí skupiny byla snaha nepoškodit útočníka. I když lze tuto snahu na lidské úrovni do jisté míry chápat (buď dotyčného znáte a nechcete se smířit s tím, že skutečně mohl být takového násilí schopen, nebo ho neznáte a nechcete ho obvinít z něčeho, o čem sami nemáte jistotu, zdali spáchal), v konečném důsledku jde přesně o popření principu solidarity, o kterém jinak mluvíme často. Ať už pro druhou nebo třetí skupinu totiž platí jedna věc – pokud jde o věc natolik závažnou (jakou znásilnění nepochybně je) a zároveň nejasnou, existuje jediný způsob řešení. Informovat se. Úplně obyčejně se sebrat jít se zeptat. Jí i jeho. Říct „Nevím, jak to řešit, protože nevím, jak to bylo.“ je v tomto případě skutečně liché a v podstatě alibistické. A také pohodlné. Nevyžaduje to totiž žádnou námahu. Ani fyzickou, ani psychickou. A umožňuje nám to dál si hýčkat vlastní sen o solidaritě a současně se nezabývat nepříjemnými důsledky, které ze skutečné solidarity mohou vyplývat.

Ve skutečnosti ale nechci jen kritizovat, nýbrž chci upozornit na jednu podstatnou věc. Právě neochota zeptat se nakonec totiž vedla k mlčení kolem celého problému, což ve svém důsledku nepoškodilo jen toho, kdo byl znásilněn vystaven, ale paradoxně i samotného útočníka. A jeho přátelé, kteří se ho snažili tímto způsobem chránit, nakonec dospěli do schizofrenního postavení, ve kterém se sami báli položit otázku, neboť měli obavu z odpovědi. Smutné na tom je, že útočník nikdy svou roli ve skutečnosti nepopíral a byla zde tedy, alespoň teoreticky, otevřená možnost k tomu celý případ řešit. Mlčení tak dokonale zakonzervovalo celou záležitost a izolovalo ji od většiny lidí, stejně jako od jakékoli možnosti celý problém řešit.

To se netýká samozřejmě jen tohoto problému. Přestože má naprostá většina lidí ráda zvířata, hnuší se jim násilí a vědí,

že zvířata na jatkách trpí, přejde na vegetariánství nebo veganství jen zlomek populace. Souvislost mezi utrpením zvířat na jatkách a řízkem na talíři jako bychom neviděli. Až příliš často řešíme jen věci, které se týkají bezprostředně nás. Málokdo je schopen uvažovat na obecné rovině a vcítit se do druhých. A problémy, jejichž řešení sice tušíme, ale nějakým způsobem by nás omezilo, nebo nám bylo jakkoli nepřijemné, prostě odsouváme a ani o nich nemluvíme.

Obojí souvisí s tím, že se člověk chrání před nepříjemnými pravdami. Podle některých biologů i na velmi bazální úrovni reaguje člověk na podněty ohrožení tak, že v podstatě volí nejkratší cestu úniku (přeneseně i fakticky), která ale často vůbec není řešením problému a může dokonce vést k záhubě. Součástí takového „úniku“ může být i nepřiznání si existence problému nebo rezignace na jakoukoli snahu o řešení.

Problém má ale ještě druhou rovinu. Je zřejmé, že již proběhlé znásilnění nelze nijak „vyřešit“. Řada lidí se tedy zdánlivě logicky zeptá, o čem je vlastně třeba mluvit.

Odpověď má dvě úrovně. Zprv je třeba mluvit se znásilněnou osobou, pokud ona je tomu otevřená. Vyjádřit jí svou podporu, i kdyby mělo jít jen o pár slov. Ty nikoho nezabijí, zatímco dané osobě mohou nesmírně psychicky ulevit. Nepředpokládejme automaticky, že dotyčná nebo dotyčný (ano, terčem sexuálního násilí může být i muž) o celé věci nechce mluvit. A pokud opravdu nechce, tak se stačí zeptat. Prostě – hlavně nemlčet.

Na druhé úrovni je třeba mluvit o tom, zdali je možné nějak působit na útočníka. Zdali existuje možnost ho přimět k nějakému řešení (jakkoli složitějšímu). I tahle debata je na místě, protože jasné naznačuje, že stojíme na straně znásilněné osoby. Představuje tak naši solidaritu v praxi. Navíc v praxi širší, než je jen osobní vztah, ale zasahující celou komunitu.

Chtěl bych se ještě pozastavit nad situací, ve které se v rámci této problematiky nacházejí muži, kteří obecně dle mé zkušenosti o znásilnění mluví neradi. Asi by bylo třeba nějak zkoušet zhodnotit vztah mužů k otázce znásilnění jako takového. Resp. – možná jsou tyto pocity vlastní i ženám, ale moje osobní zkušenost mne přivedla k debatám na toto téma pouze s muži, takže mohu hodnotit pouze je. Můj dojem je, ale jde opravdu jen o pocit, že se větší část mužů otázkou znásilnění v zásadě vyhýbá a vnímá ji jako něco nepříjemného. Důvodů může být několik:

- muži znásilnění „nerozumí“, protože se jich netýká (přestože lze doložit, že to může být i jinak, pro většinu mužů je znásilnění něco, co lze způsobit ženě, ale ne muži).
- mužům je nepříjemné mluvit o znásilnění, protože mají dojem, že jde o věc, které se dopouštějí téměř výhradně muži na ženách. Díky tomu mají pocit, že tato problematika všechny muže v očích všech žen zostuzuje. Že jde o věc, která leží mezi muži a ženami jako stín a problém (a o problémech – zejména těch skutečných a bolestivých – se prostě nemluví).
- muži nemají rádi debaty o znásilnění, protože mají dojem, že znásilnění je něco, co ženy mužům předhazují, aby dokázaly svou nadřazenost a mužům jejich zvířecost (de facto jde o obrácenou variantu předcházejícího postoje) a mají tendenci ho tím pádem zlehčovat nebo popírat („Kdo ví, jak to bylo doopravdy“ apod.)
- muži neradi mluví o znásilnění, protože jde o věc příliš intimní (zhruba na úrovni debaty o vložkách a menstruaci – o tom muži také neradi mluví)

Všechny tyto důvody (každý sám nebo v kombinaci) vedou k tomu, že otevřít debatu o znásilnění mezi muži je složitější, než otevřít jiné debaty. V případě, který zde popisuji, ale neochota mluvit o znásilnění nepostihovala jen muže, ale ukázalo se, že i ženy. Zde byl ale důvodem nejspíš osobní rozměr celé situace.

Znásilnění představuje nesmírně bolestivý problém i pro ty, kteří jím nejsou zasaženi přímo, ale pohybují se v blízkosti kohokoli, kdo se stal terčem sexuálního násilí. To nejhorší, co lze udělat, je mlčet. Dívat se stranou, neptat se na to, co se stalo. Ano, není to příjemné téma k rozhovoru, ale to se nedá nic dělat. Chopení po špičkách obvykle nic nevyřeší. Naopak, jde o věc, o které je třeba mluvit. Vyvarujte se i přehnané lítosti. Vcítit se do situace znásilněné osoby je stejně v podstatě nemožné a i dobře míněnou snahou tady můžete nadělat víc škody než užitku. Naopak, buďte otevření debatě na toto téma a naslouchejte. Víc než kdy jinde je zde na místě jasné vyjádření obyčejné lidské solidarity. Nemůžeme pomoci problém „vyřešit“, ale můžeme pomoci ho překonat.

Petr Kadeřábek

Odmítněme jednu provždy roli „prodejných děvek“!
Nebojme se ukázat to, že „lidské zdroje“ se dokáží bořit, bořit a tvořit!

A3 – květen 2010

Proč ta nenávisť vůči starým lidem?

Nedávno se do předvolebního klání zapojily i dvě mladé filmové hvězdy se svým video šotem a přesvědčovaly ostatní mladé lidi, aby vyrazili za dědou a bábou a přinutili je volit pravici.

Pomineme-li použití vulgaritu, zůstává nám pachuť nenávisti ke starým lidem. A není divu, vždyť právě staří nabourávají pohádku o zářivém lesku kapitalistického systému, kde mladí zdraví bílí lidé mají neomezené možnosti a mohou si užívat do sytosti bez toho, aby se museli dělit s někým jiným, třeba se svými vlastními prarodiči. Jenže realita nikdy nebude tak zářivá, ani kdyby se podařilo mladým pravičákům staré lidi fyzicky odstranit. Kapitalismus stojí na vykořisťování, a tomu se nevyhne ani většina mladých, ať již námezdně pracujících, nezaměstnaných či studujících. Arogantní filmové hvězdy ať žijí ve svých vzdušných zámčích, my zůstaneme na zemi a naši zbraní bude nadále solidarita, a to i ta mezi generacemi.

Polský prezident z jiného pohledu

Skrze celý svět před nedávnem prolétla informace o letecké havárii u Katyně, při které zemřel polský prezident s dalšími vrcholnými státními činiteli. Masmédia tuto událost využila k opěvování prezidenta Lecha Kaczyńskiego, ale to, kým tento člověk ve skutečnosti byl, většinou zamlčovala, jako by snad letecká havárie, při které zemřel, smazala či ospravedlnila všechny zločiny, které spáchal během svého života.

Podívejme se na to, co tento muž přinesl společnosti. Ultrapravicová vláda bratrů Kaczyńských (i Tuskův kabinet) znamenala pro Polsko časy zvýšeného policejního útlačku, vyhozeného nacionalismu, násilí a náboženského mraťství. Represe proti homosexuálům, odborářům, anarchistům, antifašistům a dalším se staly denním chlebem. Fašizující pravice v čele s Ligou polských rodin si začala s Kaczyńského Prámem a spravedlností velmi dobře rozumět a svět obletěla řada afér (např. výpady militantních katolíků proti potratům, vyhlášení stanného práva pro mladistvé či snaha zakázat koncert popové zpěvačky Madonny). Přesto všechno po smrti prezidenta řada lidí najednou zapomněla, kolik lidí Kaczyńského režim poškodil.

Člověk, který v čele státu soustavně škodil a utlačoval, se nyní objevuje na titulních stránkách novin po celém světě, jako by to byl padlý hrdina. Opravdu je rozumné zamlčovat jeho zločiny a jeho smrt znepřítivovat k budování falešného mýtu o dobráčkovi, který se obětoval pro blaho druhých? Odpověď ať si najde každý sám...

Řekům dochází trpělivost

Podle ekonomů se nachází Řecko v hluboké hospodářské krizi. Není žádným tajemstvím, že za ni mohou především ti bohatí, ani to, že zaplatit ji mají naopak ti chudí. Nedávno zvolená „socialistická“ vláda jasně dokazuje, že je naprosto jedno, zda je u moci tzv. levice či tzv. pravice. Na popud nadnárodních finančních institucí zavádí tato vláda úspěšná opatření, která dolehnou zase především na obyčejné lidi. Řekové si však nedají jen tak něco líbit, což je znát zejména v ulicích. Vedle drobnějších stávek nejsou výjimkou celodenní stávky generální, násilné střety odpůrců úspěšných opatření s policií, studentské nepokoje či útoky městských guerill. Požadavek obyčejných Řeků je naprosto legitimní a zní zcela jasně: Ať za krizi platí ti, kteří ji způsobili.

A3 ANARCHISTICKÝ MĚSÍČNÍK Číslo 20 Květen 2010

Proč ta nenávisť vůči starým lidem?
Nedávno se do předvolebního klání zapojily i dvě mladé filmové hvězdy se svým video šotem a přesvědčovaly ostatní mladé lidi, aby vyrazili za dědou a bábou a přinutili je volit pravici.

Polský prezident z jiného pohledu
Skrze celý svět před nedávnem prolétla informace o letecké havárii u Katyně, při které zemřel polský prezident s dalšími vrcholnými státními činiteli. Masmédia tuto událost využila k opěvování prezidenta Lecha Kaczyńskiego, ale to, kým tento člověk ve skutečnosti byl, většinou zamlčovala, jako by snad letecká havárie, při které zemřel, smazala či ospravedlnila všechny zločiny, které spáchal během svého života.

Řekům dochází trpělivost
Podle ekonomů se nachází Řecko v hluboké hospodářské krizi. Není žádným tajemstvím, že za ni mohou především ti bohatí, ani to, že zaplatit ji mají naopak ti chudí. Nedávno zvolená „socialistická“ vláda jasně dokazuje, že je naprosto jedno, zda je u moci tzv. levice či tzv. pravice. Na popud nadnárodních finančních institucí zavádí tato vláda úspěšná opatření, která dolehnou zase především na obyčejné lidi. Řekové si však nedají jen tak něco líbit, což je znát zejména v ulicích. Vedle drobnějších stávek nejsou výjimkou celodenní stávky generální, násilné střety odpůrců úspěšných opatření s policií, studentské nepokoje či útoky městských guerill. Požadavek obyčejných Řeků je naprosto legitimní a zní zcela jasně: Ať za krizi platí ti, kteří ji způsobili.

A3 – duben 2010

Nebudme "prodejné děvky"!

Žijeme v období charakterizovaném technologickým pokrokem, lidský druh disponuje mnoha hodnotnými informacemi, vědomostmi a schopnostmi, ale přesto nám není umožněno toho všeho plně využívat k rozvoji společenské svobody – tedy něčeho, co je nám v současnosti naopak postupně ubíráno. Vznik společenské hierarchie a nadvlády již dávno vedl k zpřemětnění přírody jako pouhých přírodních zdrojů a lidských bytostí jako pouhých lidských zdrojů – stručně řečeno k přetváření světa na neživou techniku, jejíž součástí je i člověk jako pouhý výrobní nástroj.

Kapitalistický ekonomický pohled na svět kolem nás ve své podstatě znamená vnímání lidí jako čísel a položek v tržních kalkulech. Jako jedinci jsme násilně začleněni do vykořisťovatelských výrobních procesů, ve kterých jsme pouhými „prodejnými děvkami“ a naši pasáci – tj. zaměstnavatelé – dohlížejí na to, abychom byli co nejpoddajnější prostitutky, které bez remcání „dají každému“. Jako opravdové prostitutky na trhu prodáváme svá těla, mozky, čas, energii a schopnosti – svou pracovní sílu – tomu, kdo dá víc. No a když je „prodejných děvek“ více než těch, co by za naše služby platili, tak prostě jdeme za jakýchkoliv podmínek s každým, kdo se namane, abychom zajistili své základní existenční potřeby.

Roli prostitutek jsme si nevybrali, byla nám systematicky vnucena. Je to „neviditelná ruka trhu“, co nás drží na řetězu, a zákony, které nám nevybíravě praví: „Koukejte šlapat, nebo zdechněte hladý!“ „Volba“ šlapej nebo zemřít proto není skutečnou svobodnou volbou – je projevem diktatury mechanismů charakterizujících kapitalismus. Mechanismů, které z práce ve smyslu svobodné a uspokojivé tvůrčí činnosti udělaly nesnesitelnou otročinu v nedůstojných podmínkách. Je na čase odmítnout tuto hru, jejíž pravidla nám byla vnucena shora bez našeho souhlasu! Je na čase dát najevo, že nechceme být „prodejné děvky“ ani „lidské zdroje“! Tam, kde nás kapitalistický svět nutí takové pozice přijmout, nechť vzrůstá vzdor charakterizovaný dvěma činiteli – destrukcí a tvořivostí. Destrukci podkopávající hierarchický systém námezdního otroctví a tvořivostí směřující k výstavbě nového světa na troskách toho stávajícího. Naše vášeň bořit ať se stane zároveň tvůrčí vášní - obě tyto vášně ať jsou dvěma prvky jednoho celku!

Již dnes můžeme nosit nový svět ve svých srdcích. Každý další den přináší nové možnosti, jak tomu stávajícímu zasadit rány. Rezignace, pasivita a konformismus – zapomeňme na ně! Naši volbou by se měla stát aktivita, přímá akce a kolektivní boj utlačovaných proti utlačovatelům – boj proti státu, který zajišťuje stabilitu kapitalistické mašiny útlačku. Hnacím motorem naší činnosti ať se stane nespokojenost s nesvobodným světem a přesvědčení, že jiný a svobodný svět je možný. I pouhá snaha se k němu přiblížit je smysluplnější než pasivita! I pouhý pokus docílit změny je důstojnější než smíření se s tím, jak kapitalistický svět skutečný život přetváří v nesnesitelné přežívání a lidské bytosti v čísla v neoliberalních statistikách ekonomického růstu.

A3 ANARCHISTICKÝ MĚSÍČNÍK Číslo 19 duben 2010

Nebudme "prodejné děvky"!

Žijeme v období charakterizovaném technologickým pokrokem, lidský druh disponuje mnoha hodnotnými informacemi, vědomostmi a schopnostmi, ale přesto nám není umožněno toho všeho plně využívat k rozvoji společenské svobody – tedy něčeho, co je nám v současnosti naopak postupně ubíráno. Vznik společenské hierarchie a nadvlády již dávno vedl k zpřemětnění přírody jako pouhých přírodních zdrojů a lidských bytostí jako pouhých lidských zdrojů – stručně řečeno k přetváření světa na neživou techniku, jejíž součástí je i člověk jako pouhý výrobní nástroj.

A3 - červen 2010

Podporu řeckému povstání!

Řecko začíná sociální povstání provázené stávkami, demonstracemi, hořícími barikádami, střety s policií a útoky na budovy symbolizující kapitalistický a státní útlak. Masmédia, politické elity a jejich komentátoři rozjeli kampaň, ve které falešně obviňují z nastalého krachu rozhazovačnou morálku řecké společnosti. O tom, že za vznikem problémů ve skutečnosti stojí ekonomické a politické elity, se však většinou mlčí.

Číslo 21 Červen 2010

A3 ANARCHISTICKÝ MĚSÍČNÍK

Podporu řeckému povstání!

Řecko začíná sociální povstání provázené stávkami, demonstracemi, hořícími barikádami, střety s policií a útoky na budovy symbolizující kapitalistický a státní útlak. Masmédia, politické elity a jejich komentátoři rozjeli kampaň, ve které falešně obviňují z nastalého krachu rozhazovačnou morálku řecké společnosti. O tom, že za vznikem problémů ve skutečnosti stojí ekonomické a politické elity, se však většinou mlčí.

Neokompromisní boj

Statisíce lidí v řeckých ulicích nepřišly hájit žádnou rozhazovačnou morálku, nejsou to ani vandalové, ani nebezpeční teroristé. Jsou to obyčejní pracující, nezaměstnaní, důchodci a studenti, kteří si dovolili odmítnout roli „lidských zdrojů“ a zasáhnout do procesů ovlivňujících jejich životy. Jsou to lidé, kteří odmítají platit za krizi, kterou způsobily ekonomické a politické elity. Lidé, kteří odmítají platit za stát a politiky dluhy, které tyto způsobily. Lidé, kteří nemají zájem o balíčky Mezinárodního měnového fondu, jež mají zastavit bankrot řeckého státu dalším ožebračováním nepřivilegovaných sociálních vrstev. Lidé, kteří nechtějí nečinně přihlížet dalším škrtům v sociálních oblastech a útokům na práva pracujících. Lidé, kteří před útlakem řeckého státu nesklánějí svá

Proti policejní represí a škrtům

Řecké povstání je iniciováno různými politickými silami, mezi kterými má významné postavení i anarchistické hnutí. Jeho neokompromisní boj proti útlaku řeckého státu se stal trnem v oku všech, co tento útlak produkují. Přátelé útlaku na to reagují po svém: policejní brutalitou, státní represí, vykonstruovanými soudními procesy, honem na aktivní osobnosti anarchistického hnutí. Na „denním pořádku“ je i svévolné policejní řádění v „nepohodných čtvrtích“ Athén.

Řekové odmítají platit za krizi, kterou nezpůsobili. Moc dobře si jsou vědomi, kdo za tento stav může a kdo se na něm nejvíce obohatil. Vidí prohlubující se sociální rozdíly a neví, proč by měli přistoupit na pravidla diktovaná vládou, Evropskou unií a Mezinárodním měnovým fondem – na pravidla, která nutí uskromnit se ty již uskromněné, zatímco viníci dál počítají své zisky. Obyčejní Řekové si nechtějí nechat vnutit pocit viny, který mají odčinit nařízenou askézí.

Jak dlouho bude trvat u nás, než lidé dají v ulicích a při stávkách jasně najevo, že nehodlají platit za ty, kteří se po jejich zádech dostali k bohatství a moci?

Je třeba odmítnout kategorizování problému „řeckého krachu“ do sféry „pravíčov“ – levíčov“. Sami jsme se na vlastní kůži měli šanci přesvědčit, stejně jako obyvatelé dalších evropských zemí, že pravíčov vlády umí zadlužit rozpočet stejně tak dobře jako levíčov – které naopak umí stejně dobře oklešťovat sociální výtoby tak, jako jejich pravíčov konkurenti.

Na příkladu Řecka se nám jasně ukazuje funkce tzv. „sociálního státu“. Ten sice umožňuje většinové společnosti přežít v nerovném prostředí tržního systému, kde je člověk pouhým „lidským zdrojem“. Na druhou stranu ale té samé společnosti brání žít, tvořit, organizovat, plánovat a podílet se na rozhodovacích procesech. Svou povahou uklidňuje lidskou touhu po svobodě, přičemž na nerovném ekonomickém modelu nic nemění.

Nekompromisní boj

Statisíce lidí v řeckých ulicích nepřišly hájit žádnou rozhazovačnou morálku, nejsou to ani vandalové, ani nebezpeční teroristé. Jsou to obyčejní pracující, nezaměstnaní, důchodci a studenti, kteří si dovolili odmítnout roli „lidských zdrojů“ a zasáhnout do procesů ovlivňujících jejich životy. Jsou to lidé, kteří odmítají platit za krizi, kterou způsobily ekonomické a politické elity. Lidé, kteří odmítají platit za stát a politiky dluhy, které tyto způsobily. Lidé, kteří nemají zájem o balíčky Mezinárodního měnového fondu, jež mají zastavit bankrot řeckého státu dalším ožebračováním nepřivilegovaných sociálních vrstev. Lidé, kteří nechtějí nečinně přihlížet dalším škrtům v sociálních oblastech a útokům na práva pracujících. Lidé, kteří před útlakem řeckého státu nesklánějí svá

internetová distribuce

VERUS

široký výběr nášivek a plátek s punk, hardcore, crust, ska, metal, emo, skate, vegan, reggae, hip hop a další tematikou

publikace se subkulturním, sportovním, ekologickým a anarchistickým zaměřením

levná výroba plátek pro kapely, organizace, kolektivy či jednotlivce

VERUS.CZ

žáda, ale místo toho volí boj – boj, který má někdy i militantní a násilnou podobu, ale přesto zůstává naprosto legitimním způsobem odporu. Tam, kde stát obhájí vlastní protisociální opatření vysláním ozbrojených policejních jednotek proti protestujícím a stávkujícím, nejsou vržené kameny a hořící barikády nesmyslným vandalismem, ale obranou!

Proti policejní represí a škrtům

Řecké povstání je iniciováno různými politickými silami, mezi kterými má významné postavení i anarchistické hnutí. Jeho neokompromisní boj proti útlaku řeckého státu se stal trnem v oku všech, co tento útlak produkují. Přátelé útlaku na to reagují po svém: policejní brutalitou, státní represí, vykonstruovanými soudními procesy, honem na aktivní osobnosti anarchistického hnutí. Na „denním pořádku“ je i svévolné policejní řádění v „nepohodných čtvrtích“ Athén.

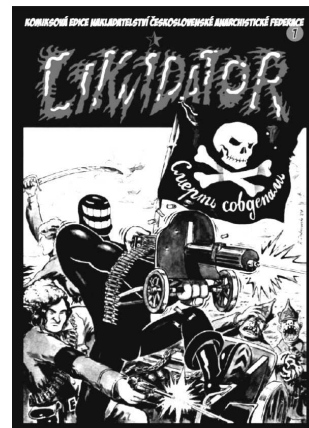
Řekové odmítají platit za krizi, kterou nezpůsobili. Moc dobře si jsou vědomi, kdo za tento stav může a kdo se na něm nejvíce obohatil. Vidí prohlubující se sociální rozdíly a neví, proč by měli přistoupit na pravidla diktovaná vládou, Evropskou unií a Mezinárodním měnovým fondem – na pravidla, která nutí uskromnit se ty již uskromněné, zatímco viníci dál počítají své zisky. Obyčejní Řekové si nechtějí nechat vnutit pocit viny, který mají odčinit nařízenou askézí.

Jak dlouho bude trvat u nás, než lidé dají v ulicích a při stávkách jasně najevo, že nehodlají platit za ty, kteří se po jejich zádech dostali k bohatství a moci?

ČSAF vydala svůj první komixový sešit

Československá anarchistická federace (ČSAF) přichází s novým publikačním projektem – s komixovou edicí svého nakladatelství. Co nás vedlo k tomuto rozhodnutí?

Tak především skutečnost, že českému anarchistickému hnutí chybí v posledních letech trochu více nadsázky, odlehčení a humoru. A komix je právě tou nejideálnější formou, která může tyto nedostávající se prvky komunikace skvěle vyvážit. Komix nemusí být vždy pokleslou zábavou, jak je asi zaškatulkován v myslích mnohých lidí nemajících o tomto žánru žádný přehled. Komix může být také médiem přinášejícím poučení, otázky k zamyšlení, poselství vzdoru – stejně jako napětí, humor a zábavu.

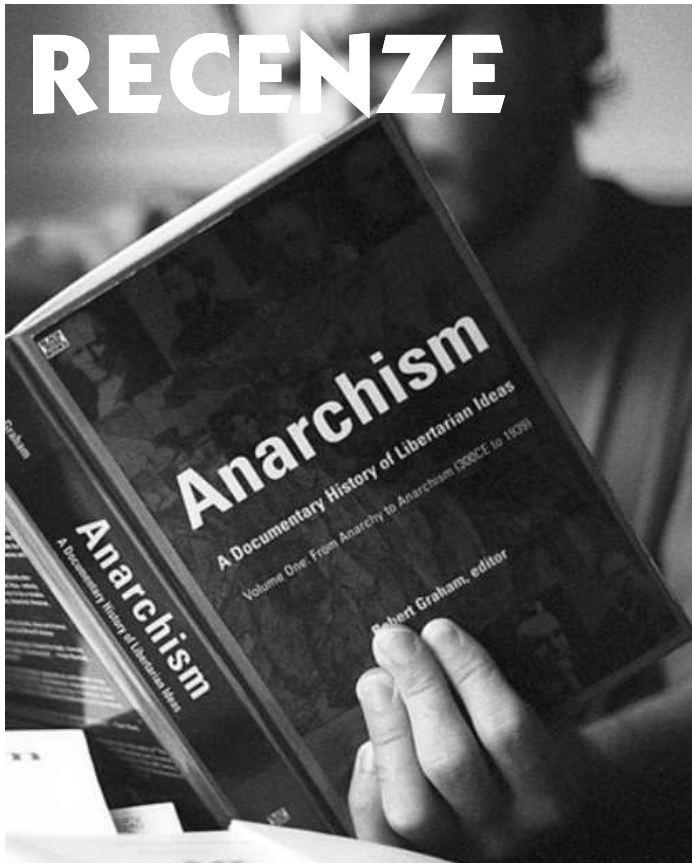

Přicházíme s prvním komixovým sešitem a doufáme, že nebude posledním. Uvidíme, jaký bude mít ohlas a zda si obecenstvo vytkne nějaké přídavky. Materiálu na zpracování je zatím dost, především ze zahraničních publikací a časopisů. Rádi bychom však, kdyby se tento náš ediční pokus ukázal být inspirací pro ty, kteří mají nápady a šikovnou ruku, a vznikla tak nějaká domácí undergroundová či přímo anarchistická komixová díla, lhostejno jakého rozsahu.

V prvním sešitě komixové edice přinášíme překlad jednoho z dílů komixu LIKVIDÁTOR polského scénaristy a kreslíře Ryszarda Dabrowskiho. Hlavní hrdina série, ekoterorista Likvidátor, se v této epizodě ocitá díky posunu v čase na Ukrajině roku 1920, kde se ihned zapojuje po boku Nestora Machna do boje anarchistů proti bílým i rudým – zde hlavně proti těm bolševikům. Aby čtenáři neznalí historických reálií netápali v temnotách, doplnili jsme Likvidátorův příběh krátkým komixem NESTOR MAKHNO, který původně vyšel ve španělštině v roce 1976. My jsme ho převzaly z prvního dílu v angličtině vydávaného sešitu ANARCHY COMIX, jenž vyšel roku 1978. Následuje krátký Machnův životopis (a také v životopis v komixu zmiňovaného Volina) a jeho esej BOJ PROTI STÁTU ze stejnojmenné knihy, která v českém překladu vyšla v roce 1999 v rámci Anarchistické knihovny FSA.

Publikaci si můžete objednat na e-mailu [csaf\[a\]csaf.cz](mailto:csaf[a]csaf.cz)

RECENZE

Akce! č.13

Zdá se, že letošní rok se koná velký comeback dříve dobře zavedených časopisů. Po letech vedle *Existence* začala opět vycházet také *Akce!*, časopis vydávaný Antifašistickou akcí (AFA). V pořadí již 13. číslo je dle očekávání nabité informacemi. Časopisu dominují především delší teoretické články, které jsou pro zveřejnění v tištěném médiu daleko vhodnější, než například na webových stránkách.

Hlavním tématem *Akce!* je praxe neonacistů spočívající v tom, že kvůli nedostatku vlastních nápadů a kreativity vykrádají, co mohou. Paradoxní je, že největší inspiraci si berou od svých předních nepřátel – antifašistů. Můžeme se tak setkat s takovými záležejícími podivnostmi, jako je užívání znaku Antifašistické akce právě neonacisty. Ale není to jediná věc, která čtenáře překvapí. Stejně jako vykrádáním vizuálních znaků se v dalších textech časopis věnuje neonacistickým pokusům o vykrádání ideové. To však působí velmi směšným dojmem, když sledujeme, jak se neonacisté snaží na svou ideologii naroubovat myšlenky antikapitalismu nebo ekologie.

Akce! je dobrým přehledem současných aktivit na anti-autoritářském a protestním poli. Kriticky reflektuje squatterské aktivity posledních let, přibližuje iniciativy, jako jsou Vzdělání není zboží, Asociace pro sociální rozvoj Janova – ALERTA nebo Anarchistický černý kříž. Samotnou Antifašistickou akci představuje rozhovor s jejím členem pro stejnojmennou organizaci v Srbsku a antifašistické aktivity spolu s přehledem stavu neonacistického hnutí v různých regionech přináší „Reporty z regionů“.

Dál se v na stránkách *Akce!* můžete dozvědět něco o protestech v kanadském Vancouveru proti pořádání zimní olympiády. Do období před 20 lety vás přenesou text o hnutí proti dani z hlavy, kterou se v Británii snažila zavést tehdejší konzervativní vláda. Ještě o něco dále v čase se dostanete v článku „Anekdota v boji proti

fašismu“. Na blízky východ vás pak v rozhovoru pozve Eva Nováková, kterou jako aktivistku mírového propalestinského hnutí ISM ilegálně zatkla izraelská armáda a vyhostila. V antikapitalistické rubrice se seznámíte s podmínkami v tzv. sweatshopech neboli robotárnách, kde musí pracující (především ženy) přistupovat na extrémně dlouhou pracovní dobu, neustále přesčasy a nevyhovující pracovní podmínky, a to s rizikem zdravotních následků, sexuálního obtěžování a psychického stresu. O kulturu se v *Akce!* stará německá kapela Guerilla, jejíž členové vystupovali vždy zásadně maskovaní.

Součástí *Akce!* se stala také praktická rubrika, v níž naleznete návody, jak nejlépe zhotovit šablonu pro street-art nebo jak vyrobit velkoplošný a graficky náročný transparent za použití jednoduchého postupu. Nechybí ani ukázky některých antifašistických street-artových prací... a jako bonus antifašistické pexeso.

Časopis si můžete objednat na e-mailu: casopis.akce@antifa.cz

Akce! č.13, květen 2010, 44 str. A4, 35 Kč / 1,5 €

Antifa News č.6

Jak se stalo již v posledních letech zvykem, vychází tištěný *Zpravodaj Antifašistické akce* (AFA) vždy při příležitosti nějaké veřejné akce. Ani šesté číslo není výjimkou. Vyšlo v souvislosti s konáním třetího ročníku MAY DAY festivalu a posloužilo na této akci jako jakýsi festivalový průvodce, který obdržela většina příchodících návštěvníků a návštěvnic. Ti se pak na klasickém formátu čtyř stran A4 mohli seznámit s pohledem AFA na prvomájovou tradici a následně si přečíst i stručnou charakteristiku této zavedené antifašistické organizace doplněnou o rady, jak se může každý aktivně zapojit do boje proti rasismu, fašismu a neonacismu. Zbytek *Antifa News* tvoří představení kapel vystupujících na MAY DAY festivalu a také zde chystaných přednášek, promítání a vystav.

Antifa News č.6, květen 2010, 4 strany A4, zdarma

A-kontra 2/2010

V nejnovějším čísle *A-kontra* byl v tiráži tento časopis z měsíčníku překřtěn na anarchistický nepravdivník. Formát si však zachovává stejný – rozložitelný list A2. Druhá letošní „kontra“ byla vydána tak, aby mohla být k dispozici na prvomájových anarchistických akcích. Pokud jste se žádné takové neúčastnili, nebo se s kolportéry *A-kontra* minuli, časopis naleznete na místech uvedených na jeho webových stránkách: www.a-kontra.net/kontakty.

Z části je *A-kontra* věnována dopadům neoliberalní politiky v různých oblastech a odhalování propagandy, která se nám snaží namluvit, že za krizi mohou především obyčejní lidé, a ti by tedy také měli nést břemeno „úspěšných opatření“. To je vedle úvodního zamyšlení ilustrováno mimo jiné na případě „řecké krize“. Nepřímo s tématem souvisí i rozhovor členky studentské iniciativy Vzdělání není zboží o komodifikaci vzdělávání; a přiblížení některých konkrétních kroků (včetně únosů, mučení a mediální diskreditace) mexické vlády proti sociálním hnutím, která se postavila neoliberalismu v této zemi.

Časopis pak doplňuje komentář ke strategiím protestů vůči pochodu neonacistů německými Drážďany, rozhovor s členem AFA o připravovaném MAY DAY festivalu a pravidelná rubrika stručných informací „Odvrácená strana měsíce“.

O časopis si můžete psát na e-mail: redakce@A-kontra.net.

Zdola 1/2010

Skoro po roce vyšlo další číslo *Zdola*, zpravodaje ČSAF. Bylo sice z podstatné části již připraveno mnohem dříve jako číslo předvolební, avšak patálie, které provázely parlamentní volby – proces neuvěřitelných úhybů a klíčků – neposunuly jen termín voleb samotných, nýbrž i termín vydání *Zdola*.

Ústřední článek se zamýšlí nad samou podstatou parlamentních voleb a jejich mantinely v otázce nějaké skutečné systémové změny.

„Volby v praxi slouží jako velmi užitečný nástroj k udržení dominantních mocenských struktur, jakými jsou soukromé vlastnictví, militarismus, patriarchální dominance a ekonomická nerovnost. Ani jedna z těchto struktur nebyla skrze volební systém vážně zpochybněna.“ Namísto pasivního volení nabízí aktivní boj: „Místo pro politickou aktivitu nepřivilegované třídy je na ulici, na pracovišti i na univerzitě. Jedině zde můžeme hájit a prosazovat okamžité potřeby a jediné zde můžeme vytvářet prostor pro převrat a osvobození společnosti.“

Volební téma doplňuje více jak 120 let starý text, který je stále aktuální v myšlence, že „volit znamená vzdát se své vlastní moci,“ a zamýšlení, zda „Povede absence u voleb k vítězství pravice?“

Vedle kritiky voleb představuje *Zdola* také alternativy, a to v článku s více než objasňujícím názvem „Od protestů k okupacím podniků – od okupací podniků ke svobodné společnosti“. Číslo pak doplňuje „Anarchistický pohled na Evropskou unii“, zhodnocení akcí, které zabránily pochodu neonacistů německými Drážďany, a exkurze na palestinská území, díky níž se můžete seznámit, jak se izraelský stát se vši důrazností snaží potlačit a kriminalizovat mírové hnutí za ukončení okupace.

Zdola 1/2010 vyšlo v rozsahu 4 strany A3 a k sehnání je za dobrovolný příspěvek na e-mailu csaf@csaf.cz nebo ke stažení na www.csaf.cz/casopisy/zdola2010-01.pdf.

Informátor č.5

Informátor je příležitostný zpravodaj severočeské skupiny ČSAF. Jeho letošní březnové číslo je určeno, podobně jako to předcházející, především pracujícím z mosteckého Grammeru, kteří v lednu krátce vstoupili do divoké stávkové proti podmínkám ve firmě. Anarchisté ze severu Čech prostřednictvím svého zpravodaje varují místní pracující před předvolební propagandou Dělnické strany, která by jejich nespokojenost ráda prospěchářsky zneužila k získání politických bodů. Toto číslo *Informátoru* tvoří jeden článek, který již svým názvem nabádá „Hledíme řešení v sobě, ne ve volebních urnách!“ a vrací se také k již zmíněné stávce, když reflektuje skutečnost, že přes reformistické odbory s hierarchickou strukturou cesta k výraznému zlepšení podmínek a důstojnému životu nevede.

Ke stažení na www.csaf.cz/obrazky/plakaty/informator_05.pdf

Trhavina č.3

Na trojku *Trhaviny* jsem se nedočkavě těšil několik let. Líbí se mi totiž dramaturgické pojetí jejího vydavatele, mimo jiné bývalého redaktora *Existence*. Proto jsem také zajásal, když jsem na MAY DAY festivalu v ABC Distru uviděl její černočernou obálku. Místo klasického zínu jsem si však zakoupil de facto knihu, což se dá o 138 stranách formátu A4 s klidem prohlásit. Ačkoliv se o extrémnější podoby HC/punku, na něž je zín především orientován, příliš do

hloubky nezajímám, přečetl jsem s chutí a zájmem *Trhavinu* od začátku až dokonce.

Stejně jako předešlá dvě čísla má i toto cosi jako hlavní téma. Tentokrát nese název „Tam kde lišky dávají dobrou noc“ a je zaměřené na život HC/punk scény a jednotlivců na maloměstě. Jde o více jak deset osobních zpovědí a regionálních scene reportů, které se možná v některých místech podobají, ale o to více pomohou udělat si představu o situaci „místních bláznů“ posedlých extrémní hudbou, stejně jako o společenských podobně orientovaných lidí v prostředí, kde absentuje velkoměstská anonymita.

Na *Trhavině* se mi líbí, že není čistě věnována jen hudbě, i když ta tu hraje podstatnou roli. Nemenší místo je také vyhrazeno osobním či politickým postojům, což se odráží i v rozhovorech s kapelami, kde se donekonečna neopakují nudné otázky typu, co jste vydali, co chystáte a co posloucháte. Pobavil a zaujal mě především vzpomínkový rozhovor se slovenskou kapelou Lues de Funes či se členem bandu Abortion ze stejných končin. Za zmínku jistě stojí také příběh kapely Atari Teenager Riot, která se nebála jak hudebního novátorství, tak deklarativního a žitého politického poselství.

Několik překladů rozhovorů z kultovního časopisu Maximum Rock'n'Roll přibližuje postoje undergroundových hudebních distributorů. Ti odpovídají na otázky ohledně DIY (Do it yourself) etiky, spolupráce s komerčními labely, bootlegů a stahování hudby a v neposlední řadě na otázku, zda je v pořádku žít se punk rockem.

V prostoru věnovaném „politice“ jistě stojí za zmínku povídání o protestních médiích ve Spojených státech na přelomu 60. a 70. let nebo rozhovor s člověkem z kolektivu, který provozuje v malém saském městečku mládežnické centrum. Nepřehlédnutelným je také rozhovor s členem Antifašistické akce, který mimo jiné vysvětluje vztah k nevládním organizacím, které se zabývají rasismem, nebo k bolševikům, kteří jsou především na Západě mnohdy součástí radikálního antifašistického hnutí.

Velký obdiv u mě sklidila snaha hledat v minulosti spřízněné duše fungující na principech DIY, které tak lze ukotvit v širším kontextu. Jako „Do It Yourself Master“ je tu vyzdvížen spisovatel a grafik Josef Váchal a připomenut jeho nelehký život i úchvatná a originální díla.

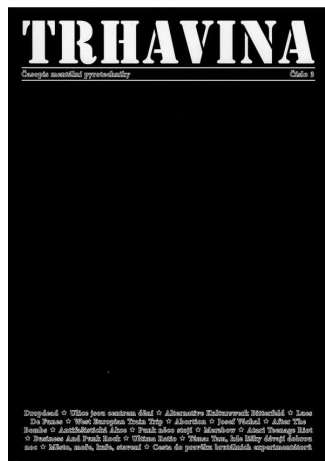
Na závěr bych zmínil recenze knih a filmů, které se v *Trhavině* objevily v rozsahu, jenž mě vskutku překvapil, a nalákaly mě k přečtení či vzhlednutí některých uvedených děl.

Trhavina nezklamala a opět mě utvrdila, že i v době internetových portálů a blogů, které se zaměřují na subkultury, je tištěný zín nenahraditelným a neocenitelným médiem. Články a rozhovory, které by po týdnu ve virtuálním světě zapadly a neštěkl by po nich pes, tak získávají trvalejší hodnotu a čtenáři vlastně nakonec ani neuvadí, že texty jsou třeba již tři roky staré. Vždyť si je může přečíst kdy chce a kde chce.

K sehnání na e-mailu: inozok@seznam.cz

Hlas ulice č.1

Asociace za sociální rozvoj Janova – ALERTA vydala po více než roce působení první číslo svého zpravodaje *Hlas ulice*. Čtyřstránkový, zdarma či za solidární příspěvek distribuovaný zpravodaj se tak stává další aktivitou ALERTY, jejíž členové a členky se zaměřili na život na litvínovském sídlišti, které proslulo především v souvislosti s pokusem neonacistů o protiromský pogrom. Záměr zpravodaje je vyjádřen v úvodním článku slovy: „Chceme ulice, které rozvíjí pospolitost jako alternativu odcizenému městskému životu. Ulice, které rozbíjí individualismus i egoismus, a místo toho rozvíjí kolektivního ducha,

spolupráci a kreativitu. Ulice, které slouží nekomerční kultuře, nikoli jako prostor pro výkladní skříň kultury konzumu a bezohledného byznysu.“

V prvním čísle Hlasu ulice se pak čtenáři mohou seznámit s potížeři při snaze realizovat na sídlišti klub volnočasových aktivit pro děti a mládež, s vyjádřením pořadatelů Protest party v Horním Jiřetíně, kterému hrozí zánik kvůli těžbě uhlí, nebo s návodem jak v čase předvolební propagandy zkrášlit svou ulici.

Ke stažení na www.alerta.s.cz. Kontakt: alerta@safe.mail.net.

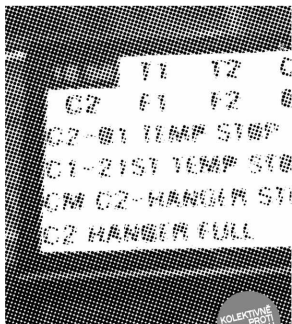
Třídní kniha č.2

Skupina Kolektivně proti kapitálu (KPK) vydala během března druhé číslo svého publikačního projektu *Třídní kniha*. To je zaměřeno na zhodnocení divoké stávky, která proběhla koncem roku 2009 v nošovické automobilce Hyundai, a je určeno především tamním pracujícím. Velké ocenění si zaslouží dlouhodobá snaha KPK mapovat střet světů kapitálu a práce v automobilovém průmyslu, analyzovat ho a snažit se z něj vyvodit realistické závěry. Podobná soustavná činnost v minulých letech chyběla. *Třídní kniha* připomíná chronologii stávky v Hyundai, rozebírá její silné stránky i její limity. Věnuje se analýze toho, co stávka znamenala pro firmu, pro odbory i pro samotné pracující. Celý text je snahou o pochopení procesu divoké stávky v Hyundai, toho, co jí předcházelo, a toho, co po ní následovalo. Místo jednoznačných závěrů a prognóz je výsledkem analýzy spíše soubor otázek, které nechávají budoucnost otevřenou. Přínosné je, že stávka v Hyundai tu není rozebírána sama o sobě, ale v kontextu podobných divokých stávek, například v Dymosu či mosteckém Grammeru.

Třídní kniha vyšla v rozsahu 6 stran A4 a je dostupná ke stažení na webových stránkách protikapitalu.org.

Miluju žlutý obrazovky

Tato brožura od KPK je širším rozpracováním tématu *Třídní knihy* č.2 a v jejích v prvních kapitolách jde skoro o totožný text. Rozšířena je pak o analýzu propojenosti jednotlivých továren automobilového průmyslu. Slovensky psaná kapitola „Kapitalistický plán a proletářský kontra-plán“ podrobně předkládá historický rozvoj korejské firmy Hyundai a hledání takového procesu výroby, který bude znamenat co nejvyšší zisky a co nejnižší náklady na zaměstnance. Dalším historickým exkurzem je překlad textu Lorena Goldnera „Korejská dělnická třída: Od masové stávky k prekarizaci a ústupu, 1987 – 2007“, který popisuje zápas korejských pracujících od dělnického hnutí za vojenskou diktatury přes masové stávky proti ní, vznik radikálních odborů a jejich byrokratizaci až po asijskou krizi a útok na dělnickou třídu ve formě zavedení překerní (krátkodobé či agenturní) práce.

MILUJU ŽLUTÝ OBRAZOVKY

Ke stažení na stránkách KPK www.protikapitalu.org nebo v tištěné podobě na e-mailu kpk@protikapitalu.org.

Miluju žlutý obrazovky, Praha 2010, 60 stran A5

Osten č.1

V červnu 2010 vyšel nový regionální plátek s podtitulem *Anarchistický zpravodaj Vysočiny* a hned na úvod uvádí přání vycházet nadále pokud možno v měsíčních intervalech. Ve zpravodaji nalezte aktuální komentář k proběhlým volbám, který přibližuje anarchistické stanovisko k tomuto rituálu parlamentní

demokracie. Vedle krátkého zamyšlení nad rostoucím počtem kamer v ulicích, přináší *Osten* také varování před aktivitami protixtrémistického oddělení v Jihlavě, které se snaží znemožňovat angažované koncerty či získávat informátory. Hlavním tématem zpravodaje je zamyšlení nad fenoménem apolitičnosti, která je především pohodlným a pokryteckým únikem od zodpovědnosti.

Doufejme, že se myšlenka regionálního zpravodaje na Vysočině ještě mnohokrát zhmotní a najde si zde místo mezi (nejen) mladými lidmi. *Osten* je k sehnání na e-mailu osten@riseup.net či ke stažení na: ostenvysočina.wordpress.com.

Osten, červen 2010, 4 strany A4, cena dobrovolná

Krajina půlnocních stínů

V novinách A2 jsem narazil v článku „Nová chudoba“ od sociologa Jana Kellera na pasáž: „Dříve se předpokládalo, že bezdomovec je stejný jako ostatní, a pokud dostane příležitost bydlet, integruje se jako všichni ostatní. Dnes se má stále častěji za to, že je to vlastně tak trochu jiný tvor. Tito tvorové nejsou zapotřebí, není možná jejich integrace, maximálně je můžeme učinit předmětem charity. Bezdomovci jsou vypuzováni z městského prostoru. Veřejná moc od nich čistí celé čtvrti, aby se v nich mohli usazovat ti šťastnější. Rostoucí sociální segregace je stále více brána jako naprosto přirozený předpoklad stavební politiky.“

Po přečtení těchto slov se mi vybavily obrazy z komiksu *Krajina půlnocních stínů* od skvělého komiksového scénaristy J. Michaela Straczynského. Vedle napínavého děje, od něhož se jen stěží dokážete odtrhnout, se autory podařilo dokonale vykreslit paralelní svět, do něhož se „propadl“ hlavní hrdina příběhu, losangelský detektiv David Gray, poté, co mu podivné přízraky „ukradly duši“. Ocitl se tak ve světě „zapomenutých“ lidí, tedy těch, které přestalo jejich okolí vnímat – dlouhodobě nezaměstnaných, společenských outsiderů, bezdomovců, osamělých lidí. Okolí nevnímá je a oni přestávají vnímat lidi kolem – „propadli skulinou v chodníku“.

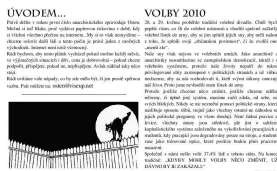
Ocitají se ve světě podobně vyvržených, s nimiž sdílí společný osud, jež je nutí vzájemně spolupracovat, aby se ubránili útokům přízraků a užívali se. „Propadl“ se mohou dotýkat jen věcí, které jsou ztracené, vyhozené a nepotřebné jako oni sami. Žijí na opuštěných místech. Přesto většina z nich se bojí riskovat, překročit svůj vlastní stín a něco podniknout. „Je lepší čelit zlu, které člověk zná, než jít do neznáma.“ Poslední dobou „skulinami v chodníku“ ale propadá čím dál více lidí. Mrazí z toho, že nejen v tomto komiksu, ale i ve skutečném světě, jak dobře poukazuje Keller.

Nebudu ale prozrazovat zápletku příběhu plného lidských slabostí i naděje, ani průběh několikaměsíčního Davidova pochodu v doprovodu Laurel, záhadné průvodkyně paralelním světem, s cílem získat zpět svou duši. Lepší bude si komiks přímo přečíst a nechat se strhnout skvělými kresbami i scénářem, na němž Straczynski pracoval přes dvacet let – od roku 1978, kdy došel při dlouhodobém nočním i denním pozorování ulic San Diego, kde žil, k poznání: „V duchu jsem uviděl zemi rozdělenou nejen přítomností či nepřítomností světla, uviděl jsem zahozené, ztracené a zanedbané životy, ti opuštění a vyvržení byli na jedné straně, na druhé pak ti, kteří předstírali, že je nevidí, protože je to snazší.“

„Pouze skrze soucit lze lidi ochránit před propadnutím do krajiny půlnocních stínů.“

J. Michael Straczynski – *Krajina půlnocních stínů*, v roce 2009 (II. vydání) vydalo Comics Centrum, 304 stran, 399,- Kč

OSTEN

APOLITIČNOST... V červnu 2010 vyšel nový regionální plátek s podtitulem Anarchistický zpravodaj Vysočiny a hned na úvod uvádí přání vycházet nadále pokud možno v měsíčních intervalech. Ve zpravodaji nalezte aktuální komentář k proběhlým volbám, který přibližuje anarchistické stanovisko k tomuto rituálu parlamentní

www.csaaf.cz

ANARCHISTICKÝ
ČERNÝ KRÍŽ

Československé anarchistické federace

AFA

antifa.cz

a-kontra

www.a-kontra.net

priama akcia
map

www.priamaakcia.sk

SQUAT.NET/PRAHA